

Donya Montserrat Marfà Clivillés de Vidal

Mori abans d'ahir, havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. O. S.)

L'Emm. i Rvdm. Senyor Cardenal Vidal i Barraquer, Arquebisbe de Tarragona, espòs D. Josep Vidal i Barraquer, fills, filla entenada, mare, germans, oncles, nebots, cosins i la raó social **Géneros de Panto Marfà, S. A.**, en recordar tan dolorosa pèrdua als seus amics i coneguts, els preguen la tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que en sufragi de la seva ànima se celebraran, demà, dijous, a dos quarts d'onze, a l'Església parroquial de Sant Vicents de Sarrià.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Els Rvdm. Prelats de la província eclesiàstica de Tarragona s'han dignat concedir a llurs respectius fidels diocesans, indulgències en la forma acostumada.

Na Anna Costal i Trull VIDUA DE BOFARULL

qui descansà en la pau del Senyor el dia 28 de desembre de 1921

havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els qui la ploreu: filles Rosa i Josepa, fills polítics Francesc Palou Coronas i Arcadi Escaler Milà, néts Agneta, Enriqueta i Ovidi, germans (absents), germans polítics, nebots (presentes i absents), cosins i família tota, en recordar tan dolorosa pèrdua als amics i coneguts, els preguen que la tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a alguna de les dites misses, pel qual favor els quedaran altament agraïts. Agraïnt l'assistència el dol es dona per despendit.

No es convida particularment

LA TORMENTA

està a punt
d'arribar

MOSAICS
Ronda Universitat, 20

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

COL·LOCACIÓ

En casa establerta d'anys s'ofereix a persona que disposi de 8 a 10 mil ptes. Obtindrà l'interès corresponent i un sou proporcionat a les seves aptituds. Escriure al núm. 333, a LA VEU DE CATALUNYA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 9 de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 767.7, 767.6, 768.2.

Termòmetre sec: 8.1, 13.8, 13.2.

Termòmetre humit: 5.4, 11.0, 9.2.

Humitat (centèsimes de saturació): 76, 70, 55.

Direcció del vent: Calma. SE., NO.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 1, 4.

Estat del cel: Quasi tapat. Serè.

Classe de núvols: C.St.K., C.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 15.7; mínima, 6.8; mínima prop del sol: 4.6.

Oscil·lació termomètrica: 8.9.

Temperatura mitja: 11.2.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 45 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

A la barriada de can Campanya.

Esteve Cubaró, de 51 anys, que viu

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números: 4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

a una barraca, tingué reus amb una tal Francisca, habitant a la barraca del costat. La qual Francisca agafà amb les dues mans l'orella esquerra del seu adversari i estrigassà amb tal braó, que si no hi intervenien altres veïns li arrancava com si fos una figa madura.

El pobre home va haver d'anar tot gemegant al dispensari de Sant Andreu i la Francisca va desaparèixer, ignorant-se on és.

Paraigües Cardús

Portafer-
rissa, 10.

Un senyor que viu a una torre del carrer de Victor Hugo (Sant Gervasi), va posar en coneixement d'un urbà que havia confiat 619.50 pessetes al seu jardiner E. M., de 32 anys, a fi que pagués un compte, havent sabut després que el tal compte no havia estat liquidat.

Interrogat el jardiner, després d'alguns embolics acabà per confessar que les pessetes se les havia jugat i, naturalment, les havia perdut.

Per tal motiu fou detingut i conduït a la delegació de policia.

Vaixelles

PORCELLANA
J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

La Germandat de Sant Antoni Abat de Cotxers de Barcelona es proposà commemorar amb gran esplendor la seva festa tutelar de Sant Antoni Abat.

Ultra una solemnisíssima cerimònia religiosa que tindrà lloc al matí a l'església de la Casa de Caritat i la benedicció d'animals amb la tradicional cavalcada del «Tres Tombs», celebrà a la nit un ball de gala a profit dels impossibilitats al local del Venus Sport.

Cristalleries

J. Llorens, R. Flors, 30

La Secció d'Arqueologia i Història del Centre Excursionista de Catalunya ha organitzat per a avui, dimecres, a les set de la tarda, una interessant exposició gràfica amb projeccions de monuments artístics de Catalunya.

JOIES VILANOVA

Unió, 6

A la matinada, l'auxiliar de la guàrdia urbana senyor Bas, que passava pel carrer del Asalto, va trobar-se prop del de Sant Oleguer amb un subjecte que donava forts cops a les portes de les botigues movent un gran escàndol.

El senyor Bas el detingué convençut que es tractava d'un desequilibrat i el féu pujar a un cotxe i conduir al dispensari de l'Alcaldia on l'auxiliaren per presentar forta excitació nerviosa.

Com que no va ésser possible saber on vivia, fou conduït de moment a la Comissaria de Pobres, si bé no es tractava de cap pobre, doncs a les butxaques hi duia 1.150 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya i 275 en metàl·lic.

Aquesta suma quedà dipositada a la Comissaria.

CAFE DESCAFEINAT

Passeig de Gràcia, 99

A l'arribada d'un tren procedent de Tarragona, ahir al matí, un viatger sofí un treball en el moment de baixar del vagó.

Conduït al botiquí de l'estació de França, morí als pocs moments malgrat els auxilis que li foren donats. A una butxaca hi duia una fe de baptisme a nom de Domingo Palliser.

El jutge de guàrdia ordenà portar el cadàver al dipòsit.

- Grans rebaixes

De l'1 al 15 del corrent en jocs de cacerols, olles, pots, escurredors, etc., en alumini extra. Llorens Germans, Rambla de les Flors, 30.

La setmana passada ingressaren a la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona 915.762 pessetes procedents de 4.556 impositacions, essent 398 el nombre de nous imponents.

S'han satisfet per 1.570 reintegres 638.842.52 pessetes, i per la compra de valors per compte de sis imponents 7.708.35 pessetes.

Total, 1.570 reintegres i 646.550.87 pessetes.

Mobles americans

per a DESPATE
TRAVESSERA, n.º 9
(cantonada Salmerón)

A quarts de vuit del matí, a la Rambla de Canaletes, davant del carrer del Bonsucès, l'automobil núm. 672, que fa el servei d'un hotel, atropellà un home deixant-lo tan greument ferit que morí mentre el duïen cap al dispensari del carrer de Barbarà amb el mateix auto causant de la desgràcia.

Representava uns 50 anys i no fou identificat.

El xofer fou detingut per una parella de seguretat.

-Sangrà Pelayo, 11. Banyeres

A la Rambla de Sant Josep un automobil atropellà a Serafina Barquero Martínez, de 63 anys, resultant amb contusions a la cara i braç dret, que li foren curades al dispensari del carrer de Sepúlveda.

- LA LLET FRESCA de vaca, Lacta, és la millor.

A l'Asil del Pare, han mort Felip Centellas Vidal, de 82 anys, vidu, natural de Barcelona; Lluïcia Martínez Vera, de 39 anys, vidua, natural de Murcia; Lluís Lorenzo Vivo, de 50 anys, i Josepa Martí Oliveras, de 70 anys, soltera, natural de Girona.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda van auxiliar a Marina Vidal Elvira, de 31 anys, habitant, Nou de Dulce, 2, la qual presentava començaments d'intoxicació per haver begut, no s'ha precisat com, una dissolució de sublimat corrosiu.

Al mateix carrer Nou de Dulce, un municipal, avisat per uns transeünts, va recollir un home d'uns 35 anys, sense ofici ni domicili, el qual estava ajegut a terra, greument malalt. Va ésser portat a l'Hospital de la Santa Creu.

Descarregant, ahir matí, bales de cotó a un magatzem del carrer de Montcada, l'obrer Ramon Roselló, de 47 anys, sofí la fractura de la clavícula dreta, pronòstic reservat.

Fou auxiliat al dispensari del carrer de Barba i portat després a l'Hospital Clínic.

A la Notaria d'En Manuel Borràs de Palau es signa l'escriptura d'arres entre En Carles Casades i de Còdol i el Col·legi d'Advocats, en virtut de la qual el primer s'obliga a vendre a la preferida Corporació, dintre del mes de juny pròxim, la casa número 283 del carrer de Mallorca, comproment-se per a l'avors deixar-la lliure i a disposició d'ocupar-la el Col·legi.

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, celebrà sessió científica avui, a les deu de la nit, en la qual el doctor Rosend Carrasco, farà una comunicació sobre «Principis fonamentals i normes per a la conducció pràctica del tractament de la diabetis».

La Junta de Salut «L'Aliança», celebrà la seva Assemblea general de delegats, a la qual concorregueren prop de dues centes entitats de diverses localitats de Catalunya.

Entre altres acords es determinà augmentar la quota mensual i la d'entrada a fi de dotar la Junta d'aparells de radioteràpia i hidroteràpia, abolint-se totes les despeses extraordinàries perquè els associats amb solament el pagament de l'estada a tres passetes puguin utilitzar els serveis de la Institució.

Compta en l'actualitat amb 355 entitats federades i més de 70.000 afiliats.

Baixant d'un tramvia al carrer del Clot, el foraster Miguel Galye Domingo, de 55 anys, resident a Lleyda, va caure i es va fer una ferida profunda a la regió occipital.

Va ésser auxiliat al dispensari de Sant Andreu.

Dues dones, una de 73 anys i l'altra de 40 que vivien a un mateix pis del carrer del Gall, van tenir una disputa sobre dret preferent a encendre foc a la cuina i tant es van encendre l'una i l'altra, que van acabar a trompes. Com sol passar, a la més vella li va tocar el rebre, sortint del triplic amb un braç mig deslloriat, nombroses contusions i cruiximent general.

Va ésser curada al dispensari d'Hospitafranca.

Un subjecte es va engrescar ahir vespre amb un cafè d'ampolles de cognac conduït per un carro que passava per la Ronda de la Universitat, i no podent resistir la temptació, va agafar-lo i va arrencar a córrer.

Però un úm que se'n va adonar, tampoc va resistir la temptació d'agafar el lladre i dur-lo a la delegació, on va manifestar dir-se Candi Prat Figueras, de 32 anys, de Manresa i habitant actualment al carrer de Rodador, 26.

Tres germanes que vivien a una casa de la Via Layetana i la minyona que està al seu servei van qüestionar ahir vespre amb un matrimoni que habita a la mateixa escola. Resultat, que les tres germanes segües de la minyona, van haver d'anar en incorporació cap al dispensari de l'Alcoaldia plenes de blaus i esgarrapades.

Se'n va passar denúncia al Jutjat.

Va ésser portat ahir tardia al dispensari del Poble Nou, Francesc Galindo, de 32 anys, carreter i veí del carrer de Marina, el qual havia tingut un treball. El metge, així que el va reconèixer, va declarar que el pacient era ja mort.

Al carrer del Carme, davant del d'Egipcíacues, un tramvia va topar ahir vespre amb un carro i, de les resultes, una dona de 68 anys, Mercè Ribalta Genoves, va sofrir una contusió de pronòstic reservat al costat dret.

Va ésser auxiliada al dispensari del carrer de Sepúlveda, passant després al seu domicili.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda van auxiliar ahir, a les vuit del vespre a Telesfora Muñoz Martín, de 25 anys, d'unes esgarrapades a la mà esquerra que li havia fet Dolores Llanes, de 17 anys, al pla on viu aquesta, del carrer de Consell de Cent, núm. 239.

El tramvia de la línia núm. 66 va agafar a la Plaça de la Universitat el soldat d'artilleria Josep Mayoral Pérez, de 22 anys, produint-li una ferida lleu al cap.

Una representació de l'Associació Catalana d'Estudiants ha visitat l'alcaldia invitant-lo al concert que se celebrarà a benefici de la dita entitat al Teatre Goya el dia 12.

Vida religiosa

Avui: Sants Nicanor, doctor; Agatò, papa; Guillem, bisbe; i Santa Alfrida.

— Demà: Sants Higiní, papa; Alexandre, bisbe; i Santa Honorata, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial dels Sants Just i Pastor.

Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Cinquè dia de la infraoctava, color blanc. — La de demà: Sisè dia de la infraoctava, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Ajuda, a la seva església, privilegiada, o de la Bonanova, a Sant Agustí. — Demà, Nostra Dona del Patrocini, a la catedral.

Adoració nocturna: Demà, Torn del Sagrat Cor de Jesús.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Crucificat, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Puríssima Sang, a la mateixa capella.

— La Reial Arxiconfraria de Marees Catòliques, el dia 10, segon dimecres del corrent, celebrà, a l'església de Sant Agustí, els seus exercicis mensuals amb missa de Comunió a les vuit i a la tarda, a dos quarts de cinc, la funció de reglament, amb plàtica pel director, doctor En Pasqual Lloper, degà.

— Església del Bonsoçors. — Avui, dimecres, a les sis de la tarda, la Congregació de Senyores de la Bona Mort, practicarà els seus espirituals exercicis amb exposició de S. D. M. i sermó, pel reverend don Jordi Canadell, prevere, sobre el següent punt: «De l'adoració dels Sants Reis».

— El dia dels Reis se celebrà, a dos quarts de set de la tarda, a l'església de Sant Vicens de Paul, amb gran solemnitat, la sessió de clausura de l'Assemblea de l'Apostolat de l'Oració.

Presidien l'acte el doctor don Joaquim Sendra, canonge, en representació del senyor Bisbe, i els reverends PP. Daydi, Dagües i Queralt, C. M.; els reverends doctor Manuel Mestres i Francesc Faner Giralt i els senyors don Damià Canovas, president de l'Apostolat, don Enric Laplana, don Valent Noguera i don Domènec Sánchez.

El secretari i de l'Assemblea l'advocat don Xavier de Palau, va donar compte de les sessions celebrades, assenyalant la importància dels treballs que es llegenden, tractant de la missió de l'Apostolat per als nens, don Domènec Sánchez; don Valent Noguera, «L'Apostolat i les seves obres socials»; el P. Cristòfol Gornals, Conducta dels socis de l'Apostolat en la seva vida individual i familiar; i en la sessió particular per a senyores, va llegir una brillantíssima dissertació sobre la «Obra de la dona en l'Apostolat, Religió, Educació i Caritat», el reverend don Francesc Faner Giralt, prevere. Acabà llegint les conclusions aprovades. Recitaren poesies originals don Francesc Lladó i la senyoreta donya Dolores Mandri.

Pronunciaren eloqüentíssims discursos don Enric Laplana, el reverend P. Daydi, C. M., i el doctor Joaquim Sendra.

Una massa coral, integrada per les seccions de música de l'església de Sant Vicens de Paul, dirigides pel lleure compositor senyor Vidal Roda, interpretà escollidíssimes composicions.

— El Tribunal del concurs a rectories d'aquesta diòcesi, és compost pel doctor don Martí Cagigas, el rector de Sant Agustí i el catedràtic d'aquest Seminari P. Miquel Mendonça, tenint la presidència el vicari general, doctor París, cas de no ocupar-la el Prelat.

— Es troba malalt de cuidado el superior de la Casa Misio dels Paüls d'aquesta ciutat, P. Valeri.

— Procedent de Roma ha arribat a aquesta ciutat el mestre general de l'orde de la Merced, Fra Innocenci Josep Santamaria, el qual presidirà el capítol de la província d'Aragó, que tindrà lloc el dia 12 del corrent, en aquesta residència de PP. Mercedaris.

— Al Seminari Conciliar de Lleyda hi ha quedat instal·lada una Comunitat de religioses Franciscanes de Nostra Senyora (Dardeses), amb l'objecte de tenir cura en el succés de la seva cura i intermaria d'aquell Centre.

— Ha estat nomenat consultió pri-

mer de la Casa Misio de Lleyda, el P. Lluís Marañón, superior que ha estat fins ara de la de Barbastro.

— Procedent de Madrid, on va ésser cridat pel difunt Patriarca de les Índies ha tornat a la capital de la seva diòcesi el bisbe de Lleyda, doctor Miralles.

— Avui, dimecres, el reverend doctor Balle, a petició de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona, donarà la primera de les dues conferències sobre Pedagogia Catequística, que han estat conludades a tan zelosa catequista.

L'acte tindrà lloc a les sis de la tarda, a la sala d'actes de la parroquia Major de Santa Anna.

— En els exercicis literaris, efectuats avui al Seminari pels opositors de parroquies vacants s'han assenyalat pel al seu desenvolupament les lliçons 30, 72 i 83 de l'Elenc de Qüestions i la traducció del Catecisme romà, corresponent a la part segona, capítol 5 interior, núm. 66.

Avui continuaran els exercicis d'oposició, havent-se de presentar els interessats al Seminari Conciliar, a dos quarts de vuit, per a començar a les vuit en punt.

I tindrà per a practicar els esmentats exercicis serà de cinc hores.

— Han mort en aquesta capital la M. Roser Campollier, priora del Convent de Montsió, i la Germana Sor Maria Rafaela Bessa i Riera, del monestir de Santa Maria de Valldonzella, a l'edat de 58 anys, i 30 de Religió.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

— Ha tornat de Roma don Benjamí Miñana, superior dels operaris diocesans.

Musicals

Demà dijous, a les cinc de la tarda, a petició de l'Associació Escolar Femenina, el reverend don Francesc Baldelló, director de la Schola Cantorum de Sant Just, donarà una conferència sobre «La cançó popular catalana», amb exemples interpretats per un tenor i un bariton.

Ha sortit cap a París-Berlin, aventurosament contractat, N'Antoni Sala on començarà una sèrie d'excursions artístiques per les principals sales de concert d'Alemanya.

Centre Català de València

Enguany, com anys anteriors, aquesta Societat va organitzar diverses festes per a celebrar les diades de Nadal, Cap d'Any i Reis.

El quadro dramàtic, que tan excel·lent temporada va fer, representà acuradament la gloriosa comèdia d'En Joaquim Montero «La marxa nupcial», que assolí un veritable èxit.

Així mateix s'han celebrat animadíssims balls, sobretot la Nit de Nadal i la Nit de Cap d'Any.

El dia dels Reis, a la tarda, van congregar als salons del Centre nous dels diversos hospicis de la ciutat. A tots se'ls va obsequiar amb joguines. L'acte esdevingué una simpàtica festa.

Però entre tots els festivals, cal que esmentem d'una manera especial les audicions de sardanes a càrrec de la llorçada cobla-orquestra La Principal de Cassà de la Selva (Girona), que fou contractada per aquest Centre com en anys passats.

Unes audicions foren donades als mateixos salons del Centre. I la bella i majestuosa dansa fou puntejada no solament per catalans, sinó també per valencians que en gran nombre entraren en l'ampolla rodona.

Demés, els dies 31 de desembre i primer de gener, a les onze del matí, la cobla que havia estat cedida gentilmente, amb tal objecte, a l'Ajuntament de la ciutat, va donar un concert de sardanes damunt l'entaulat que es col·loca per a la Banda Municipal—que alternà amb aquella— a l'explanada de la Fira de Nadal, que és una de les més típiques i populars que es fan a València.

Gran gernació es va reunir per a escoltar les sardanes, algunes de les quals—com la de «La Santa Espina»—son aquí popularíssimes. I els músics catalans foren molt aplaudits pel públic que, a l'enseny, comentava les belles harmonies d'En Pep Ventura, de Morera, de Bou, de Garreta.

Cal constatar, demés, que La Principal va tenir la gentilesa de tocar música valenciana, cosa que va congregar novament l'esclat de sorolloses ovacions.

I fins l'any que ve que puguem donar comiat a la notable cobla gironina amb el mateix sentiment d'ara i sempre.

M.

Centenari Pasteur

Barcelona fou la primera ciutat estrangera que reconegué el geni i la magnitud de l'obra de Pasteur. Així ha volgut ara retrar un homenatge particularment solemne al noble savi, al costat de les viles que més puguin honorar-lo. Les personalitats intel·lectuals més eminents de la nostra ciutat han decidit amb una unanimitat absoluta festejar el centenari de la naixença. Les grans escoles i societats científiques han celebrat la data memorable o estan a punt de fer-ho per conferències, reunions íntimes o públiques, en les quals els representants més qualificats del pensament i de la ciència barcelonina han pres la paraula i han exaltat la bellesa i la fecunditat de l'obra de Pasteur.

Rarament el treball d'un savi fou també útil a la humanitat sencera. Rarament un home fou més apassionat a aconseguir els seus deures de ciutadà i de savi. La humanitat reconeguda deu salutar en ell un dels seus més admirables herois. Així ha estat repetit als nostres joves i als nostres audients d'esperit madur en termes escolits, i les manifestacions d'aquest centenari han constituït les més emocionants lliçons morals i científiques d'aquests últims temps.

Però cap d'aquestes demostracions no ha tingut el caràcter unànime i oficial que cal a un centenari d'una

importància tan universal i és per això que el Comitè de l'Obra de Pasteur organitza per al dia 13 de gener una gran sessió que tindrà lloc a tres quarts de dotze a la Facultat de Medicina (gran amfiteatre) sota la presidència d'honor de les autoritats més eminents de la ciutat i de la qual donarem el programa pròximament. Esperem que els nostres conciutadans voldran testimoniar el reconeixement que és degut al gran savi francès, i retrar llur homenatge al qui fou un generós benefactor de la humanitat sencera.

Els mutilats i vells combatents de la gran guerra han volgut, amb un gest que els honora, manifestar llur gratitud vers el savi al qual molts d'ells deuen la vida i aniran a disposar un ram de flors davant son bust.

Les veus més autoritzades de la ciència explicaren i valoritzaren les descobertes científiques de Pasteur i l'abast i les conseqüències que han tingut per la ciència moderna.

El doctor Petit, de l'Institut Pasteur, ha estat delegat especialment pel govern francès i pel doctor Roux, director de l'Institut Pasteur, per honorar la dita festa amb la seva presència i pendre la paraula en nom de la Ciència francesa.

Municipi

SERVEIS DE VETERINÀRIA

Segons dades del Cos de Veterinària Municipal, han estat decomissats als Escorxadors, estacions i felats d'aquesta ciutat, durant el mes de desembre últim, 83 caps de bestiar vacum i 565 fetsos; 317 de llana i de cabra, i 19.825 fetsos; 30 de porc, 217 fetsos i 83.339 quilos de desperdells.

Durant el mateix mes han estat reconeguts a les estacions i felats 12.538 caps de bestiar boví; 50.804 de llana i de cabra; 8.039 de porc; 187.841 de volteria; 44.194 conills; 49.397 de caça i 111.718 ovis.

La mortalitat segons dades del registre nosogràfic, en el dit mes ha estat el següent: bestiar boví, 126; de llana i cabra, 511; de porc, 16; de ca, 115; i bestiar asnal, 9.

Totes les defuncions han estat ocasionades per malalties comuns.

En els mercats públics, central de peix, volateria i fruites i districtes que s'han decomissat, 26 quilos de carns diverses; 27.736 de penx; 193 d'espurgs i desperdells; 15 de bolets; 22.635 de fruites i verdures; 2 d'embutits; 111 de substàncies diverses; 1.602 aus i conills i 62.118 d'ous.

L'OFICINA D'INFORMACIÓ

A l'Oficina Municipal d'Informació, a càrrec de la Guardia Urbana, situada als baixos de la Casa Consistorial, oberta tots els dies de vuit del matí a les vuit del vespre, els serveis de la qual són completament gratuïts, durant l'any 1922 ha prestat serveis a 17.511 persones que han acudit a la dita Oficina, i que subdividits per nacionalitats donen els següents resultats:

Espanyols, 15.114; francesos, 544; anglesos, 418; australians, 2; canadesos, 12; alemanys, 289; italians, 116; suïssos, 43; suecs, 1; belgues, 49; holandesos, 1; grecs, 23; austro-hongaresos, 56; portuguesos, 37; serbis, 25; romanesos, 7; filipins, 44; argentins, 180; xilens, 8; nord-americans, 191; turcs, 12; xinesos, 1; portorriquenys, 6; uruguaies, 8; cubans, 109; brasilenys, 12; paraguais, 2; mexicans, 63; peruans, 2; japonesos, 7; colombians, 11; i bulgars, 6.

LABORATORI MUNICIPAL

Resum dels serveis prestats per la Secció d'Anàlisi Químic en el mes de desembre de 1922:

Mostres analitzades de productes alimenticis. — De procedència oficial: bones, 91; d'inferior qualitat, 9; impropies per a l'alimentació, 0; sofisticades no nocives, 26; sofisticades nocives, 1. De procedència particular: bones, 0; d'inferior qualitat, 0; impropies per a l'alimentació, 0; sofisticades no nocives, 0; sofisticades nocives, 6. Total de serveis, 138.

Aigua del Besòs, Valles i Llobregat, 4 bones.

Cafè i te, procedència particular, una de bona.

Conserves, procedència particular, 2 de bones.

Embutits, 13 de la Tinença d'Alcaldia del Districte IV, 11 de bones i una sofisticada nociva.

Llet, 14 de la Junta de Substàncies del Districte III, IV i VIII, 72 de bones, 9 d'inferior qualitat i 26 sofisticades no nocives.

Xocolata, procedència de la Junta Provincial de Substàncies, 3 bones.

Midó, procedència particular, 1 id.

Ous, procedència de la Junta Provincial de Substàncies, 2 id.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

SIGNATURA REGIA

Madrid, 9, 2 tarda.

Avui han despatxat amb el Rei els ministres de Finances i Governació, ultra el president del Consell.

El president ha posat a la signatura del Rei un Decret nomenant vocal de la Junta de Protecció a la Indústria Nacional el sots-secretari del reball, don Ramon de Castro.

També ha posat a la signatura el Decret de Gràcia i Justícia relatiu a la defensa d'objectes artístics.

El ministre de la Governació ha posat a la signatura diversos decrets sense importància i un aprovant el projecte d'addició al pla d'Eximania de Barcelona de la prolongació del carrer de Balmes, entre la Travessera i Victor Hugo, formulat per l'arquitecte don Ubald Irazo, el gener de 1920.

També s'ha signat un altre Decret aprovant el contracte d'arrendament d'un local a Melilla, destinat a oficina de Correus.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

El cap del Govern ha manifestat aquesta tarda que el senyor Villanueva continuava igual que ahir.

Ha confirmat que amb l'express d'Andalusia surt avui el Rei cap a Moratalla, on romandrà tres dies. L'acompanyarà el comte de Romanones.

Ha afegit el marquès d'Alhucemas que havia demanat la seva venia al Rei per a no acudir a acomiadar-lo a l'estació, per tenir de rebre moltes visites.

Preguntat sobre la data del pròxim Consell de ministres ha contestat que probablement se celebrerà dissabte. Ha visitat al president el Consell del Banc d'Espanya.

DE FOMENT

El ministre de Foment solament ha manifestat que a les sis de la tarda se reunirà la ponència de ministres encarregada d'estudiar el problema de les subvencions.

DEL TREBALL

Ha manifestat aquesta tarda el ministre del Treball que s'havia reunit el Comitè Paritari dels huiers, per a discutir els extrems assenyalats en el lloc que posa fi a la passada vaga minera, però en les reunions celebrades no arribaren a un acord els patrons i els obrers que formen aquesta comissió.

El desacord subsisteix el ministre es posarà a la parla amb uns altres, per a procurar obtenir una solució.

El senyor Chapaprieta ha manifestat també que ha signat una real ordre disposant la constitució de les Junes locals de Reformes Socials, en les condicions i regles per al seu funcionament, amb l'objecte que es constituïssin les Junes que no estiguin o es dissolguin les que es reunixin les condicions legals.

El Comitè Directiu de l'Institut de Reformes Socials es reunirà totes les setmanes, per a tenir cura del funcionament d'aquestes Junes locals.

FUNERALS

Demà les jurisdiccions palatines celebraran a la capella del regí alabes un ofici de difunts en sufragi de l'anima del bisbe de Sió.

Oficiari de pontifical el Nunci de Santatad.

L'infant don Ferran representarà la monarca.

DEBRE EL DISCURS D'EN CAMBO
Els periodistes del matí també pugueren amb gran extensió relats teòrics del discurs pronunciat pel senyor Cambó al Casal Nacionalista de la Barceloneta, alguns el comenten extensament.

El Sol fa veient que ens trobem davant una recrudescència aguda al problema català, i com en 1918, breu quan manen els liberals, ab alguns dels homes que allavors juraven al Govern.

En aquella ocasió, els liberals, amb altres forces parlamentàries, igualment responsables, frustren a força de ponències d'estudi l'estatut regional que potser hauria portat a sempre el problema.

La vigorosa reposició del catalanisme ara ve a ésser el just oàstio a la península.

Amb raó ha pogut dir el senyor Cambó a la Barceloneta que la ten-

dència separatista és producte d'un estat pessimista al qual porta l'exasperació.

S'ha tractat el problema amb una gran energia i ha resultat contraproduent el procediment d'intentar dividir els catalanistes.

Existeixen divergències entre els interessats en qüestió de forma, però en el fonamental coincideixen.

Mentre es cregui que el nacionalisme català és un moviment artificial, no es donarà fi al plet i se'n podrà retirar l'ajut oficial per donar-lo a altres forces.

Considera que no ha de circumscriure's a Catalunya el moviment descentralitzador, puix és una qüestió que afecta a tota la península i aquí estan per a demostrar-ho les Bascongadas i Galícia, ultra altres comarques, on el regionalisme està saturat.

Ens separen del senyor Cambó — diu — alguns dissentiments. No obstant, no hem de censurar la seva posició, cominam-lo a què s'allisti entre els separatistes radicals o s'allisti al centralisme absolut. Això últim, no faria desaparèixer la virulència dels exaltats.

Per aquesta raó, contra opinions oposades que es formulen aquests dies, considerem una fortuna que el senyor Cambó s'hagi conservat en una actitud intermèdia entre els extrems de Madrid i els extrems de Catalunya.

No plantejarem als catalans sinerers cap tràgic dilema.

La solució ha d'ésser harmònica, filla d'una tasca de cordialitat nacional, realitzada amb noblesa i indulgència, sense cap mena de provocació.

Als catalanistes, als regionalistes de la periferia els repetim les nostres velles paraules: Us espera una Espanya de germans, una Espanya de cor plural, on sabran reserbar fidelment totes les vens de la nostra raça multiforme; però és precis el mateix temps que sobre el sentiment de la regió s'elevi un ample ideal col·lectiu, nex d'unió que rebassi tots els localismes i empuixi a aquest somnolent poble antic per la ruta abandonada de la història.

El Govern liberal prepara un nou Parlament.

A les dificultats del seu propi programa s'uneix la gravetat de les qüestions que van sorgint una darrera l'altra: la del Marroc, la apareguda, ara la regionalista, potser molt aviat la social. Es persistirà en la formació d'unes Corts pròpies de l'època neolítica?

Del que ara decideixi el Govern i l'opinió electoral, dependrà la vida d'Espanya en uns quants llustres.

A B C, encapçala el discurs del senyor Cambó amb aquest lleuger preàmbul:

«La indubtable importància del discurs pronunciat pel senyor Cambó, que a continuació publicuem, i les repetides al·lusions que en el mateix fa a la campanya que contra els catalanistes, no contra Catalunya, veient «A B C», ens obliga a afornar fins demà el comentari que ens mereixen les paraules pronunciades pel cap dels regionalistes, que entre altres estridències ha permès dir que considera com una submissió deshonrosa per a Catalunya el que segueixin llurs fills essent germans de la resta dels espanyols.

Ja ho saben els andalusos, els castellans, els bascos, els gallecs, els valencians, els extremeños, els asturians i els aragonesos.

A continuació del discurs apareix una crònica del seu redactor corresponent a Barcelona, en la qual es fa algun comentari sobre les paraules del senyor Cambó, per a finalitzar amb aquests judicis:

«Assistim a l'acte d'ahir representacions de moltes entitats adherides a la Lliga.

Quan el senyor Cambó, per a combatre els extrems d'ahir, parlant de la possibilitat de la separació, de què aquesta seria menys dolorosa en l'ordre econòmic per a Catalunya que per a Castella, se l'aplaudí irenèticament; quan tot seguit tractava de demostrar que la separació no és possible ni convenient, l'auditori que dava fred.

Això, té dues interpretacions: una que el senyor Cambó ha perdut l'entoritat moral sobre els seus i perquè

el segueixin serà precis que segueixi el mateix camí que ells recorren; l'altra, que pest a tots els distincions, salvats i repars circumstancials, el conjunt de la propaganda de la Lliga s'ha dirigit sempre contra Espanya i està donant els seus naturals fruits.

ELS XECS CREUATS I LES CAMBRES DE COMPENSACIÓ

Madrid, 9, 4'15 tarda.

Al ministeri de Finances han facilitat al Rei el Decret referent als xecs creuats.

En la seva part dispositiva diu així:

«Article primer.—Quedaran exempts de l'impost del timbre de l'Estat els xecs i altres mandats de pagament a què es refereix l'article 64 del Codi de Comerç, quan reuneixi els següents requisits:

a) Que siguin creuats pel titular o per la forma prescrita en el paràgraf primer del dit article.

b) Que hagin de pagar-se per Banc o per un altre establiment de la Comissaria Regia de la Banca privada; i

c) Que el pagament es realitzi mitjançant compensació, amb subjecció a les fórmules que s'estableixin pel Consell Superior Bancari.

Article segon.—Aquesta exempció quedarà automàticament anul·lada per al territori d'aquella o d'aquelles de les tres zones bancàries constituïdes per Reial ordre de 3 de febrer de 1922, en les quals el Consell Superior Bancari no aconseguí la creació i funcionament d'una Cambra de compensació en el termini de tres mesos a comptar des de la data d'aquest Decret.

Article tercer.—Les Cambres de compensació i els Bancs o banquers que paguin els xecs creuats a què es refereix l'article primer quedaran obligats a conservar a disposició dels inspectors del timbre durant un termini de tres anys relació jurada dels mateixos.

Article quart.—El Consell Superior Bancari, en el termini de vint dies, a comptar de la data d'aquest Decret, presentarà a l'aprovació del ministeri de Finances un projecte de normes per a la constitució i funcionament de les tres Cambres de compensació, una a Madrid, una altra a Barcelona i una altra a Bilbao, que hagi aprovat el Consell Superior Bancari, en sessió especial convocada a l'efecte.

EL DECRET SOBRE DEFENSA DELS TRESORS ARTÍSTICS

El comte de Romanones, en rebre els periodistes, els ha dit que ahir no fou signat el Decret referent a la defensa dels tresors artístics perquè no hi hagué despatx amb el Rei.

Avui s'ha presentat al president del Consell i aquest li ha tornat signat pel monarca.

«No hi ha hagut dificultats polítiques», ha afegit.— En les entrevistes que he celebrat amb el Nunci ha regnat la major cordialitat. És clar que per a un assumpte de la importància d'aquest havia de celebrar entrevistes.

A preguntes d'un periodista, ha dit el comte de Romanones:

«L'esperit de la disposició és el mateix que vaig anunciar.

Aquest decret és una realitat. Malgrat la bona voluntat de l'Església, el tresor artístic no estava ben defensat.

Després ha donat als periodistes el Reial decret.

Va precedir d'un extens preàmbul: En la seva part dispositiva diu així: «A proposta del ministre de Gràcia i Justícia i d'acord amb el meu Consell de ministres, vinc a decretar el següent:

Article primer.—Les esglésies, catèdres, col·legials, parroquials, filials, monestirs, ermites i altres edificis de caràcter religiós, no podràn, sense autorització prèvia, expedida de Reial ordre pel ministeri de Gràcia i Justícia, procedir a l'alienació, venda de les obres artístiques, històriques o arqueològiques de que siguin posseïdors.

Article segon.—S'entendran comprèsos en la definició d'obres artístiques, històriques i arqueològiques, els monuments i els seus fragments arquitectònics, escultors, pintures, gravats, dibuixos, ceràmica, vidres, medalles, inscripcions, tapissos, teles, llibres, codis, manuscrits, mobles i en-

general tots els objectes incluts en el concepte canònic de «res precioses», que tingui interès d'art, història i cultura.

Article tercer.—No serà concedida l'autorització per a alienar en casos que s'ha deixat de complir els tràmits preceptuats als Canons 1530, 1531 i 1532 i llurs concordants del «Codex Juris Canonici».

Article tercer.—No serà concedida l'autorització per a enagenar en aquells casos en que l'objecte o monument es degui a la liberalitat dels monarques o dels pobles mateixos i quan es tracti d'alienar béns que hagin estat declarats de l'Estat per legislació no derogada, si no se n'ha fet expressa i absoluta donació amb l'autorització legal precisa.

Article cinquè.—El ministre de Gràcia i Justícia, quan trobes mitjà legal i causa bastant per autoritzar l'alienació a tenor del dret canònic concordat, ho comunicarà així al ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts, per a la tramitació prèvia de l'expedient, amb el dictamen de les Reials Acadèmies que corresponguin i aplicació de les regles establertes sobre conservació de monuments i obres d'art.

Article sisè.—Pel ministeri de Gràcia i Justícia es comunicarà aquest Reial decret als molts reverends arquebisbes i reverends bisbes i en Reials còduls de prec i encàrrec se'ls recomanarà que no autoritzin alienacions ni tramitin aquelles que canònicament exigeixin superior autorització, ni en son cas les complint i executin en contradicció amb el disposat en aquest Reial decret.

Article setè.—El Govern fomentarà la creació de museus diocesans per a la millor conservació i custòdia de la riquesa artística, històrica o arqueològica de cada diòcesi.

Article vuitè.—Les alienacions dels objectes a què aquest Reial decret es refereix que es facin sense les formalitats preceptuades es consideraran nul·les.

L'Estat adoptarà les mesures necessàries per a incautar-se de l'objecte mal venut i del preu de la venda.

Trametrà l'objecte al respectiu prelat, sempre que doni garanties de la seva custòdia, resolent en cas contrari la seva tramesa al museu nacional o diocesà a què correspongui.

El preu de la venda n'ha de destinara als establiments de beneficència, aplicant per analogia l'ordre establert en l'article 956 del Codi Civil, deduint un 20 per cent, que es donarà al denunciador d'aquestes vendes.

Les sancions anteriorment establertes seran sense perjudici de les canòniques que llurs infractors motrin i en son cas de les penals d'ordre comú, aplicables a cada infracció.

Article novè.—Pel ministeri de Gràcia i Justícia es procedirà a l'exacte compliment d'aquest Reial decret, així com a investigar i recuperar tots els objectes que esguin en tramitació de venda sense subjecció als preceptes establerts, promovent els oportuns expedients de nul·litat i responsabilitat.

Donat al Palau, etc.

LES VÍCTIMES DE L'AVIACIÓ

Madrid, 9, 5'15 tarda.

Aquest matí ha tingut lloc l'enterrament del capità González Díaz, víctima de l'accident d'aviació ocorregut ahir.

El ferètre ha estat tret de l'hospital de Carabanchel portant-lo els seus companys.

Presiden el dol el ministre de la Guerra, el general Weller, el pare del finat i el cap dels serveis d'aviació general Echegüe.

A l'acompanyament figuraven molts caps, oficials i companys del finat. El cadàver ha estat enterrat al Cementiri militar de Carabanchel.

Durant el fúnebre acte volaren diversos aparells els pilots dels quals tiraven flors.

«A les cinc del matí ha mort el tinent aviador Giraldez, ferit greument en el mateix accident d'aviació.

El seu enterrament s'efectuarà demà al matí.

EL PROJECTE D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Madrid, 9, 6'15 tarda.

«El Debate» diu: «Les nombroses adhesions proce-

dents de tots els camps polítics al projecte d'Administració Local del senyor Maura provenen que l'obra de l'il·lustre estadista estava molt meditada. Cap reforma ha obtingut tants sufragis favorables. No recan sols la coincidència de la immensa majoria dels polítics sobre la realitat del problema de la vida local, ni sobre les línies fonamentals d'una modificació legislativa: és el projecte articulat, que defensà el senyor Maura al Parlament amb un generós daval d'eloqüència i amb infatigable tesó, el que agrupa tants i tan diversos elements polítics.

«Amb la diferència d'unes hores s'han pronunciat a favor del projecte d'Administració local el senyor Cambó, en un acte polític de la Lliga; el Partit Social Popular, i el senyor Grandmontagne, en «El Sol».

I com a demostració d'aquest comentari còpia textos dels senyors Cambó, Grandmontagne i Ossorio i Gallardo, en els quals aquests senyors al·ludeixen al referit projecte d'Administració local.

Les paraules que reproduïx del senyor Cambó són les que aquest pronuncià el diumenge a la Barceloneta.

CONVOCATORIA

«El Diari Oficial de Guerra» publicarà demà una disposició anunciant convocatori per a cobrir 28 places de pilots d'aeroplans i altres entre les classes i individus de tropa de l'exèrcit aspirants a pilots d'aeroplà.

ACCIDENT DESGRACIAT

Cádiz.—Preparant les practiques del tractor «Sange» de l'Escola central de tir d'artilleria, feu explosió un dipòsit d'oxigenita.

De l'accident resultaren ferits «el comandant don Antoni Ruiz Castro-viejo i l'operari Manuel Lopez Ca-baña.

El primer es troba en greu estat.

PREÀMBUL DEL DECRET SOBRE DEFENSA DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Madrid, 9, 9'15 nit.

El preàmbul del decret referent al tresor artístic diu així:

«Senyor: Tan evidents i, per dissort, tan reals són les consideracions que mouen el ministre que sotmetria a sotmetre a V. M. el projecte Decret, que tota inútil voler demostrar que no s'hi persegueix cap finalitat política, per molt alta i pura que aquesta fos.

Són tots els amants d'Espanya, de sa història, de sa cultura, els qui es mostren alarmats i sorpresos en veure que aquests últims anys s'ofereixen exemples tan repetits d'alienació i consegüent expatriació d'obres d'art, monuments d'història, records gloriosos del passat de la Patria, que durant molts segles anà acumulant la generositat de monarques, magnats, prelats, barons, lletrats i guerrers, en els monumentals edificis religiosos o civils d'Espanya. Amb la propietat i devoció, consideracions molt particulars, referides moltes vegades al lloc de sepultura, les memòries perdurables que es deixaven establertes, felen que, en l'acumulació de tals artístiques i històriques relíquies nacionals, la voluntat dels donants suposés sempre que el monestir, l'església, la capella o institut que rebia el do, l'hauria de respectar perpetuament, mantenint-lo incòlume en dipòsit d'afecció singular o per a perpetua memòria de la generositat rebuda.

Mentres el Dret Canònic i el Civil garantitzaven el caràcter sagrat de dipòsit de l'objecte donat o llegat, l'inveterat costum de les institucions benèfiques, allavors injustament apel·lades «ma mort», donava nova seguretat de definitiva conservació de les joies d'art i de record que es lluraven a llur custòdia.

Canviats els temps, trastornades les institucions, debilitada la força econòmica d'alguns instituts religiosos, no es d'extranyar que s'hagin variat els hàbits i els costums i s'hagi portat insensiblement a l'actual cas de freqüent malbaratament unes vegades amb raons d'excusa i altres vegades sense excusar-lo. De vegades s'ha sagigit la venda d'objectes de valor abans arreconats sense veure'n previament l'excepcio-

nal mèrit històric i artístic, i de vegades s'han venut framentàriament memòries, descaballades, riqueses lingüístiques com a rebuig; però han arribat a ocórrer, en la pràctica, casos d'un escàndol inversemblant i justificat, com foren la venda d'estatuts sepulcrales de barons la venda dels quals frueix encara la institució que les venqué, l'alienació de trofeus de victòries i d'altres records personals dels donadors, l'expatriació d'obres d'art i la ja freqüent liquidació de la riquesa arqueològica de les esglésies, ad-huc sense haver-se complert els tràmits de l'expedient canònic, i, gairebé sempre, sense cap notícia que es comunicués a ningú en tants casos de vendes fetes supceptivament, amb prevencions del mutisme més sospitos, perjudicial fins per a l'interès de qui fa tals alienacions.

Es just dir que l'Església s'ha preocupat d'aquesta qüestió, i novellament ha dictat disposicions molt interessants sobre aquesta matèria i ha consignat en l'articulat del «Codex Juris Canonici» les prescripcions dels canons 534, 1281 i 1332, els quals taxativament determinen que tots els objectes de mèrit històric o de valor artístic general que s'evaluin pel mèrit, es consideraran «res preciosae», i no podran alienar-se sense l'autorització de la Santa Seu, ja en repetides circulars de la Nunciatura Apostòlica, com les d'11 d'abril de 1911, 21 de juny de 1914, 8 d'abril de 1922 i la encertada de 7 de juliol del mateix any, en la qual s'exalta el zel dels senyors bisbes per a la conservació dels fons artístics que posseeix l'Església espanyola.

Sense desvirtuar gens aquesta acció, ans al contrari, com una cosa paral·lela a l'acció mateixa i que tendeix a enrobustir-la dopada la falta d'eficàcia de les disposicions esmentades, ja que, malgrat l'ur publicació, han continuat repetint-se els fets que s'intentaven evitar, l'Estat, amb la seva major força coactiva, es proposa, amb la disposició present, coadjuvar-hi per tal que mai, d'ací endavant, puguin repetir-se actes com els esmentats al principi i que constitueixen nous motius d'alarma per a l'opinió pública.

Amb això no s'intenta pas de violentar la jurisdicció de l'Església ni atemptar al seu dret de propietat. Avui el dret de propietat, tant si radica en les persones individuals com en les jurídiques, no es pot concebre amb aquell caràcter exageradament individualista que l'assignava el dret romà. A contrari: la preponderància de l'element social que en el dret de propietat palpita, fa que cada dia es limiti més l'exercici de la dita facultat per un interès col·lectiu, d'ordre superior.

Ensenyem l'acció de l'Estat, amb un caràcter marcadament tutelar, intervenint en la regulació de totes les manifestacions de la vida nacional, per la complexitat d'interessos que cal harmonitzar, s'amplia constantment; i si aquestes consideracions han donat lloc a disposicions com el Reial decret sobre inquilinat, que limita el dret de propietat en relació amb el contracte d'arrendament, tant en el temps de duració, sense intentar establir una raó d'identitat en el cas present, a ningú farà estrany, i menys a les autoritats eclesiàstiques, que, sense adoptar mesures radicals de govern que fereixin els sentiments catòlics, ni minvar l'autoritat o jurisdicció eclesiàstica, i sense alterar tampoc, en el que li és fonamental, el reconeixement del dret de propietat que el Concordat vigent atorga a l'Església, l'Estat, exercint la seva acció pròpia, es vegi en la precisió de seguir un camí analòg per a sentar un principi i portar-lo, en ensenya, als seus resultats pràctics: que tractant-se d'aquesta riquesa nacional, en la que la nota individual desapareix, consegüent amb el que fou concordat, rectifiqui i reconegui, de la manera més explícita, que la propietat i l'administració dels objectes històrics o de valor artístic que existeixen en les esglésies, monestirs, convents i ermites, d'Espanya, pertanyen a les esglésies i comunitats que d'Espanya depenen; però cal, ensenyem, afirmar que el conjunt d'aquesta riquesa artística constitueix un patrimoni nacional en l'ordre més elevat de l'esperit, com ho són també les glòries pàgines de la nostra història, i amb relació al qual patrimoni l'Estat ha d'adoptar les prescripcions necessàries per a la seva conservació i custòdia, i molt especialment perquè no s'hi especuli i continuï emigrant, per cobyança, necessitat o ignorància, a països estrangers.

Es precís que l'immens tresor artístic que les generacions passades llegaren a la present, sigui transmès a la venidora, ja que no incòmode, tan ben conservat com sigui possible. Si

no som capaçs de conservar ço que en l'actualitat existeix, que quedarà, Senyor, de veritable mèrit a Espanya? La inajornable necessitat de posar remei immediat a les alienacions que tothom lamenta, ha estat la causa determinant de la iniciativa d'aquest Decret, i és propòsit del ministre que suscriu portar en son dia a la resolució de les Corts la integritat del problema, confiant de trobar fórmules que satisfacin les dues potestats.

Fonamentat en les consideracions que acaben d'exposar-se i d'acord amb el Consell de ministres, el que subscriu té l'honor de sotmetre a l'aprovació de V. M. l'ajunt projecte de decret.

L'ACTITUD D'ALCALA ZAMORA
Madrid, 9, 10'30 nit.
«La Correspondencia» diu: «Segueix pertanyent de la qüestió electoral. A propòsit d'aquesta, un ministre a qui es suposava, aquests darrers dies, contrariat, ens deia aquesta tarda, responent a preguntes que li hem fet, que en aquests moments no s'ocupa de política, i menys de política electoral.

A aquest ministre, que era el senyor Alcalá Zamora, hem hagut de fer-li una pregunta en relació amb el criteri que sustentà en el seu discurs del Congrés amb motiu de l'explicació de la solució de la darrera festa.

D'allò que valia dir aleshores, no he de penedir-me'n, i, ben consegüent ho sostindrè.

El paràgraf del discurs de referència cal reproduir-lo. Diu així: «Aqueixes forces (al·ludint la Unió Monàrquica de Catalunya) poden ésser vençudes i destruïdes en Catalunya per la voluntat del poble català, però no es poden desfer des de Madrid amb la constància en la protecció a la Lliga Regionalista perquè el dia que, amb aquest ajut, facilitant l'obra colosal d'un caicquisme colosal (que ací invoca la popularitat de Catalunya i ella encubreix, atreu i sedueix amb la possessió del poder central), aquest Poder Central hagi extingit les forces netament monàrquiques de Catalunya, la Lliga Regionalista se la treura del davant amb menyspreu i quan el Poder Central pregunton són els seus lleials, el remordiment en la seva consciència li contestarà, ja massa tard.»

L'actitud del senyor Alcalá Zamora, és ben significativa.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARRÒC
Comunicat de Guerra del dia 9 de gener.

«El general encarregat del despatx i comandament participa a aquest ministeri: No res de nou.»

DESPATX AMB EL REI
A les sis de la tarda el ministre de la Guerra ha tingut despatx extraordinari amb el Rei.

La firma ha estat molt escassa, i, com que la conversa s'ha prolongat més d'una hora, és de suposar que el senyor Alcalá Zamora devia donar compte al Rei de tots els assumptes del Marròc, i especialment del curs de la malaltia del senyor Villanueva, sense anagar-li la dificultat que crea.

Els Decrets signats es refereixen a la concessió de creus de Sant Hermelegild i del Mèrit Militar.

El més important és la concessió de la Creu del Mèrit Militar al president de la Diputació de Biscaia, senyor Jauregui, per la concessió de l'Hospital de desinfecció a Melilla.

LA JURISDICCIO MILITAR AL MARRÒC

A l'actual cap militar de la zona hi falta la condició de general en cap i, per consegüent, de la jurisdicció militar, importantíssima en aquests moments en què estan en curs diverses causes militars.

Resulta que el general en cap no existeix, i la tramitació d'aquestes causes, la jurisdicció de les quals no hi ateny, estan paralitzades.

El ministre de la Guerra té el propòsit d'acabar amb aquesta situació. Ha rebut ja del senyor Alba el Decret de supressió del càrrec de general en cap i tornant a les comandancies generals de Ceuta i Melilla aquesta jurisdicció que aquell càrrec té unida.

El senyor Alba es mostra conforme amb el criteri del ministre de la Guerra, i, per consegüent, aquest visitarà demà el president del Consell per a demanar-li envii el Decret a Moratalla per a sotmetre'l a la firma Moratalla per a sotmetre'l a la firma pugui a la «Gaceta».

L'ESTAT D'EN VILLANUEVA
Els familiars del senyor Villanueva es dolien de la lleugeresa observada

per alguns corresponents qui, en donar compte de l'estat de l'Alt Comissari, han telegrafiat que el seu estat era gravíssim, afirmant i tot que els metges havien perdut tota esperança de salvar-lo.

Aquestes notícies, completament inexactes, han produït molt de desplaçament en la família, la qual ha rebut innombrables telegrams i telefonemes interessants-se per la salut del malalt i obligant a posar-se en camí i venir a Madrid algunes persones de la seva família.

SORTIDA DEL REI
En l'express d'Andalusia, que surt de Madrid a les vuit, ha marxat aquesta nit el Rei per assistir a la cacera que a honor seu se celebrarà a la finca Moratalla que els marquesos de Viana posseeixen a la província de Còrdova.

Han marxat amb el sobirà el ministre de Gràcia i Justícia, senyor comte de Romanones, el duc de Maceda, el marquès de la Torre i el senyor Prado Palacios.

A l'estació han estat acomiadats pels ministres de la Governació i Instrucció pública, el subsecretari de la Presidència, els capitans generals de l'Exèrcit i l'Armada, les autoritats i altres personalitats.

EL JOG
Durant el dia d'ahir foren clausurades a Madrid tres cases de joc: el Centre Radical, la Casa de Galicia i el Círcol Búrgales.

Avui han estat clausurades dues o tres cases més.

ENTITAT EXTINGIDA
La «Gaceta» ha publicat una Reial ordre del ministeri del Treball resolent, d'acord amb el distament de la Junta consultiva d'assegurances i a proposta del Negociat corresponent, que es declari l'extinció total de l'entitat «Banc Barcelonès d'Assegurances de Malaltia», de Barcelona, i que pel Banc d'Espanya a Barcelona es torni a lliuri al representant legal de la dita entitat el dipòsit que constituï el 24 de novembre de 1921, número 4.033, de 6.000 pessetes nominals, en títols del Deute amortitzable al 5 per 100, emissió de 1920.

ELS FANALERS
Existeix alguna agitació entre els fanalers de Madrid, perquè sembla que la companyia del gas vol que aquests empleats treballin més, augmentant el nombre de fanals que han d'encendre.

Com que hi ha desconformitat, avui s'ha dit que aviat podria plantejar-se una vaga del ram d'il·luminació.

LES JUNTES DE REFORMES SOCIALS

El ministre del Treball ha manifestat que, seguint el seu criteri, havia firmat una Reial ordre, seguida d'una altra, encaminades a simplificar tràmits.

La disposició dictada avui es refereix a les Juntes locals de reformes socials.

Aquestes Juntes, fins ara, per defectes de constitució, només servien perquè els presidents de les Juntes fossin presidents de les Juntes del Cens.

Aquesta deficient organització de les Juntes locals de reformes socials hi era, perquè la facultat de dissoldre-les la tenia únicament el ple de l'Institut de Reformes Socials, i, com que el ple es reunia, per alt, dues vegades a l'any, les Juntes locals ni funcionaven ni eren dissoltes.

Ara, amb aquesta Reial Ordre, la facultat de dissoldre-les passa del ple al Comitè de Direcció de l'Institut, que es reuneix cada setmana.

Així el Comitè estudiarà el funcionament de les Juntes locals, i, en el cas que per defectes d'organització no funcionin degudament, podran ésser dissoltes i reorganitzades immediatament.

LA PREVISIO

L'Institut Nacional de Previsió, amb el concurs de les Cauxes regionals, celebrarà el 27 de febrer vinent l'aniversari de la seva llei orgànica amb una sessió estatutària, la presidència de la qual correspon al Rei i a la qual serà convidat el Govern, havent estat confiada pel president de l'Institut la dissertació al conseller d'Aragó N'innocenci Giménez, qui tractarà del següent tema: «Política espanyola de previsió social. Coordinació general d'actuacions regionals. Desenvolupament i arrelament de les seves modalitats. Experiència satisfactòria a tot Espanya durant 15 anys d'aquesta orientació de coordinació.»

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Obituari

ENTERRAMENTS

N'Anastasi Ginesta i Vigo. Avui, a les onze del matí. Carrer Sant Lluís, torre (Sarrià).

En Carles Mayol i Ferrer. Avui, a les onze. Enric Granados, 98. Parròquia de Jesús, Cementiri Nou.

Na Isabel Rovira i Matheu. Avui, a les tres. Templanis, 16. Parròquia dels Sants Just i Pastor. Cementiri Vell.

FUNERALS

En Francesc Fornells i Piferret, vidu de Na Josepa Muro i Perera. Mori l'11 de desembre. Avui, misses de deu a dotze, a l'església de la Casa de Caritat.

En Rafael Fernández de Castro i Mollet. Mori el 22 del darrer desembre. Avui, de deu a dotze, misses a la Concepció.

En Joan Deó i Reig. Mori el 15 de desembre darrer. Avui, de deu a dotze, misses de Pompeia.

Na Francisca Enrich i Gómez vidua d'En Josep Gomes. Mori el 2 del corrent. Avui, a les deu, a Betlem.

Na Montserrat Marfà i Clivillés de Vidal. Mori el 8 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, funerals a la parròquia de Sarrià.

ANIVERSARIS

En Ramon Cerdà i Figueras. Mori el dia 13 de desembre de 1921. Avui, misses a la capella dels PP. Escolapis del carrer de la Diputació. Les d'onze a dotze seran d'ofertori.

En Joan Desvallès Amat Fort de Saint-Maurin i Sarrià, marquès d'Alfarras de Poal i de Lupia. Mori el 10 de gener de 1922. Avui, misses a les esglésies de Thuir (França), Alfarras i Almocelles (Lleida). Sant Joan d'Horta, convent de les Carmelites, Les Animes i a la parròquia de la Mercè. En aquesta, de deu a dotze, seran d'ofertori.

Na Natàlia Bureda Marcel de Marfà. Mori el 10 de gener de 1922. Avui, misses de deu a dotze, al Santuari de Nostra Dona del Carme, PP. Carmelites i Sant Pere de Rubí i funerals a la parròquia de Palautordera.

Na Anna Costal i Trull, vidua de Bofarull. Mori el 28 de desembre de 1921. Demà, misses a les parròquies de Ventalló (Empordà) i Sant Boi de Llobregat, i de dos quarts d'onze a les dotze, al temple de Pompeia de Barcelona.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Lluïa Lloret i Martí, vidua de N'Isidre Miró. Enterrada ahir a la tarda.

Na Montserrat Marfà i Clivillés de Vidal. Enterrada ahir a la tarda.

Na Rita Serras i Pedrols, vidua d'En Josep Garriga. Enterrada al Cementiri de Puigcerdà.

Na Maria Bulló i Pelegrí, vidua d'En Joan Sardà i Manresa. Enterrada al Cementiri de Reus.

Na Rosa Vicens i Montaner, vidua d'En Joan Bató i Cunill. Enterrada ahir matí.

En Joan Guàrdia i Tort. Enterrat aquest matí.

N'Albert Augé i Ramon. Enterrat la tarda d'ahir al Cementiri Nou.

En Pau Fort i Batalla. Enterrat ahir tard al Cementiri de Sants.

Na Angela Mora i Cabot, vidua d'En Joan Serra. Enterrada ahir al matí a Sant Andreu de Llavaneres.

En Gustau Puig i Guitart. Enterrat ahir a la tarda al Cementiri Nou.

Na Lluïsa Fernández i Polanco. Enterrada ahir al matí.

N'Antoni Madurell i Munné, vidu de Na Francisca Llubera. Enterrat ahir a la tarda a Les Corts.

La Diada

de la Llengua Catalana

A GRACIA

Brillant resultà la vetllada que l'entitat «Germanor Catalana» de Gràcia organitzà en celebració de la Diada de la Llengua Catalana.

La sala d'actes d'aquesta entitat s'omplí de gom a gom de selecta concurrència.

Executaren triades peces de concert la senyoreta Teresina Vila i les germanes senyoretes Pérez de la Fuente; cantaren amb molt sentiment unes boniques cançons catalanes les senyoretes Teresa Cort i M. Solé, acompanyades al piano pel seu professor En Lluís Cugat, el qual, també executà a piano, una «Sonata» de Beethoven. Digueren formoses poesies de caient patètic, que van merèixer

aplaudiments, la senyoreta Carme Perdigú, el nen Josep Soler i els senyors R. Rojo, J. Carrera, F. Guimerà, M. Roig, J. Riba, D. Martí, J. Serra i L. Riera. Coronà la vetllada un vibrant parlament del doctor En Josep Riera i Puntí, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, el qual glossà les excel·lències del nostre verb com a nervi suprem de la reivindicació dels drets de la nostra raça.

Foren dansades, pel nombros jovent que assistí a la festa, unes quantes sardanes, desfiant tothom satisfet.

Polítiques

DEFUNCIO

Ha mort a Barcelona, als 82 anys d'edat, el federal Salvador Seguí, pare del sindicalista del mateix nom.

El finat era natural de Reus, i havia passat ja major part de la seva vida a Lleida, i quan el cop de Pavia. En Seguí, que era un federal militant, es llança al camp amb els grups federals que s'aixecaren contra En Pavia i la restauració de Sagunt. Amb motiu d'aquests fets estigué una temporada a les presons militars del castell de Balaguer.

Actualment, En Seguí, allunyat per la seva edat de la política activa, seguia amb interès tots els moviments que tendien a la revolució política i social.

A. C. S.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

ti a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a ment també es pot visitar els dies festius.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 16, primer — Obert d'onze a una i de dos a quatre a la Universitat.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a Municipal: Obert de les deu del matí de la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Obert de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 11 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda.

Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulants.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

Deis Museus Artístics (Especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

De Protocol: Notariat, 4.

De l'Associació de la Premsa D'Arts (Canada, 13). — De sis a nou del vespre.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Biblioteca pública per a cecs. Palau de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una i (lleuat els dissabtes).

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

LES TERRES CATALANES

VALENCIA

Una sessió significativa del nostre Ajuntament. — Lleuger comentari del cronista.

En el despatx extraordinari de la sessió celebrada pel nostre Ajuntament divendres passat es donà lectura a unes comunicacions dels presidents de les Societats «Nostra Parla», de València i Barcelona, convidant la corporació a la Diada de la Llengua que ahir es celebra a Barcelona.

Tot seguit s'acabà a parlar el regidor Sr. Català, de la Unió Republicana, per a manifestar que aquí s'estava plantejant una qüestió greu en florir un valencianisme de caires escentuats, encobert amb la capa del catalanisme. No és possible dissimular el matis de suau, d'hipòcrita separatisme que té el naixent valencianisme, menat per elements residents a Barcelona, des d'on es va teixint una xarxa per a complicar a València i el valencianisme sa, en una acció separatista.

Intentà provar-ho llegint uns paràgrafs del Butlletí d'aquest Centre Català, el número de 31 d'octubre del qual reproduï l'editorial de LA VEU, titulat «Valencianisme», el qual glossava la visita anual dels valencianistes a l'estàtua del Rei En Jaume la Diada de Sant Dionís.

Per tot això i per a prevenir-se contra el que conceptua una maniobra patriòtica, el senyor Català proposava que l'Ajuntament es donés per assabentat únicament.

Intervingué el senyor Brau, republicà dissident, dient que ell és, abans de tot, valencià, i fins separatista, puix que no està conforme amb els governs que ha tingut Espanya, ni amb els que té, i terminà demanant que no solament s'adherís l'Ajuntament a l'acte de «Nostra Parla», sinó que hi enviï un representant.

El senyor Muñoz Carbonero, de la Unió Republicana, contestant al senyor Català, l'advertí que fins havia anat al terreny de la bona educació i defensa els valencianistes, amb vèhement frases, de la insinuació de venuts a Catalunya que sobre ells llançés.

Rectificà el senyor Català, i el senyor Oller, de la Lliga Catòlica, amb gran eloquència, declarà que és regionalista per no passar per les vergonyes de Cavite i Santiago de Cuba i altres semblants, afegint que l'Ajuntament havia de concórrer a la Diada de Barcelona per raons de raça, llengua i història.

Després d'intervindre altres regidors, el senyor Samper, ex-batlle republicà de la Unió, amb paraula eloquent i persuasiva, oposa a les lleugeres manifestacions del senyor Català un desmentiment energic i rotund, lloant l'actuació generosa i patriòtica d'un grup entusiasta de joves d'intel·ligència i cor que lluitaven per desvetllar una consciència valenciana.

Advertí que, encara que alguns companys d'escó no pensaven igual, ell votaria en pro de la invitació.

Terminà afirmant que es sentia abans valencià que espanyol, i al·ludint al retard en resoldre la proposta sobre oficialitat del valencià i castellà, com a llengües de l'Ajuntament, per la comissió anomenada per això.

Parlà el senyor Marco Miranda, cap de la majoria republicana, remarcant que s'havia donat al debat excessives proporcions, separant-se de l'objecte primordial de la qüestió, i proposà que l'Ajuntament es dirigís a «Nostra Parla» agraïnt la seva invitació.

Continuà la discussió, intervinent-hi altres regidors, i per fi el senyor Miralles Nos concretà la proposta a què s'acordés donar-se l'Ajuntament per assabentat de la invitació, i demés expressar les mercès a les entitats esmentades. Fou aprovada per 23 vots contra 10.

Comentari? Passant per l'arterosa calúmnia contra els valencianistes que no mereix més que un menyspreu tan gran com la incultura d'aquest regidor que, per una ironia del destí, porta el cognom de Català, la impressió que es dona de la ressenyada sessió és de les més aflagadores que hem rebut, des que començarem les nostres campanyes.

Perquè és cosa feta que avui el na-

cionalisme preocupa a tot arreu de la societat valenciana, fins a produir al si de la més popular de les nostres corporacions—l'Ajuntament—les convergències del més oposats camps i les divergències en l'homogeni.

Tant és així que d'aquests deu vots favorables a l'assistència d'un regidor nostre a la Diada de la Llengua de Barcelona, tres corresponen als albins, senyors Llorca, Cebrià i Romero—aquest últim s'ona a hores d'ara per a batlle de reial ordre—en desaccord amb els seus companys de minoria i coincidint amb els dos desidents republicans, senyors Brau i San Vicente; i els altres cinc, tres dels republicans de la Unió, senyor Samper (ex-batlle), Muñoz Carbonero (cap de la minoria sanitària) i Capuz, en desaccord amb els seus companys de majoria i coincidint amb els anteriors i amb el catòlic senyor Oller i el romanonista senyor Ballester.

Diguí's si no hi ha per a esperar d'aquest deixonament nacionalista, el renovellament de la nostra vella política.

E. M. F.

València, 8 de gener de 1923.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Quartet Wendling

Ahir al vespre tingué lloc el concert organitzat per l'Associació de Música de Girona i dedicat a l'Ajuntament d'aquesta ciutat com a mostra de reconeixement a la protecció que l'Associació Musical en rep.

El concert fou executat pel Quartet Wendling, i l'esplèndid programa que interpretà va ésser calorosament aplaudit i elogiat pel nombros i intel·ligent públic que hi va córrer.

Regraciament

La Junta de govern dels establiments de Beneficència de la Mancomunitat a Girona, fa públic el seu reconeixement a tothom qui ha contribuït, amb donatius, a l'esplendor amb què enguany s'ha celebrat el repartiment de joguines als nens i nenes de la Casa de Misericòrdia.

Consell de guerra

Aviat se celebrará a Figueres un consell de guerra que ha de fallar el sumari instruit contra un individu del cos de carabiners per delicte d'homicidi comès per imprudència temeraria, en la persona de Teresa Prohías.

Permuta

Pel Director general d'Ensenyament Primari, s'ha concedit la permuta sol·licitada pels mestres Joan Vidal, de Lleusà, i Domènec Carbó, de Bordils.

Nova Junta

La Lliga Republicana de Torroella de Montgrí ha procedit, en Junta general de socis, a l'elecció de nova Junta directiva, la qual ha quedat constituïda en aquesta forma:

President, Jofre; vice-president, Rafael Aznate; tresorer, Moisès Palou; secretari, Agustí Pagès; vocals: Joan Puignou, Narcís Espluga i Ricard Maruende.

Altres noves

Ha estat nomenat farmacèutic dels ferrocarrils econòmics espanyols, En Francesc d'A. Roca, el qual, junt amb el farmacèutic de la Bisbal senyor Clurana, són encarregats d'organitzar els serveis sanitaris i el botiquí dels principals trens de la línia Flassà-Palamós.

La Sagarra

TARREGA. — El vinent dijous, dia 11 del corrent, se celebrará el magnífic concert organitzat per l'Associació de Música. Aquest concert, que és el tercer del present curs d'aquesta entitat, ha estat confiat al notable «Quartet Wendling», de Stuttgart i ha despertat una tan considerable expectació, que ja pot des d'ara assegurar-se que constituirà un dels més grans esdeveniments artístics que de molt de temps no ha presenciat la ciutat.

SABADELL

Una conferència sobre la Llei d'Utilitats

El diumenge, dia 7, al matí, els senyors En Marian Garcia i En Víctor Gay, van donar a la sala d'actes de l'Ateneu l'anunciada conferència pel Centre de Dependents de la vigent Llei d'Utilitats.

L'acte el presidiren els senyors En Francesc Valls, president del Centre, i En Feliu Renau, president de la Comissió d'Educació i Instrucció de l'esmentat Centre de Dependents. Entre els assistents s'hi reuniren gran nombre de representacions d'entitats; la Cambra de Directors, Majordoms i Auxiliars de la Indústria Tèxtil; Cambra de Comerç; Associació de Fabricants de la Federació Patronal; Centre Català, i els més significats comerciants i industrials de la ciutat, diversos catedràtics de l'Escola de Comerç de Barcelona i de l'Escola d'Alts Estudis Comercials de la Mancomunitat de Catalunya.

La sala estava molt concorreguda. El president va presentar els conferenciant, molt coneguts com a petits mercantils, i posà de relleu la seva competència en l'estudi de les lleis tributaries. Seguidament feu ús de la paraula En Marian Garcia, el qual va desenvolupar el tema: «Què és i com hauria d'ésser la Llei d'Utilitats».

Precedí a aquest estudi un minuciós comentari del pressupost de despeses de l'Estat Espanyol. Demostrà que si bé la xifra de 3.000 milions de pessetes que sumen aquests en l'exercici 1923-24 no és excessiva amb relació a la potència contributiva de la nació, no dona el fruit que s'ha d'exigir per al foment del progrés nacional. La xifra d'ingressos no és tampoc desproporcionada al rendiment que poden donar les fonts de la riquesa del país. Què que succeeix és que el fisc sols obté ingressos d'una part dels manantsials de riquesa subjecta a la tributació. Hi ha regions que hi amaguen un 50 per 100 de la seva riquesa mística i urbana. D'aquí es dedueix que el contribuent de bona fe pagui la seva part i la d'aquells que aconseguixen escapar-se de tributar.

Demostrà també la manca d'equitat de la Llei, assabentant la concurrència que es dona el fet perillós per a la indústria, que igual tributa en quantitat el modest industrial que l'opulent accionista d'una Societat Anònima. Possa de manifest també el defecte comú de tota la legislació espanyola, la qual es caracteritza per la redacció dels seus termes, en una construcció gramatical molt diferent de la que ens és familiar. A l'extrem que fins els que estan encarregats de la seva aplicació no saben pas per on naveguen.

La Llei d'Utilitats, lluny d'ésser equitativa, no guarda proporció la tributació que imposa als contribuents.

La segona part de la conferència va donar-la En Víctor Gay, comentant el tema següent: «Què que diu i què que vol dir la Llei d'Utilitats».

Exposà a la concurrència els punts d'interpretació més dubtosos, i donà la versió més encertada per a cada cas. Tractà i comentà aquells articles que originen molt sovint qualsevol dubte. La Llei, — digué — fa tributar el sou de la mateixa manera que elimina del tribut el jornal. Pel mot sou, s'entén el treball que tingui un caràcter de continuïtat. I per jornal, el servei que té una marcada accidentalitat, i que es cobra per dies de treball o jornals. Es precisa, per a no incorrer en defraudació a la Hisenda, separar acuradament en la declaració jurada els dos conceptes.

Definí el terme dietes, les quals estan gravades per la tributació, més no les despeses de locomoció, transport, etc. Demostrà la conveniència d'obrir dos comptes als llibres dels comerciants: un per les dietes i un altre per les despeses. I mai incloure's en un sol compte de «Despeses de viatge». La qual anomalia fa incorrer en la defraudació, quan ha caigut a la gualta de l'inspector.

Amb exemples a la pizarra va fer els comentaris de la Llei, demostrant pràcticament la seva comprensió i competència en afers comptables.

Els dos conferenciant arribaren a una mateixa conclusió. La Llei s'ha d'entendre, no per què que diu, sinó

per què que va voler dir el legislador. Tant el senyor Garcia com el senyor Gay, van veure coronada la seva difícil tasca amb un entusiàstic aplaudiment que els va tributar la distingida concurrència.

El senyor president va tancar l'acte donant les gràcies als conferenciant, per la seva obra altruista, i al públic que hi assistí per l'interès que demostrava per la cultura.

Trasllat

Els distingits artistes don Joan Vil·la Clnca i don Antoni Vila Arrufat, han traslladat el seu taller a una casa del carrer del Jardí.

El nou estatge dels populars pintors sabadellencs reuneix esplèndides condicions.

Subvenció

Ha estat sol·licitada una subvenció a la Junta diocesana de la Bona Premsa a favor del periòdic «Jovenut», organ de l'Acadèmia Catòlica d'aquesta ciutat.

El pessebre dels Escolapis

Durant les darreres festes, ha estat visitadíssim el pessebre que hi ha instal·lat a la sala d'actes del Col·legi de PP. Escolapis. Pocs sabadellencs deu haver-hi que a hores d'ara no hagin contemplat amb encís aquells bells panorames nadalencs que l'art del P. Ramon Hostench ha muntat per a embadiment dels petits i dels grans, i que bé es pot considerar com un meravella de bon gust artístic del distingit professor.

Pròxim a desmuntar-se és quant hom es dol que una obra tan ben acabada hagi de desaparèixer.

Com deixem consignat, el nombre de visitants h'ha estat nombrosíssim, i tots ells han estat atesos amb aquella cordialitat que es troba sempre al Col·legi Calasanci.

Es de remarcar el bon gust d'uns aplaques de jovenalla que han cantat cançons populars davant del pessebre, bell costum, que fa anys era molt arrelat entre els sabadellencs, i que, gràt sigui a Déu, sembla que es vol restablir. I també és mereixedora d'elogi la cura amb que han estat escollides les cançons que s'han cantat, totes elles del repertori popular, que és on es troben les més justes i encisadores.

L'estalvi

A la Caixa d'Estalvis hi han ingressat 68.606'10 pessetes, procedents de 1.023 imposicions, essent 43 el nombre de nous imponents.

S'han tornat 36.335'35 pessetes, a petició de 78 interessats.

Vallès

Granollers. — El diumenge a un quart de deu arribà a Granollers el tren omnibus de Port-Bou, que té assenyalada la seva arribada, a l'estació de França, d'aquesta capital a les deu i vint minuts de la nit.

En la segona via, no gaire lluny de l'entrada de l'estació, es trobava un cotxe de viatgers de segona classe, dels grans, que, sens dubte, al fer maniobres amb altres unitats quedà massa prop del desvia ment, i a l'arribar allí l'omnibus la màquina, que no portava molta velocitat, per la molta pendent que hi ha en el dit punt i per trobar-se dintre de les agulles de l'estació de Granollers, chocà amb el referit cotxe de segona, saltant a troços alguns vidres d'un vagó de primera i d'altres de segona i tercera classe del tren esmentat.

Els viatgers d'aquest, que eren molts, per ésser diumenge, i les persones que es trobaven a l'estació de Granollers, de moment s'alarmaren extraordinàriament, però després es vegé que no havien ocorregut desgràcies personals.

La part posterior de l'esmentat vagó quedà trossejada per complert, i la màquina feta malbé.

Un cotxe de primera classe resultà també avariat.

Alguns viatgers resultaren amb algunes contusions sense importància, i l'interventor del tren sofí una lleugera ferida en un llavi al caure al vagó, mentre estava efectuant la intervenció.

Una hora després d'ocórrer l'accident, continuà el tren son viatge a Barcelona, amb una màquina de les que hi ha de reserva a Granollers, arribant a aquesta capital endarrerit d'una hora.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Exportació d'avellana i ametlla

Dej dia 30 de desembre al 4 de l'actual s'han embarcat per aquest port 1.385 sacs d'avellana en gra i 30 en closca.

L'ametlla se n'han embarcat 650 caixes i 75 sacs en gra, i 475 sacs en closca.

En Josep Ramon

Avui al matí han estat administrats els Sants Sagraments a l'industrial En Josep Ramon, qui, quan estava restablint-se de les ferides rebudes en una agressió de què fou objecte dies ençà, esdevingué malalt d'una pulmonia aguda.

Desgràcia

Anit passada fou portat a l'Hospital En Francesc Parés Soler, de Valls, qui havia caigut daltabaix d'un pont de la via fèrria, prop l'estació de Sant Vicens, prencant-se una cama.

Zacconi, a Reus

Demà passat, Ermete Zacconi representarà al Teatre Bartrina de Reus, el drama d'Ibsen «Espectres».

Altres noves

Ha estat destinat a Madrid el comissari de policia N'Eduard Roldan.

El substituirà, en els serveis que prestava en aquesta ciutat, N'Enric Alvar.

— Es troba vacant la secretaria de l'Ajuntament de La Galera, dotada amb el sou anual de 2.500 pessetes. Hi ha 15 dies de coll per a sol·licitar-la.

— L'Administració general de Correus anuncia subhasta per al transport de correspondència de l'estació de Mersà a Molà.

El tipus de la subhasta és de 1.000 pessetes.

Als interessats els fa estrany que, l'assenyalament d'aquesta subhasta pel B. O. es fixi el dia 10 com a termini per a la presentació d'instància, i que fins avui no hagi estat anunciada per l'esmentada publicació oficial.

— Ahir entrà al dic d'aquest port el vapor «Soller», i espera torn per entrar-hi el «Sant Muc».

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

El governador

Anit passada, en el tren que, procedent de Tarragona, passa per Lleyda a les deu, arribà el governador civil, qui retornava de Granada, on havia anat a passar aquestes festes.

Tot seguit prengué possessió del càrrec.

Pressupostos autoritzats

Per aquest Govern civil han estat autoritzats els pressupostos ordinaris de l'any econòmic 1923-24 corresponents als ajuntaments de Castellà, Lliert, Torre de Capella i Guàrdia d'Arés.

R. O. de regraciament

Pel ministeri d'Instrucció Pública s'ha promulgat una R. O. donant les gràcies als mestres qui concorregueren a les conferències pedagògiques que es donaren en la ciutat de Cervera el dia 16 de juliol propassat.

Altres noves

Aquesta Normal de Mestresses ha lliurat al Rector de la Universitat senyor Carulla la quantitat de 60 pessetes per a l'homenatge que es tracta de tributar al doctor Ramon i Cajal.

— S'ha disposat la separació, del magisteri, de la mestressa de Pinyana Na Genoveva Secoró Molinas.

— A la masia «Felpó», del terme municipal de Guixes, va calar-se foc dins d'un edifici destinat a pallissa.

El foc, que es diu si ha estat intencional, ha ocasionat pèrdues per vana de 1.500 pessetes.

El jutjat instrueix diligències per tal d'esbrinar qui pot ésser els causants o causants de l'incendi.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La divisió comunista francesa

Ja vam dir fa uns quants dies, que les decisions del quart congrés de la Tercera Internacional de Moscou respecte als comunistes francesos amenaçaven produir una nova divisió del partit. I, en efecte, aquesta ja s'ha produït i amb molta extensió. La divisió no s'ha operat solament als organismes directores de París, sinó més encara a les federacions departamentals.

La Tercera Internacional havia de decidir el plei que tenien el «centre» i l'esquerra del partit. El primer era partidari d'una autonomia democràtica en relació amb la Tercera Internacional. La Segona, en canvi, volia una intervenció autoritària de Moscou. El quart congrés dels comunistes ha donat la raó a l'esquerra comunista francesa, procedint de fals diferent a la que ha observat entre els comunistes i els maximalistes italians que representen a França. Però com que a Moscou l'ala centrista dels comunistes italians, o sia els maximalistes, s'ha posat a les ordres del directori de la Tercera Internacional, aquell ha designat a Zinoviev per tal que cerci la fusió de les dues branques comunistes italianes, la qual cosa no no aconseguirà. I fatalment que s'esdevé ara a França succeirà d'aquí poc a Itàlia.

En virtut de les decisions del recent congrés de Moscou, els comunistes francesos franc-masons o membres de la Lliga dels Drets de l'Home, havien de dimiir d'aquests organismes per tot el dia primer de gener d'aquest any, i aleshores restar una temporada en observació. Els intel·lectuals es troben quasi exclosos de les candidatures comunistes, les quals han d'ésser formades les nou desenes parts per obrers manuals.

Els caps de la fractió «centrista», senyors Frossard i Cachin — que dos anys enrera eren els homes de confiança de Moscou i provocaren la divisió del partit socialista francès — si bé creu mantinguts en lurs funcions, el primer, de secretari del partit i el segon, de director del diari «L'Humanité», els foren posats un co-secretari i un co-director de l'esquerra, els quals tenen poders més amples que els titulars.

Davant de totes aquestes ordres de Moscou, ha resultat que els franc-masons i els membres de la Lliga dels Drets de l'Home, no han dimiit, i per tant, han d'ésser expulsats del partit. Els redactors de «L'Humanité», sospetats de fredor comunista, han estat acomiadats en bloc. Tot això, unit a les escissions dels departaments, ha fet un nucli important de membres disconformes, els quals han publicat un manifest contra el «centralisme» de Moscou, i rebutjant admetre que la Tercera Internacional designi els membres del Comitè director del partit francès, sense que aquest pugui discutir els nomenaments. Protesten de la suspensió en la qual tenen als «intel·lectuals», i no admeten les conclusions del report de Boukharine, que preveu el dret a la intervenció armada revolucionària amb un país «burgès», i l'aliança amb un país «burgès» per abatre'n un altre.

A aquests protestataris de relleu se'ls ha ajuntat el secretari del partit, senyor Frossard, el qual, si bé al principi havia acceptat les decisions de Moscou, després, en veure l'extensió que pren la dissidència, ha dimiit el càrrec, preveient sens dubte que ocuparia un dels primers llocs del nou partit comunista independent que s'està formant. Així, dels membres influents de l'antic partit socialista francès, fidels als bolxevistes de Moscou, sols resta el senyor Cachin, el qual va passant per totes les evolucions.

Heu's aquí les raons que exposa el senyor Frossard en la lletra presentant la dimissió del càrrec:

«Estaria disposat a ocupar novament el meu lloc a l'executiu de la Tercera Internacional si els incidents d'aquests darrers dies no m'haguessin acabat de convèncer sobre la inutilitat absoluta de l'esforç de disciplina que estava disposat a imposar-me. La fractió dita d'esquerra tracta el partit com un país

conquerit. En pren autoritàriament la direcció, tot continuant, en circumstàncies que haurien exigít l'acord cordial i confiat de totes les bones voluntats comunistes, la seva tasca sistemàtica de crítica i de denigrament. Inaugura la seva presa de possessió del poder per tota una sèrie d'execucions sumàries que no s'expliquen, sinó com a satisfaccions donades a rancúnies de clau.

Aquesta actitud acabarà d'arruïnar una organització la ràpida prosperitat de la qual ens havia fet concebre, ara fa dos anys, magnífiques esperances. Voldria creure que la Internacional no l'aprovarà, però temo que Moscou no es doni compte exacte de la situació. Pel que a mi afecta, rebutjo pendre'n la responsabilitat pel meu silenci. A les vigílies del quart congrés mundial, se'ns va advertir que caldria que escollíssim entre dir «puc» i «no puc». I bé, ja he escollit: no puc.»

L'actitud dels Estats Units

París, 9. — Una nota de l'Agència Havas diu que contràriament a un despatx de Washington a la premsa anglesa, i que ha estat molt comentat als circuits anglesos, el Govern americà no ha efectuat cap diligència sobre la futura situació al Ruhr prop del Govern francès, ni és probable que ho faci. — Havas.

La posició d'Alemanya

Berlin, 9. — El canceller de l'Imperi, senyor Cuno, informà demà, davant la Comissió de Negocis Estrangers. — Havas.

Berlin, 9. — Interrogat per un periodista americà, el canceller de l'Imperi ha protestat vivament contra les mesures projectades per França per a obligar a Alemanya al pagament de les reparacions.

«Estem fermament disposats — afegí el senyor Cuno — a no pagar, si se'ns imposen mesures de violència, siguin les que siguin.

Crític el canceller severament la política desenrotllada en aquest assumpte per França, i acabà declarant que el tractat de Versalles quedaria romput si es portessin a cap noves ocupacions de territori alemany. — Havas.

Anglaterra i els Estats Units

Washington, 9. — El ministre de Finances britànic, sir Stanley Baldwin, en un discurs pronunciat a la Conferència anglo-americana per a acondicionar el deute anglès, declarà que Anglaterra es trobava disposada a reemborsar la totalitat del crèdit que li fou ofert pels Estats Units durant la guerra, però que no podent efectuar el reembors en or, ni en mercaderies, el Govern britànic espera que la Conferència cerqui una altra manera de pagament internacional. — Havas.

Austria i Hongria

Budapest, 9. — Han acabat amb èxit satisfactori les negociacions entaulades entre Austria i Hongria per a acabar un conveni favorable entre tots dos països.

El canceller austriac, senyor Seipel, ha declarat als periodistes que tots dos Governos han proposat en ferm un conveni d'arbitratge general pel qual es demostra que tant Austria com Hongria participen en els treballs per al manteniment de la pau a l'Europa central. — Havas.

L'aviació a Itàlia

Roma, 9. — Ahir a la tarda, i sota la presidència del senyor Mussolini, es reuniren els ministres de la Guerra i Marina i els més significatius generals i almiralls, amb el fi d'estudiar la qüestió de l'aviació italiana.

Després de llegida una exposició del general Diaz sobre l'estat actual de l'aviació italiana, es va reconèixer per tots la urgent necessitat de crear dintre del més breu termini, una aviació militar proporcionada a les necessitats de la nació.

Davant d'això quedà acordat començar a la indústria italiana la construcció d'un important nombre d'aeroplans de diversos tipus.

El general Picò, quedà nomenat comandant general del servei d'aviació. — Havas.

L'ocupació del Ruhr

París, 9. — Segons la premsa d'aquesta capital, han marxat destinats a Düsseldorf alguns enginyers belgues i italians. — Havas.

Brussel·les, 9. — Diten els periodistes que dissetbe començaren al departament de Defensa Nacional a pendre's les mesures convenients per a la organització d'alguns elements de tropa destinats al Ruhr. S'assegura que els dits preparatius estan molt avançats. — Havas.

París, 9. — Els periodistes anuncien la presència a Renania d'alguns comunistes francesos, entre ells el diputat Cachin, els quals celebren conferències amb caracteritzats comunistes alemanys i russos.

El «Journal» assegura que en el cas que es confirmés aquesta informació, el Govern francès intentaria utilitzar els catjans que li concedeix la llei per a posar fi a tals manifestacions. — Havas.

París, 9. — Telegrafien de Colònia a «Le Matin» que l'alta Comissió internacional ha decidit per unanimitat fer arrancar l'últim article setmanal de Lloyd George, així als murs de les poblacions rehenes. — Havas.

París, 9. — Comunicquen de Berlín a «Le Petit Parisien» que el Consell de ministres acordà abir dirigir a totes les potències signants del tractat de Versalles una solenne protesta contra l'ocupació del Ruhr. El document fa constar que la dita ocupació priva a Alemanya d'efectuar pagaments i prestacions a que l'obliguen els tractats. — Havas.

Brussel·les, 9. — S'activen els preparatius per a l'organització d'un desfilament de tropes que ha de participar en les operacions del Ruhr. No serà eridada cap nova classe de tropa.

El president del Consell, senyor Thounis, farà avui a la Cambra de declaracions sobre aquest assumpte. — Havas.

Magúncia, 9. — Segons dades rebudes per les autoritats interessades resulta que les mesures que estan actualment en vies de preparació a la vora esquerra del Rin, sembla que no entraran en vigor abans de 24 hores.

Altament, tots aquests preparatius prossegueixen d'una manera ben satisfactoria. — Havas.

Brussel·les, 9. — Parlant avui a la Cambra dels diputats, el ministre de Negocis digué:

«Si estan en desacord nostres grans veïns, Alemanya és qui en té la culpa, per negar-se a reparar el crim que perpetrà, en contra de la civilització.

Si penetrem en el Ruhr, és perquè allí segueix trobant-se concentrat el perill de la guerra, que amenaça el món, i perquè allí hi ha el centre de la resistència a nostres justes reivindicacions.

Cada vegada que hem actuat contra Alemanya, hem aconseguit alguna cosa. Estem, doncs, decididament resoltos a aconseguir ara el que ens correspon, per la pau, si és possible; o per la força, si és necessari. — Havas.

Londres, 9. — El Consell de ministres està convocat per al pròxim dijous.

El primer ministre anglès, senyor Bonar Law, sotmetrà a l'aprovació tres esca convocats per al pròxim diàbre la Conferència de París.

El Consell s'ocuparà també de la Bonar Law, sotmetrà a l'aprovació franceses en el Ruhr. — Havas.

Londres, 9. — L'ambaixador de França a aquesta capital ha fet conèixer aquesta nit al ministre de Negocis Estrangers britànic les mesures que el Govern de París pensa adoptar per a assegurar la presa de fiances acordada envers Alemanya.

El Govern francès, en efecte, inspirant-se en un sentiment de correcció i de cortesia que segurament ha d'ésser ben acollit, ha volgut que el Govern britànic estigui assabentat d'aquelles mesures, abans de portar-les en vies d'execució. — Havas.

París, 9. — L'Agència Havas creu saber que el Govern francès posarà el dimecres pròxim a Alemanya al corrent de les sancions que es proposa aplicar com a conseqüència de les faltes del compliment en les lliurances de fustes i de carbó.

Aquelles sancions representaran el control de les mines fiscals i dels boscos de domini públic.

El president del Consell, senyor Poincaré, farà aqueixes comunicacions a l'ambaixador d'Alemanya a París i l'ambaixador de França a Berlín,

senyor De Hergert, la farà també al ministeri de Negocis Estrangers alemany.

Bèlgica realitzarà per la seva part gestions semblants. — Havas.

Berlin, 9. — L'Agència Wolff diu el següent:

Han arribat al territori fronterer quaranta nou trens amb tropes franceses, havent descarregat quaranta d'aquests.

Demà arribaran altres vintiquatre trens, calculant-se els efectius transportats en cinquanta mil homes. — Havas.

París, 9. — En el Consell de ministres celebrat aquest matí, el president senyor Poincaré posà als seus col·legues al corrent de la situació exterior. — Havas.

Berlin, 9. — Els representants dels partits comunistes francesos, anglesos, italians, belges, holandesos i alemanys, reunits en un congrés celebrat a Essen, han publicat una Resolució invitant al proletariat a protestar contra l'ocupació del Ruhr i dient que això significa una nova guerra. — Havas.

Berlin, 9. — Tota la premsa i en especial la de la dreta, reproduïx despatxos d'Essen i de Düsseldorf, sobre els preparatius de les tropes franceses amb l'objecte de procedir a l'ocupació d'Essen i els seus environs. — Havas.

París, 9. — La Comissió de Reparacions escollí aquest matí al president del Sindicat del carbó a Renània i a Westfàlia, així com a diverses juriconsultes que donaren explicacions sobre les faltes comeses per Alemanya en el referent a les remeses de carbons durant l'any 1922.

Quan es retiraren els representants alemanys, la Comissió començà les seves deliberacions, durant les quals regnà gran cordialitat.

El senyor Barthou insistí perquè les faltes d'Alemanya fossin constataes oficialment.

L'observador americà declarà que hi havia falta voluntària per part d'Alemanya.

El delegat anglès declarà que comprenia que França, que havia sofert més que altres països, desitja fer-se pagar, però afegí que no donaria el seu vot per cap de política en general.

La Comissió procedí de seguida a la votació, en la qual es constata oficialment per tres vots contra un, el del delegat britànic la falta d'Alemanya en el compliment del Tractat de Versalles.

Els Govern aliats seran notificats avui mateix d'aquesta resolució. — Havas.

Berlin, 9. — El president de l'Imperi ha dirigit a les poblacions dels territoris que, segons sembla, han d'ésser aviat ocupats, una proclama en la qual protesta energicament contra la política de violències que s'apresta a inaugurar França.

Aquesta política — diu — va dirigida contra el centre econòmic d'Alemanya i contra la sort de la indústria i de tots els obrers alemanys.

Afegeix que el compliment del Tractat de Versalles es fa impossible en absolut, malgrat de que Alemanya està disposada a fer tot el que pugui en lurs possibilitats, en el que afecta a les prestacions.

La proclama acaba denunciant aquest acte de violència davant d'Europa i tot el món, i demanant a les cementades poblacions que guardin fermesa, calma i cordura. — Havas.

El Ministeri del Treball a Anglaterra

Londres, 9. — Comunicquen amb caràcter oficial que ha dimiit el ministeri del Treball.

L'esmentat ministre representava el govern britànic en el Consell directiu de l'Oficina internacional del Treball, havent estat designat per a substituir-lo en el dit càrrec de representant en l'esmentat Consell directiu, el senyor Lloyd Carpenter, secretari parlamentari del ministeri del Treball. — Havas.

Els grecs a Tràcia

Constantinoble, 9. — Corre el rumor que els grecs organitzen forces militars a la Tràcia oriental. — Havas.

Condemna de Bouvet

París, 9. — L'autor de l'atemptat comès el dia 14 de juliol últim contra la comitiva presidencial, anomenat Bouvet, ha estat condemnat a cinc anys de treballs forçats. — Havas.

La reforma del Parlament italià

Responent als comentaris que han suscitat les recents declaracions fetes pel sots-secretari del ministeri de l'Interior, senyor Bianchi, a propòsit de la reforma electoral que prepara el Govern italià, l'Agència italiana ha publicat una nota oficiala precisant l'abast de la reforma i desmentint l'error comès per alguns diaris que la consideraven solament electoral quan en realitat afecta també a constitució.

«Podem precisar — diu la nota — que el concepte innovador del senyor Bianchi es basa essencialment en la necessitat, avui sentida per tots, de perfeccionar el funcionament del Parlament, amb l'objecte que no es topi més — com s'ha esdevingut fins ara — en l'obligació de restar constantment fidel interpret del pensament i de la voluntat expressada del país a través del «verdetto» electoral.

En canvi, segons el pensament del senyor Bianchi, el cap de l'Estat escolliria, com a primer ministre, l'home que més fidelment encarna el judici expressat pel país. I el cap del Govern, presentant-se al Parlament amb el programa més adaptat a realitzar fidelment les aspiracions del poble, obtindria el vot de confiança que li hauria de permetre desenrotllar del tot aquell programa amb energia, tranquil·litat i seguretat, i no hauria de demanar — com fins ara — nova confiança pel fet de correspondre als desitjos dels diputats comentaristes que han exhortat la funció governativa i parlamentària, creant situacions de majoria en oposició completa als interessos superiors del país i amb els mateixos orígens electorals de lurs representants polítics.

«Després d'aquell vot de confiança, que hauria de considerar-se la marca de l'obra a la qual el Govern hauria de dedicar fidelment totes les seves energies, és natural que eventuais composicions i descomposicions dels grups, amb lurs conexas canvis de majoria i caps d'esmena, no sols no es podria turbar o desviar l'obra a la qual atendria el govern, sinó que s'hauria de considerar com a testus al pacte que lligaria els diputats a la massa que els hi conferí el mandat legislatiu. Sols així es podrien tenir, sense el concurs de forces estranyes a la llei i a la constitució, els governs forts i actius que tots des de molt de temps invocaven, fins quan amb l'adveniment del feixisme al poder sembla haver-se complert el vot unànime de la nació.

Heu's aquí perquè — acaba dient el comunicat — en cercar motius de crítica a la reforma electoral, tal com està decidida pel Govern, no es pot prescindir de la reforma constitucional que el senyor Bianchi ha anunciat, sense cometre un error de valoració dels efectes que la reforma electoral necessàriament haurà d'aconseguir i amenitzar amb les exigències del nou esperit nacional.

El «Corriere della Sera», sense negar en res el contingut del comunicat, assegura que al ministeri de l'Interior no s'han pres encara decisions definitives sobre la reforma electoral. Mentre el senyor Bianchi ha anunciat que el seu projecte es fundarà en l'assignació dels tres quarts llocs a la llista que obtingui la majoria de vots en cada circumscriptió, altres personalitats del Govern preferirien el primitiu projecte dels dos terços.

Així el sistema electoral seria integrat per l'adopció del sistema de l'esborrament. A tots els electors se'ls concediria el dret de substituir un nom de la llista escollida per un nom de la llista adversària. Amb aquest sistema es procurà fer possible una influència de la majoria en la selecció dels homes de la minoria, ententent-se que d'aquesta manera serien disminuïts els perills que pel Govern podria representar una possible forta oposició parlamentària.

Naturalment l'esborrament no disminuiria la possibilitat d'elecció dels homes compresos en la llista de majoria perquè sortirien elegits iguals els que haurien esborrat el nom de la llista.

La Presidència del Senat francès

Paris, 2. — El Senat ha elegit president a M. Leon Bourgeois, per 217 vots, entre 227 votants. — Havas.

La Conferència de Lausana

Constantinoble, 2. — El delegat del Govern d'Angora a la Conferència de Lausana, Hasan Bey, ha arribat a aquesta capital procedent d'Angora, d'on sortirà immediatament per a dirigir-se a Lausana.

Interrogat pels periodistes declarà que la delegació otomana defensarà tots els drets de Turquia i que espera arribar a la pau tan necessària per a tots.

Afegí que Turquia està decidida a mantenir tots els drets, per estar convençuda de la seva qualitat de primera potència. — Havas.

Lausana, 2. — Els juriconsults aliats i els turcs han redactat els termes de la convenció relativa als estrangers. Aquesta convenció serà sotmesa primer als russos i després a la conferència plenària. — Havas.

Londres, 2. — Comunicuen de Lausana que en oposició al que diu un despatx publicat ahir per la premsa, les forces angleses romanen a Constantinoble almenys fins a l'acabament de la pau graco-turca. — Havas.

Lausana, 2. — A la reunió celebrada aquesta tarda per la Comissió de les minories s'ha arribat a un acord entre els aliats i els turcs sobre tots els punts discutits, llevat de dos que són l'amnistia i el servei militar per a les minories.

El cap de la delegació francesa recordà les concessions fetes pels aliats, expressant la seva confiança que els turcs demostraran disposicions semblants.

Després de parlar en semblants termes Lord Curzon, els ha contestat Ismet Baixa recordant que en el tractat d'Amistat i en el referent al servei militar de les minories, en res havia cedit Turquia ni cedirà davant dels aliats.

Turquia, afegí, serà una pàtria hospitalària per a tots, i en ella la llei comuna ha d'ésser molt millor i de més eficàcia per tots conceptes, que fotes les garanties que demanin els aliats.

La dita Comissió tornarà a reunir-se demà, al matí, per a tractar de l'intercanvi de poblacions. — Havas.

Lausana, 2. — Arran de terminar la sessió celebrada per la Comissió de minories, Lord Curzon ha celebrat una detallada conferència particular amb el senyor Barrère. — Havas.

Topada entre lladres i policies

Brussel·les A les immediacions de Winterwyck hi hagut una topada entre quatre policies i uns 30 malfactors. Han resultat tres lladres morts i sis de ferits. — Havas.

La Societat de les Nacions

Ginebra, 9. — Ahir es celebrà la reunió de la quarta comissió de la Societat de Nacions, que entén en l'assumpte de la repressió del tràfic de l'opi.

També es celebrà ahir la cinquena sessió de la Comissió d'Higiene de la Societat de Nacions. — Havas.

Les execucions a Irlanda

Dublin, 9. — Ahir foren executats cinc soldats desertors de l'exèrcit nacional. Els dits soldats foren capturats amb les armes a la mà, a les files dels rebels. — Havas.

L'estat de Lenin

Londres, 9. — Comunicuen de Riga al «Times» que als circois bolxevistes de Moscou ocasiona gran inquietud l'estat de salut de Lenin.

Han estat cridats a consulta alguns metges especialistes russos i estrangers. — Havas.

Espanya a França

Paris, 9. — Aquesta tarda sortirà de París amb direcció a Madrid el diputat pel departament de l'Ain M. Andre Fribourg, ponent de la Comissió d'Ensenyança en el projecte de llei relatiu a la creació de la Casa de França a Espanya.

M. Fribourg visitarà després Algèries i Tànger. — Havas.

La qüestió lingüística a Bèlgica

Brussel·les, 9. — El senyor Theunis ha insistit davant del Consell de ministres perquè es prengui una actitud definitiva en la qüestió lingüística. Del contrari presentarà la dimissió. — Havas.

CURIOSITATS MUNDIALS

ELOGI DE L'OBESITAT

La concessió del premi Goncourt—la més alta distinció a la moderna literatura francesa—que s'acaba de fer al llibre «Le martyre de l'obèse», d'Enric Béraud, ha provocat a tot el món comentaris de molta agudesia sobre les excel·lències i els desavantatges de l'obesitat. Els comentaris que hem llegit tots han estat favorables a les excel·lències de l'obesitat.

En canvi «Le martyre de l'obèse» com ja el seu títol ho indica—és la història d'un home gras que conta les desventures de les quals ha estat víctima pel fet de l'obesitat. Aquestes desventures abarquen tots els ordres de la vida, des de les molesties més minimes fins al tracte que rep de la seva esposa, la qual el fa objecte de les més amargues ironies.

Però, com ja hem dit abans, la crítica s'ha mostrat contrària a la veritat dels desavantatges de l'obesitat i alguns crítics no han deixat de consignar que el llibre «Le martyre de l'obèse» no és més que una mostra de la bonhomia dels obesos i en aquest cas la de l'autor Enric Béraud que pesa 110 quilos, el qual s'ha donat el gust de descriure el martiri de l'obès quan ell opina tot el contrari de la seva condició, que és la d'un home feliç que fa servir les impressions de viatge per a guanyar la més alta distinció literària de França.

Un altre escriptor lúcidíssim, que pesa 130 quilos, William Johnston, un príncep del periodisme nord-americà, un dels directors del «World» de Nova York, gran viatger i autor de set novel·les molt elogiades, no ha fet com Béraud de fer-se ell mateix, sinó que ha llançat un clamorós desafiament als detractors dels grassos amb el seu llibre «The fun of being a fat man» (Little, Brown-New York), que és un veritable elogi de l'obesitat.

S'ES GRAS PERQUÈ ES VOL

«Soc gras—escriu Johnston—perquè em plau ésser-ho. No hi ha cap obès que no pugui esdevenir magre. I no té necessitat de consultar metges, de fer exercicis violents, de seguir règims difícils i d'estudiar complicats sistemes dietètics. Dues simples regles basten a transformar en magre a l'obès. Primera, menjar tot el que no li plagui; segona, fer tot el que no li plagui fer.»

«La major satisfacció per a l'obès és que ell sap que pot perdre una part del seu pes encara que no volgui. En canvi no hi ha res al món que pugui fer engreixar un magre. Pot menjar i beure tot el que vulgui, pot dormir deu hores cada nit, però si té disposició a ésser magre, continuarà éssent magre.»

«La veritat—assegura Johnston—és que l'obesitat no és absolutament una qüestió d'alimentació o d'impulsió. És una qüestió de filosofia. Els obesos són senzillament aquells que han procurat treure profit de tot el que hi ha de millor en la vida.»

NO HI HA LLADRES OBESOS

Indubiablement l'obès gaudeix d'una bona reputació. Suposeu que una nit s'hagi sentit una remor a la vostra cambra. El primer pensament esgarriat és que un lladre hagi trobat la manera d'entrar fins a vosaltres. Per uns segons us tapareu dins del llit. Després, apellat a tot el vostre coratge, treureu fora la punta del nas i cercareu veure què passa. Davant vostre hi ha la finestra quasi del tot fosca, i en la qual hi descobriu ja «meua» persona.

Immediatament torneu a respirar sense fatiga, sospireu d'alivi. No us importa ja saber què jo sigui, com hagi dins la cambra i que vull fer. Instintivament teniu tot seguit la certesa que jo no soc un lladre. Qui ha sentit parlar d'un lladre... gras? No existeixen lladres obesos.

ELS OBESOS TENEN AMICS I SÓN BENS TRACTATS

Els obesos tenen sempre ocupacions simpàtiques. Feu una llista de tots els obesos que coneixeu i fareu el descobriment que el cent per cent d'aquests ocupen llocs atractius i còmodes—llocs d'estar assegut, naturalment—ocupacions suficientment remunerades per a permetre'ls totes les comoditats.

La veritat és que els obesos són l'espina dorsal de la nació. Altrament, tot obès posseeix el de més adoptat per a fer bella la vida: la facilitat de fer-se molts amics.

Els homes—i també les dones que pertanyen a la classe que supera els cent quilos—tenen sempre legions d'amics. Els obesos no tenen mai enemics, i si en tenen, no se'n recorden mai.

Quan entro en un restaurant—seguint dient Johnston—que està ple de gent, el cap dels cambrers és preocupat tot seguit de cercar-me una taula. Ha tingut ja altres clients obesos i sap bé que els seus serveis seran reconeguts generosament. En una nit plujosa, el conductor d'automòbil públic és capaç de parcar, crucl i impertèrrit davant una multitud d'homes magres que s'agiten convulsament per a invocar què siguin recol·lits, i en canvi veuen a parlar-se davant meu, que espero, pacientment, sota la pluja. Aquell xòber sap bé qui el tractarà millor.

Quan entro en sala de visita, la mestressa de la casa es dona pressa perquè jo tingui la poltrona més còmoda, mentre deixa que els magres s'acomodin com millor puguin. I si en un dia de vent, una bufada se'm porta el capell pel carrer, esperareu veure'm corra darrera d'ell? Vana esperança! Hi haurà sempre algú, entre els presents, que farà inclòs mig quilòmetre per a recollir el capell d'un home gras.

PETITS INCONVENIENTS

Algú demanarà—insinua Johnston—si l'obesitat no és un obstacle per

a arribar a una sèrie de metres. És possible, per exemple, viatjar sense estar subjecte a una quantitat de desforça?

—Puc viatjar molt bé—responc jo—He viatjat molt, en tota mena de vehicles, a moltes parts del món i mai hi ha hagut res que hagi destorbat el meu viatge.

Es veritat que una vegada el cavall escandinau que ens traginava en un petit carruatge pujant per les muntanyes de Noruega, tenia un aire de commovedora infelicitat, però jo em divertia molt!

Per lleialtat deo admetre, no obstant, que l'obesitat té alguns petits inconvenients. Per exemple, seria més còmode poder-se oordar les sabates al matí sense haver de recórrer a penosos acrobatismes. I no és certament plaent, mentre s'és l'hoste a la casa d'un amic, trobar-se davant una banyera que ben segur fou dibuixada per un fabricant magre.

I és també enutjós descobrir una magnífica armilla «fantasia» en una vitrina, enamorar-se'n i entrant a la botiga, sentir-se dir que no en tenen... de mesura gran.

EL MARIT IDEAL

Fa pocs dies—explica el periodista—era amb mi a l'ascensor un individu al qual mai havia vist; magre, espectral, amb els ners punxagut. Aquest senyor, en un moment va topar amb la meua panxa i em va dir: «No fa res per alliberar-se d'aquest promontori?» —No—vaig respondre somrient—però si vol puc donar-li la direcció d'un cirurgià habilitat per posar-li drat el nas.

Fou l'ofensor qui va anar-se'n furios i no pas jo!

Tot sumat, la millor prova que un obès gaudeix millor la vida que els altres, és el fet que no hi ha cap Estat del nostre país que no hostatgi societats de grassos, associacions voluntàries d'homes que són grassos... amb la vista oberta, orgullosos d'ésser-ho.

En canvi ha sentit parlar mai d'una societat dels magres? I si existien societats d'aquest gènere, a qui veuríem formar-ne part?

Quan es realitza una reunió d'obesos, els socis es divertixen molt. En canvi si es trobes reunit un grup de magres en un circol, tot seria litigis i algunes vegades volarien punys.

Pe acabar, què deu pensar el sexe débil, del sexe fort... quan és també pesent? Johnston, interessat panegirista de l'obesitat diu que «la noia que escolleix un marit gras, és força que, al principi, haurà d'afrontar algunes ironies punxants de les seves amigues. Però si aneu a cercar aquesta mateixa noia deu anys després, podreu constatar que és una esposa feliç. Perquè les més fàcil anar d'acord amb un marit obès, plàcid, sempre de bon humor, generós, que no amb un marit magre, nerviós, preocupat, que es dedica a exercicis violents per por que el ventre se li faci gros.»

Alemanya, Rússia i Turquia

Berlin, 9. — El comte de Brokdorff Reintau es espera proxíament a Berlin, i així que arribi donarà compte al Govern de l'Imperi dels seus treballs a Rússia. — Havas.

Lausana, 9. — La delegació turca desment terminantment que estigui a punt de concertar-se un acord de caràcter militar entre Rússia, Alemanya i Turquia. — Havas.

La Comissió de Reparacions

Paris, 9. — La Comissió de reparacions ha fet constar oficialment per tres vots contra un, el del delegat britànic, l'incompliment d'Alemanya en els lliuraments de carbó. — Havas.

La situació financiera d'Austria

Ginebra, 9. — Dels informes rebuts de Viena al Secretariat general de la Societat de Nacions, es dedueix que els dipòsits en els bancs de Viena i a les Caixes d'Estalvis de tota Àustria continuen creixent.

Aquest augment ha estat particularment sensible durant els mesos d'octubre i novembre últims, puix a primers del mes d'octubre l'augment d'aquests dipòsits pujava a la suma de vint-i-un mil descents milions, i a finals d'aquest mes augmentaven a catorze mil quatre cents milions resultant el balanç dels bancs a finals de

novembre amb un augment efectiu de vint-i-un mil setcents milions respecte de l'any anterior.

Aquest resultat indica la represa de la confiança del poble austriac en la seva moneda. — Havas.

Berlin, 9. — Segons les notícies que es reben en aquesta capital, fins ara regna la més gran tranquil·litat a tota Westfalia. — Havas.

Obres recomanables

Antologia de poemes catalans moderns, per Alexandre Planà . . .	4
Aforística universal. Recull de proverbis, per A. Bulbena . . .	3
Calles de Barcelona (Las). Origen històric i significat de cada nom, per V. Balaguer. Tres toms de 1.550 pàgines . . .	30
Cortes Catalanas (Las), per Coroleu i Pella i Forgas. Episodis notables, oratòria, personatges il·lustres i moltsíssims documents inèdits . . .	6
Crestomàlia catalana. Antologia dels millors textos en prosa i vers, des del segle IX al XIX, per A. Bulbena . . .	7
Dues germanes (Les), per J. Ebers. Novel·la egípcia superior al «Quo Vadis». Amb gravats . . .	5
Gra de l'Història. Ressenya històrica des de l'origen del món fins als nostres dies. 674 pàgines, en tela . . .	5
Higiene Popular, pel Dr. Montanyà . . .	3
Narracions Montserratines, per J. Carreras i Candi, amb 35 gravats . . .	2
Per Catalunya. Col·lecció d'articles històrics, patriòtics, socials i literaris, pel Dr. Martí i Julià . . .	4

OBSEQUI

Al qui compri per valor de 10 ptes. se li regalarà el llibre *Diferències entre catalans i castellans*, de M. Rossell i Vila. Al qui compri per 30 ptes. se li regalarà la formosa novel·la *Jaume*, de J. Pin i Soler.

Editorial Poliglota. — Petritxol, 8

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago e intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tónico, ayuda a las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disenteria, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago e intestinos, el enfermo come mas, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID Se remite foliado a quien lo pide

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

Doctrina Nacionalista

EN Nicolau d'Oliver és home de sòlida i profunda cultura. Vaig tenir l'avinentesa de treballar amb ell dos anys a l'Ajuntament i vaig poder comprovar que és un dels homes més útils de la seva colla. A més a més, avui exerceix un lloc preponderant en el nou grup polític nacionalista que ell ha contribuït molt a formar. Encara que no fos sinó per tot això, és lògic que tingui importància una interpretació de doctrina nacionalista donada per En Nicolau d'Oliver, sobretot aquests temps en què ell i els seus amics es creuen obligats a depurar la doctrina i els procediments per a fer-la surar.

Però en un treball seu aparegut suau, En Nicolau, en combatre el nacionalisme francès i en distingir-lo del català, fa unes asseveracions que, per la manera com són exposades i la concepció íntima que del problema revelen, em fa creure que té una idea equivocada de ço que el nacionalisme és, considerat com a doctrina general.

No vull referir-me per a res a l'aspecte anecdòtic de l'assumpt tractat per En Nicolau d'Oliver. No vull parlar d'En Maurras ni del cas concret de la Universitat de Gant. Però tot el contingut de l'article, amb l'oposició dels mots nacionalisme i imperialisme, i amb la cita d'En Prat de la Riba, fent-hi entreveure un perill en ço que digué, ens fa creure que el distingit escriptor, al qual creiem esperit de més amplies horitzons, no considera el nacionalisme sinó en estat de defensa, i no comprèn el nacionalisme triomfant.

I encara que, desgraciadament per a nosaltres, el nostre nacionalisme no s'hi troba pas (prou voldríem que s'hi trobés ben aviat) en aquest darrer estat, la incomprensió d'aquesta diferència pot ser fecunda en errors i per això la vull subratllar.

Per a mi és una equivocació el creure que el nacionalisme no és sinó una doctrina per als pobles oprimits, com En Nicolau dóna a entendre. El que passa és que aquelles nacions que han aconseguit ja triomfar senten el seu nacionalisme en una altra forma, i la doctrina que senten amb el nom solament de patriotisme i sovint sense argumentar-la, en dedueixen, com és lògic, unes conseqüències diferents. Nació que no té reconeguda la seva personalitat, aspira per damunt de tot a obtenir-ne el reconeixement, i ensems el propi govern. Son nacionalisme és reivindicador. Nació que l'ha obtingut ja, aspira no sols a seguir vivint amb son propi ritme, sinó que vol estendre les seves característiques nacionals. Son nacionalisme triomfant el porta a això que En Prat de la Riba en deia imperialisme, amb cert escàndol d'En Nicolau. Si aquest nom no li plau, pot canviar-se. Però sempre serà un cas de nacionalisme triomfant la pruija d'una nació forta d'estendre el seu poble i les seves característiques nacionals.

En aquest sentit és una perfecta manifestació nacionalista la lluita dels francesos per conservar el predomini del francès, tant com ho és, noble i admirable, la lluita dels flamencs per imposar llur pròpia llengua. Apresant-ho des de ben en l'aire, hi ha una lluita de dos nacionalismes. Com a homes de doctrina els hem de trobar respectables l'un i altre i comprendre ben bé els raonaments d'ambdues parts si bé, com a patriotes d'una nació que encara lluita pel reconeixement de la seva personalitat, les nostres simpaties se n'hagin d'anar cap als flamencs, que en la lluita formidable representen la part més feble.

Segons la doctrina d'En Nicolau, en la Gran Guerra no hi havia nacionalisme sinó en els petits pobles oprimits. Jo no ho entenc així. Per a mi, la Gran Guerra, en la qual no lluitaven reis contra reis, ni oligarquies contra oligarquies, sinó pobles contra pobles, fou la constatació més viva de la força del nacionalisme, com a doctrina i com a sentiment expressiu d'universalitat. Lluitava el nacionalisme alemany, en estat agressiu, contra el nacionalisme francès en estat de defensa. No s'usaven aquests mots, certament, però el patriotisme i les unions sagrades eren: aquells els sentiments i aquestes les exterioritzacions polítiques de les solidaritats nacionals, que revelen els nacionalismes. I tots els altres pobles, en arregar-se en la magna lluita, no feren, a l'engròs i heroicament, més que una manifestació nacionalista, ni més ni menys nacionalista que nosaltres, els catalans, en fer la nostra afirmació solemne de la Solidaritat del 1906-07.

Em sembla que En Nicolau no opina així. L'article d'En Nicolau em dóna a entendre que té del nacionalisme un concepte una mica provinciana: no hi veu sinó el sentit reivindicador i polític. I una mica il·lusionista, també. Diríem que creu en una Arcàdia del dia que tots els pobles tindran reconeguda llur personalitat i viuran felços sense molestar-se els uns i els altres. No, amic Nicolau. Cal no desconèixer la dinàmica dels pobles. Tota nació forta tindrà sempre la tendència a lluitar per una major expansió.

I si desconexim això en el cas del nostre nacionalisme, esquivem l'ideal del nacionalisme català.

I és per això, principalment, que m'ha semblat convenient no deixar passar desapercebuda la doctrina, al meu entendre errada, del senyor Nicolau. Si ell i els seus volen representar un nacionalisme més pur i volen donar a la joventut ideals de gran volada, no han de restringir el sentit de la doctrina nacionalista.

LLUIS DURAN I VENTOSA

Les Idees i les Imatges

LITERATURA ANGLESA CONTEMPORÀNIA

En un dels nostres escrits anteriors esmentàvem les «Editions Bossard» — important nou nucli traductor de literatura russa contemporània a París.

Però ara què d'assenyalar, entre altres cases editorials franceses — les «Editions de la Nouvelle Revue Française», amb el Buller, de Valéry Harboud; el Chesterton, de Ch. Grolleau, de les «Editions Ceres»; els Wells, els Conrad, i els Kipling, de Davray i del malaganyat d'Humières al «Mercure de France»; el teatre de Bernard Shaw, dels Hamon, de les «Editions Figuière» — l'ascallit esforç de traducció de literatura anglesa moderna emprès per les «Editions de la Sirène» (29, Boulevard Malesherbes, París) de refinar venom mundial.

Heu's aquí tres llibres característics, d'un picant excèntric regust anglosaxó:

«Le Baladin du Monde Occidental», comèdia irlandesa, de John Millington Synge, traduïda per Maurice Bourgeois; «Trois hommes dans un bateau», novel·la, de Jerome K. Jerome (de la qual el nostre Josep Carner ens n'ofert les catalanes primícies); «Les Trois hommes en Allemagne», novel·la del mateix autor, bellament traduïda per Georges Seligmann.

Heu's aquí sis volums d'un escriptor el qual encara que en el sentit rigorós del mot no sigui un contemporani, ho és per la seva presència moderníssima i per la seva qualitat especial de creador perfecte de la «novella d'aventures», gènere ara molt interessant i que, probablement, interressarà sempre: ens referim a R. L. Stevenson.

Els sis volums de l'acurada traducció completa de Theo Varlet — «L'île au trésor», «Les Gais Lurons», «Le Maître de Ballantrae», «Les Veillées des Iles», «Les Marquises et les Paumotu», «Les Gilberts» — els hem arreglat en els prestatges reservats als bàrbars simpàtics de la nostra biblioteca.

JOSEP MARIA JUNOY

Generalitat

VISITA DEL SENYOR GOVERNADOR A LA DIPUTACIÓ

Ahí, a dos quarts de cinc de la tarda, el governador senyor Raventós estigué al Palau de la Generalitat per saludar la Diputació de Barcelona.

El senyor Vallès i Pujals el va rebre al despatx provincial, canviant-se entre el president i el senyor Raventós unes paraules de cortesia.

Tot seguit, el senyor Vallès va presentar-li els diputats que hi havia al Palau, que eren pocs.

La visita del senyor Raventós va ésser curta.

RENUNCIA

El diputat provincial don Joan Casanovas Maristany va presentar ahir la renúncia del càrrec de vocal del Tribunal Contencios-administratiu.

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada per l'alcalde de Centelles de què es requereixi d'inhicció el jutjat de primera instància del partit de Vich, perquè deixi de conèixer en el judici sobre interdicte de recobrar promogut per la Societat Estebanell i Pahisa contra aquella Corporació municipal.

Recurs d'alçada interposada per don Joan Puigdollers contra l'acord de l'Ajuntament de Centelles, de 24 d'abril últim, pel que se li ordena l' aixecament de les línies elèctriques que té establertes.

Tràmit en l'expedient incoat per la Segona Divisió de ferrocarrils, sol-

«PORTEROS»

EL Ministeri del Treball d'Espanya, fins fa pocs mesos era una mena de casa encantada. Sols s'hi trobaven uns porters i unes taules i uns sillons. Oficialment tenia assignada una plantilla d'empleats bastant nombrosa; però aquests no anaven mai a l'oficina. Es més: si se'ls hagués ocorregut fer-ho, no haurien pogut, perquè no existia la tal oficina. Un dels chistes que es feien a Madrid era aquest: *Cual es el Ministerio en que menos se trabaja? El Ministerio del Trabajo.*

Recentment van voler donar-li feina, al Ministeri del Treball. I li passaren una pila de serveis que fins aquell moment havien estat encomanats a altres distints ministeris: els de Comerç i d'Indústria, les Escoles d'Enginyers Industrials, la Delegació Règia de Pòsts, els serveis d'Estadística...

Don Abili Calderon, ministre que fou del Treball fins fa poc, va ser l'encarregat d'anar organitzant aquells nous serveis que havien passat al seu Ministeri. Però li arribà el moment d'haver de deixar el càrrec sense haver-li vagat d'ocupar-se dels serveis d'Estadística. I perquè no quedessin inèdites les seves fecundes iniciatives en aquest particular, quan ja havia presentat la dimissió, durant els dos dies que es trigaren a resoldre la crisi, publicà una Reial Ordre, tan transcendental per a l'esdevenidor dels serveis estadístics espanyols, que jo vull traure-la de les obscures pàgines de la *Gaceta* i fer que passi a la posteritat.

Diu així:

«S. M. el Rey (q. D. g.) de conformidad con lo propuesto por la Dirección General de Estadística, ha tenido a bien disponer que la plantilla del personal subalterno de la citada Dirección quede constituida del modo siguiente:

- 1 Portero mayor, con 5.000 pesetas.
- 3 Porteros primeros, con 4.500 pesetas.
- 6 Porteros segundos, con 4.000 pesetas.
- 12 Porteros terceros, con 3.500 pesetas.
- 17 Porteros cuartos, con 3.000 pesetas.
- 19 Porteros quintos, con 2.000 pesetas.»

Total: 58 porters, que cobren de sou 173.000 pessetes.

Comptant que la Sots-secretaria i les altres cinc Direccions generals tinguin igual nombre de porters — i això és tirar curt, puix totes són molt més importants que la Direcció d'Estadística — resulta que en el flamant Ministeri del Treball hi ha 406 porters, que cobren de sou 1.214.500 pessetes.

Tots aquests porters no deuen tenir altra feina que obrir i tancar la porta; i com que de porta només n'hi ha una, hem de suposar que es deuen anar rellevant en la feina, havent-n'hi sempre un de torn. Per saber el temps que cada un d'ells està en funcions, no hem de fer sinó repartir les vint-i-quatre hores pel nombre de porters, la qual cosa dóna com a resultat que cada porter presta servei durant tres minuts i mig al dia.

I dic que aquests porters no tenen altra feina que obrir i tancar la porta, perquè recentment se'ls lliurà de l'obligació de netejar que abans tenien. Fou el Sr. Sánchez Guerra qui, el dia 2 d'octubre de l'any passat, posà a la firma del Rei un Reial Decret que diu:

«Los servicios de limpieza de los departamentos y oficinas del Estado se realizarán por mujeres, nombradas en proporción que no exceda del 20 por 100 del número total de empleados subalternos comprendidos en cada escalafón.»

De manera que al Ministeri del Treball, ultra els 406 porters, hi ha 81 dones per a netejar. De moment un hom pensa: Què deuen haver de netejar 81 dones en aquell Ministeri, que és petit com un cop de puny, que és una miniatura al costat dels altres. Però a un hom se li ocorre tot seguit la resposta: les 81 dones es necessiten solament per a netejar el que embruten els 406 porteros.

J. VALLES I PUJALS.

Govern civil

ELS SOLDATS DE QUOTA

Una comissió de mares de soldats de quota ha visitat el governador per a demanar-li que dirigeixi un telegrama al ministre de la Guerra demanant-li el llicenciament dels soldats de quota dels cupus del 20 i 21.

El senyor Raventós ha tramès el telegrama que se li ha demanat.

EL CONSOL DE FRANÇA

El cònsol de França ha visitat el governador conferenciant extensament.

De Societat

Marxa a Madrid En Josep Deus capità d'Infanteria En Josep Deus.

FIVE

Inconvenients del verisme en els pessebres o el parer d'una comare

PARLAR dels pessebres a l'hora d'avui és parlar dels fets consumats. Però mai ha estat el meu tarannà avançar-me als esdeveniments.

Els meus comentaris es basen en l'observació i les coses succeeixen quan han de succeir. I ben content n'estic, car no tinc pretensions didàctiques ni d'orientador a ultrança.

La qüestió dels pessebres erudits i dels pessebres ingenus no està resolta. Cadascú fa el que li plau, i per molts anys. Però és evident que si comencem per encabir tota una contrada de Palestina en un reonet d'estatge, o en el quiosc de la porteria, o en la lleixa d'un aparador de vetes i fils, falsegem, de bell anuvi, la veritat històrica i geogràfica.

Quan algú us parli de pessebres artístics, senyeu-vos. El dimoni hi balla en forma de palmera d'espargit tenyida amb anhilina, de poblats orientals inexpressius i afusellables, de Reis d'Epifania amb llargs seguicis d'òpera, de roques fantàstiques de paper d'embalatge, on l'escombreta de l'emblanquinador hi ha esquitxat deixies de sòcol.

Tota aqueixa il·lusòria versemblança put a resclosit d'escenari, és d'una fredor de martingala, predispesa al turisme i no pas a la tendresa fervorosa dels infants, fa estimar el bitllet Kooç i no pas el Jesuè de l'establia.

Per als nostres petits, el bon Déu va néixer a casa de la dida, en el cortirol on ells han sentit la vera escalfor del bou i de la mula. El Fill de Maria ha d'ésser amb el temps llur companyó. Si el situen en terres exòtiques, llunyanes, inconegudes, els obliguen a pensar en un viatge llarg, molestós o impossible. Els desvirtua l'esperança de besar la carn pura i palpitant, d'oír el xiscle que respon al pessigolleig, de gaudir de la carícia inconscient i del bres generós que atura les ploralles.

El suro pelegri, el boix, la molsa rossa, grisa i verda, la petita atzavara i el galleran, són ofrenes del bosc eixamador de totes les virtuts de cel i terra. Duen sentors dels nostres engrescaments; del marge, de l'obac, del fred i de la boira íntims de les passejades dominicals, de les nostres primeres devocions per la natura. Pobleu l'afrau de caçadors amb escopetes de plom, de pastors amb samarra, de velles amb filosa, de noies amb caputxa, de xais i pores amb cames de filferro, de gallines i oques més grosses que els rucs dels llenyataires; féu que els pagesos surmuntin les teulades, que els Tres Reis vagin a peu, solitaris, amb ceptre i corona, arrossegant el mantell d'armini (l'amplitud del qual imita una tabaquera), que l'estel que els mena pengi d'un fil, que hi hagi una ermita feta d'un tap de xampany, que Sant Josep romanguí dret amb la vara florida i la Verge asseguda terra enllà, que el bon Jesús reposi nu entre escuradents i l'àngel desplegui ales de colom i sostingui un rètol de bambolina.

Això és d'un franciscanisme estètic insubstituïble, ja tradicional, un monument que plasma la fe senzilla dels nins i plau al Redemptor.

El verisme arcaic i objectiu altrament predispesa a l'anàlisi i a la crítica dels saberuts.

Un petit detall pot donar peu a una discussió i àdhuc a l'heretgia.

Citem un cas ben significatiu. Ens trobàvem davant d'un pessebre-reclam, instal·lat en el vestibul d'un establiment de robes. El constructor s'havia inspirat en un criteri eclèctic. S'hi veien caserius amb cúpules i minarets — una Africa de Burguet i mehal·la — d'on eixien camperols del Camp de Tarragona i hebreus i dromedaris que caminaven per sacosteis nevats; i molins de vent que rodaven, i fonts inestroncables, i un gran portal de Betlem, amb reminiscències arquitectòniques del nostre Palau de Justícia.

Unes dones del poble el contemplaven enfavades. En un estanyol d'aigua natural hi havia uns peixos veritables, peixos d'ornament, molt vividors, però que el mateix es moren en una bassa-anunci feta de tela impermeable, que en un globus penjat sota un quinquè, que en la peixera d'un bar, que en aquella cassola disfressada.

Una de les dones es planyia de veure'ls allí de cos present. Ultra la crueltat de l'ínutil sacrifici, la molestava la inversemblança. Molt propi, el paisatge, les figures, els edificis, àdhuc un túnel còpia del de Vallvidrera, però... aquells peixos! Era ben sabut i resabat que el peix no existia llavors.

— I els castells? — insinuà una companya.

— Els castells, ja ho crec! —

Ningú no pensà a contradir-la. Semblava revestida de tanta autoritat i competència!...

La idea que el diluvi universal havia pogut exterminar el peix, encara que ràpida, no deixà d'inquietar el grup d'espectadors.

Però un jove reaccionà.

— Què en farem, bona dona, del miracle dels pans i dels peixos? Què hi pescava, l'apòstol Sant Pere, en el mar de Galilea?

— Ui, de quan parlen! Havien passat anys; Jesús ja era un home. Amb lloc i temps maduren les nespres, minyó. Si jo haguess creat el món, i el meu fill, per les seves dèries, em de-

mana peixos i pescadors, els invento d'un fuf. Que no sabem què cosa és forçar la voluntat dels pares?

Heu-vos aquí un llenguatge irreverent, de massa familiar, que jo transcriu sols per fi de bé.

Molts versícols dels evangelis restaven falsejats si la comare s'entossudeix a sostenir la seva tesi com qualsevol erudit amb pruija de singularitzar-se. Si en poden fer de dany uns peixos mal situats i un pessebrista meticulós!

PRUDENCI BERTRANA

Butlletí internacional

19 de gener de 1923

D'ANGORA A LAUSANA Diuen de Constantinoble que hi ha arribat Hassan Bei, procedent d'Angora, i que sortirà immediatament cap a Lausana, on representa el govern turc en les negociacions de pau, que entraran ara en un període interessantíssim i decisiu.

La delegació turca reprèn les converses amb els aliats en un ambient de màxima intransigència, enfortit alhora pel fracàs de la Conferència de París i per les deliberacions de l'Assemblea d'Angora.

Cal, doncs, recollir les manifestacions que Rauf Bei féu dies enrera al seu discurs de la Gran Assemblea Nacional i que ha tramès el corresponent del Times, de Londres, a Constantinoble.

Rauf Bei, després de dir que la delegació turca a Lausana té plenitud de poders per a pactar la pau, declarà el següent, que constitueix el programa dels kemalistes a Lausana:

(1) Karagatz és inseparable d'Adrianópolis. Els grecs han contestat aquesta declaració ocupant l'estació de Karagatz, malgrat les protestes de les autoritats franceses.

(2) Turquia demana un plebiscit a la Tràcia occidental. També els grecs han contestat aquest punt mobilitzant llurs tropes de Tràcia.

(3) Turquia no pot reconèixer cap Estat armeni, fora de la República armènia del Caucas, la capital de la qual és Erivan. Això pugna amb les suggestions dels Estats Units per a crear una llar armenia a Micràsia.

(4) Abans d'accedir a la llibertat dels Estrets, cal que Turquia obtingui tota mena de garanties quant a la seguretat de la Mar de Màrmara i Constantinoble. Aquest punt de vista, interpretat a la manera turca, és absolutament incompatible amb el concepte que tenen els aliats de la llibertat dels Estrets.

(5) Turquia rebutja l'acceptació de cap mena de control estranger damunt el territori turc. Aquesta declaració, donat l'esperit que la informa, és incompatible amb les proposicions dels aliats relatives a les compensacions que demanen a canvi de l'abolició del règim de capitulacions.

(6) Mosul resta dintre dels límits de Turquia, segons foren assignats al Pacte Nacional i una enorme majoria dels seus habitants són fills de Turquia. Aquesta part del programa turc trobarà una gran resistència per part d'Anglaterra, car l'afer de Mosul té una connexió íntima amb la lluita universal pel petroli.

(7) Si Turquia no pot aconseguir a Lausana una indemnització de guerra o les reparacions que li corresponen pels danys que ha patit, cal que els aliats deixin a Turquia en llibertat d'entendre's amb Grècia sobre aquest aspecte de les negociacions. La posició verament paradoxal de Turquia en aquest punt respon a la complexitat de la seva situació. Compareix a Lausana com a potència vençuda en la guerra gran per la coalició occidental, per a pactar la pau que fracassà a Sévres. Però entre Sévres i Lausana hi ha hagut la victòria de Micràsia. Turquia ja no és la potència vençuda pels aliats que acceptà l'armistici de Mudros. És la potència vencedora dels grecs, que imposà l'armistici de Mudània. I és per això que, en lloc de sotmetre's a les imposicions dels aliats com a vençuda, demana una indemnització a Grècia com a vencedora. Als moments que les tropes franceses i belgues marxen cap al Ruhr, aquest exemple de Turquia pot exercir a Alemanya una suggestió molt perillosa.

(8) En l'afer de les capitulacions, Turquia romandrà fidel al Pacte Nacional en virtut del qual foren abrogades. Això pugna també amb la posició adoptada pels aliats.

(9) El Yemen forma part de Turquia i el ferrocarril del Hejaz és propietat de l'Evkaj (fundacions religioses). No cal dir que Anglaterra tampoc accepta aquest punt de vista.

Es molt probable, doncs, que la Conferència de Lausana acabi com ha acabat la Conferència de París.

Tornen a sorgir a Orient i a Occident conflictes greus, conflictes que comporten perills imminents.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La Universitat

L'Agrupació Escolar Tradicionalista orida tots els seus associats i els estudiants catòlics en general a una reunió que tindrà lloc avui al seu estatge social, Portaferrissa, 13, a les set en punt de la vetlla, per a canviar impressions respecte la darrera disposició del senyor Salvatella suprimint la festa oficial de Sant Tomàs, i preparar un acte públic.

La Directiva de l'entitat ha cursat el següent comunicat de protesta al ministre d'Instrucció pública.

«Agrupació Escolar Tradicionalista

de Barcelona representació centenars jaumins protesta enèrgicament greu-ge anferit sentiments preuats fe pàtria suprimint festa oficial Sant Tomàs, i a l'ensem felicitat signant disposició per assegurar mercès sectarisme èxit transcendental festa enguany. — Josep M. Junyent, Ramon Gassió i M. Marqués.

—El rector ha rebut una denúncia de l'inspector de Girona procedent de Bassegoda sobre la suspensió de classes a l'escola d'adults d'aquesta població.

—El rector ha autoritzat a Ramon Vallbona per a establir i dirigir una escola de nois no oficials a Santa Coloma de Queralt.

Dietari històric

10 gener de 1848

EL OUS D'ARTILLERIA ASSAJA LA POLVORA BLANCA, INVENTADA PEL QUÍMIC JOSEP ROURA ES-TRADE

A mitjan segle XIX crida l'atenció la nova de la invenció de la «pólvora blanca» feta pel catedràtic de Química de Llotja i Director de l'Escola Industrial En Josep Roura, qui tant s'havia distingit en l'aplicació de la llum del gas hidrogen bicarbonat en aquell establiment i després a part de Barcelona i Madrid, amb molta de reials festes, assenyalant la manera de fer-se la llum Drumont.

Aquesta pólvora era incolora, es podia tenir, restava brillant, més inflamable i menys hidromètrica que la comú; era de menys gravetat específica i es podia adaptar a molts aparells.

Act es feren diferents proves pel cos d'Artilleria, algunes a Drassanes. La prova a què ens referim es féu al camp de la Bota, als afores de la Porta de don Carles, on estava instal·lada l'Escola Pràctica d'Artilleria.

S'utilitzaren petits morters i canons de vuit. Es tirà amb bala de 60 lliures amb el primer artefacte i amb carrega de tres unces de pólvora, i de tres i menys amb la d'En Roura. S'aconsegüí amb aquesta un promedi de longitud superior a 36 canes.

Amb els canons s'atenyeren majors i més llargs trets: per 205, 64 i 171 canes.

Les proves es feren també a Madrid, a la Casa de Camp, i a l'Hípódrom, amb excel·lent resultat; i, malgrat les bones informacions dels tècnics de l'exèrcit, ni es féu cas de l'invent del savi català, invent que, explotat a l'estranger, ha donat fama i capital als qui aprofitaren les iniciatives d'En Roura. Per rutinisme de la burocràcia espanyola, l'invent no va ésser profitós.

Com passà més tard amb l'«Ictineo» d'En Monturiol, l'Estat no volgué veure el mèrit d'un home savi i estudiat, i d'aquelles proves, que han motivat notables judicis d'homes de saber, no se n'aprofità res. En Roura, que tot ho sacrificà al progrés de la ciència i a l'enaltiment del lloc que el veié néixer, fou un cas d'incomprensió col·lectiva en el seu temps.

Havia nascut a Sant Feliu de Guíxols en 1707 i morí a Barcelona en 1860.

ESPIGOLAIRE

Les conferències del Centre Moral Instructiu de Gràcia

El Centre Moral Instructiu de Gràcia, amb el concurs de l'Orfeó Montserrat, ha organitzat un notable cicle de conferències tractant de «L'ideal de l'Associació cristiana».

La primera tindrà lloc diumenge, 28 de gener, i versarà sobre el tema «L'home social per naturalesa», per En Jaume Raventós.

La segona, diumenge, 25 de febrer, sobre el tema: «Les fórmules de l'associació cristiana», per Ramon Rucabado.

La tercera, diumenge 25 de març, dissertant En Jaume Boñill i Matas amb el tema: «La societat cristiana ideal de la societat humana».

La quarta, diumenge 29 d'abril, sobre el tema: «El treball de formació humana dintre les associacions catòliques», pel doctor Josep M. Llobera.

I la cinquena, diumenge 27 de maig, amb el tema: «Orientació pràctica de les associacions catòliques», a càrrec del reverend doctor Lluís Carreras.

Tots els dits actes començaran a les cinc de la tarda.

En les sessions hi pendrà part l'Orfeó Montserrat, amb la col·laboració dels nostres més distingits artistes.

Donat el fi social d'aquestes conferències l'entrada serà per invitació gratuïta, la qual es podrà recollir a l'Editorial Poliglota, Petritxol, 8, i a l'estatge del Centre, Ros d'Ollano, números 7 i 9.

Solament s'han posat a la venda les llotges, al preu de 5 pessetes.

Publicacions rebudes

—«Blanco y Negro».

—«Nuevo Mundo». Número de la darrera setmana.

—«Catalunya Social». Número 89.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Serata d'honor de la senyora Poli-Randaccio

Tres actes dispersos de tres obres de ben divers caràcter, encara que d'una mateixa escola, ja un bon xic preterits, el primer acte d'«El Trovador» de Verdi, el tercer acte d'«Aida» del propi autor i l'acte quart de «La Gioconda» de Puccini, constitueixen el programa de la funció celebrada ahir a la nit en honor de l'aplaudida sopran senyora T. Poli-Randaccio.

Aquesta notable artista posa de relleu una vegada més els seus mèrits i les seves rellevants condicions de sopran dramàtica, fent-se aplaudir molt tota la nit pel nombre públic que s'acumula al teatre.

La senyora Poli-Randaccio sap donar vida als personatges que interpreta i canta amb passió i estil propi. Llàstima que, de vegades, una especial afectació en la manera de dir certes frases perjudiqui el timbre de la seva veu, que, en general, resulta força agradable.

Secundaren l'excel·lent artista en les diferents escenes que interpreta, la senyora Lucet i els senyors Alvarez, Ghirardini, Olazela, Pintucci i Melnik.

Dirigit l'orquestra el mestre A. Padovani. Tot plegat es ressentí força de manca d'assaigs.

Confessem que a nosaltres un programa així tan fragmentari i tan mancat d'unitat i d'un veritable ideal d'art no ens entusiasma.

No trobem tan «demodée» i sobretot tan provincial... — J. L.

N'Adolf Pizcueta

En l'après d'aquest matí surt cap a València, la ciutat del Rei En Jaume, el secretari de Nostra Parla el jove i actiu propagador del nacionalisme N'Adolf Pizcueta, el qual ha vingut aprofitant l'avinentesa de la Diada de la llengua.

Ha emplegat aquests dies, també, per a visitar les nostres institucions culturals i organitzacions patriòtiques per tal de transmetre les seves impressions als nostres amics de la germana València.

Una comissió de Nostra Parla anirà a acomiadar-lo.

Anit passada el senyor Pizcueta visita la Redacció i tallers de LA VEU DE CATALUNYA.

A reveure.

Incendi

Ahí, a les onze de la nit, es oia foc a un munt de palla d'embalar a una tenda de plats i olles que hi ha al núm. 55 del carrer de Latorrada.

Hi acudiren els bombers, però ja trobaren el foc apagat pels veïns que hi acudiren en veure el molt fum que sortia de la botiga.

Agressió

Ahí a la matinada, al carrer de l'Enric Granados, cantonada al de la Indústria, un transeünt fou agredit a garrotades per un grup que desaparegué, deixant un barret amb les inicials L. H.

PENINSULA

ELS AFERS TEATRALS

Madrid, 10, 12'30 matinalada. Aquesta matinada s'ha celebrat al Teatre Reina Victòria el primer dels actes organitzats pel Sindicat d'Actors per a tractar dels interessos teatrals que correu perill de ruïna davant la impossibilitat de continuar el negoci en les condicions actuals.

Parlà el President del Sindicat d'Actors per a tractar dels interessos d'Actors, Miquel Muñoz, qui explicà l'objecte de l'acte, que no és altre que explicar l'actitud i el criteri del Sindicat d'Actors davant la situació del teatre.

Per a resoldre aquesta situació — diu el Sindicat — està disposat a sacrificar-se en tot allò que sigui possible, i així ho oferim. I ha de tenir-se en compte que els actors són els menys interessats en el ple, i, per tant, el moviment que han iniciat ha d'ésser més digne de llança.

Després un individu de la Directiva

parlà dels temes: organització social i artística de teatre, intervenció de l'Estat en el teatre, unió dels actors i actors i concepte que el Sindicat té dels empresaris, dels arrendataris i dels sots-arrendataris.

El director gerent del Sindicat, després d'aprofitar la presència d'una empresa per a contestar a unes paraules que aquesta entitat digué sobre el Sindicat, entrà de ple en l'objecte principal de l'acte.

El senyor Meana demostrà la necessitat que es rebaixin els impostos.

El teatre Apolo, per exemple, paga vuit impostos i ara pagarà, demés, la friolera de més de 400.000 pessetes sols en concepte d'impost del timbre de l'Estat, municipal i de mendicitat.

Recorda el que passa a França i Anglaterra, fins en els temps de la guerra, i demana que els impostos s'estableixin sobre els ingressos efectius, no sobre els pressupostos.

El senyor Meana fa present que a França el 13 de febrer tots els artistes de tots els gèneres celebraren una manifestació per a que es lliuri el teatre dels impostos i això que a França no són tan feixucs com ho són a Espanya.

Demana la unió de tots els factors que integren la vida del teatre per a salvar la indústria espanyola.

Demostrea la conveniència i la necessitat que tots els empresaris de províncies paguin el que deuen, perquè ara resulta que gairebé tots els que hi ha presupostat per timbre, només ho paga Madrid.

Defensa, després, que s'apliqui als locals destinats a teatres el R. D. sobre lloguers.

Exposa la conveniència que les organitzacions que integren la vida del teatre, arrelin en tota Espanya, i, per últim, defensa la constitució de tribunals arbitrials, per evitar greus perjudicis a tothom.

El senyor Meana ho acabà la conferència, excitant tothom al sacrifici i manifestant que el Sindicat és el primer que està disposat a fer-ho; però, si els altres no ho fan, els actors no cediran res de ço que avui constitueixen els avantatges adquirits des de la seva fundació.

LA PREMSA

I EL DISCURS D'EN CAMBÓ

«La Correspondencia de España», diu que el senyor Cambó ha parlat a Barcelona, per a Catalunya i també per a Espanya.

No està amb els extrems de l'un i l'altre bàndol, i es mostra, tan enemic del separatisme català com de la intransigència castellana.

Si el senyor Cambó — diu — condemna el separatisme, com no han de condemnar-lo tots els espanyols que per damunt de tot hi posem el sentiment de la solidaritat de la raça i el pensament de la unitat de la pàtria?

Són condemnables, tanmateix, lamentables agressions de paraula contra Catalunya, fent un separatisme a la inversa, procurant estimular rancúnies que mai no poden ni han d'existir.

Es veritat que els greuges no són raons, però, tanmateix, les raons han d'afixegar l'ànim dels més exaltats i tot, i els consells s'han d'admetre quan els inspira un es propòsit i una cordial intenció.

Tots els aplaudiments pel sentiment regional a Catalunya, tot l'ajut per a la prosperitat econòmica de Catalunya; però, ensem, tota l'energia per a fer forta oposició a les demandes dels separatistes que repugnen als propis catalans.

«La Acción» afirma que el transcendental discurs del senyor Cambó ha eclipsat tots els altres temes de discussió, i serà el preferit per al comentari durant molts dies.

No vol formular judici definitiu fins que conegui, integrat, el text del discurs; però avança que és un discurs valent i sincer, i assenyalà una data, en la política espanyola.

Després d'aquest discurs, ningú no podrà donar-se per enganyat, quant al problema català, car el senyor Cambó ha parlat per a tota Espanya i ha exposat clarament l'actuació de la Lliga Regionalista.

El senyor Cambó surt a l'encontre de totes les estridències i posa el procediment evolutiu per a resoldre el problema harmonitzant tots els interessos.

Creu que cal resoldre paral·lelament els dos problemes: el del Marroc i el català, puix el descontent se

sent ja en altres regions, i fins en la pròpia Castella, on s'han establert els homes que n'han fet el símbol de totes les caciqueries.

S'ha de destruir el sistema emperant, perquè no ahi podrà resoldre cap problema.

«Informaciones» publica un article de Joan d'Arago, escrit abans d'ésser conegut a Madrid el discurs d'En Cambó.

Es plany que, tal com es deu amb el Marroc, ningú parli avui amb la deguda sinceritat i claretat de Catalunya, i les coses s'estan posant d'una manera que no serà possible deixar d'opinar sobre el problema català.

Diu que s'ha d'optar per una amnistia i egoista convivència amb Catalunya, perquè està convençut que la fraternitat és impossible i l'enemistat ruïnosa.

Afegeix que no hi ha paritat entre el separatisme colonial i el metropolitan, però hi ha semblances, car en tots dos hi ha ruptura i rebeldia.

Tant se val que el separatisme sigui colonial o metropolitan, si existeix. Existeix? Té realitat? No és una invenció mental? Està organitzat? No és recata? Pregunta als quatre vents el seu propòsit de combatre? Fa pública ostensió del seu programa?

Doncs, si aquestes preguntes tenen l'afirmativa com a resposta, serà precis afirmar que el problema té gravetat i demana urgent estudi. El que no es pot fer és ço que s'està fent: creuar-se de braços, arronçar-se d'espatlles.

Quan a un govern se li planteja un problema de tal magnitud, el que ha de fer, almenys, és estudiar-lo i buscar-hi solució.

Hi ha que demani la paraula? «Heraldo de Madrid» concedeix extraordinària importància al discurs d'En Cambó.

Diu que el problema català apareix agreujat per la passivitat del poder públic.

Invita el Govern a posar esment en les paraules del líder dels regionalistes, qui ha parlat recollint la realitat política de Catalunya i sense atendre a les conveniències del moment.

Recorda que ja el senyor Puig i Cadafalch digué, no fa gaire, que s'oferia al govern d'Espanya un vot de pau i de germantor, i que els homes de la Lliga han posat en llurs frases una gran mesura.

No és possible — afegeix l'«Heraldo» — desconfiar de la personalitat de Catalunya; n'hi ha prou amb mirar-la per a convèncer's que existeix.

La cohesió d'un país no s'imposa d'una manera teòrica, amb criteri uniforme.

Amadeu Hurtado de la una vegada, al Congrés, que quan perdura per a molts, com a únic remei de l'estat de Catalunya, l'esperit del comte duc d'Oliveres, no és estrany que pugui sorgir a Barcelona l'esperit d'En Pau Claris.

De Flandes a Cuba hem governat desquena a la realitat.

S'estan repetint els fenòmens polítics dels dies que vam perdre l'imperi colonial i s'invoca un concepte de patriotisme i es fomenta la discòrdia en lloc de buscar relacions d'harmonia.

Termina dient que s'ha de donar pel camí de les concessions autonòmiques que s'inicià amb la potència extraparlamentària de 1919, recordada pel senyor Cambó en el seu notable discurs de diumenge.

El fons de «La voz», firmat per Castroví, tracta del problema de Catalunya i diu que no existiria si no fossin tres coses que, enumerades de menor a major, són les següents: les estridències de Barcelona, les estridències de Madrid i províncies i els fracassos de l'Estat espanyol al Marroc i dins la pròpia Barcelona.

Les estridències de Barcelona tenen poca novel·la i menys importància; les estridències d'ací tampoc són noves, però són molt més importants que altres vegades.

Es vol agafar als fills de Catalunya amb aquestes estenalles: o germans o estrangers.

Jo, que no soc català, responc: — Ni cosins ni oncles, Catalans. — I així els vull, perquè com més catalans siguin, més espanyols són i seran.

Per a mi els únics catalans fratrioides i estrangers són els qui al crit hi oposen el crim, els qui assassinen En Layret; els qui encobreixen els assassins d'aquells homes; els qui

als catalans de l'any 80 preferixen els gabaigs de l'any 1927, i obliden el maleit comte d'Espanya digne viure de Ferran VII; els qui ni en castellà ni en català protestaren contra la llei del Talló aplicada pels generals Arlegui i Martínez Anido.

Aqueixos catalans s'han separat d'Espanya; s'han separat de la civilització, del dret i de la justícia.

Més que estrangers són d'una altra Espanya.

La qüestió catalana s'ha agreujat principalment pel fracàs de l'Estat a Barcelona en front de la qüestió social i al Marroc en front del protectorat.

Espanya no ha ideat de realitzar la unió. Si l'Estat espanyol i el Govern tiguessin encert, prosperitat i grandesa, s'allunyaria dels separatistes més o menys francs els qui no poden confondre Espanya amb l'Estat espanyol.

Cal governar per a Catalunya i per a tot Espanya: no per a parts catalanes, i menys per a classes catalanes.

S'ha d'atendre l'ideal de Catalunya, que és l'autonomia de l'Estat català, però cal tenir en compte que les concessions parcials són dolentes, mentre que la totalitat és benèfica.

Així passa amb les delegacions. Així ha ocorregut amb la Mancomunitat sense l'autonomia dels Municipis.

La llengua catalana no ha d'ésser coartada en l'ús que en fassin els qui per naturalesa la parlen.

Res d'odi entre els idiomes existents a Espanya. El castellà, és natural, ha d'ésser l'idioma federal; el que serveixi millor per a relacionar-se catalans i bascos, gal·les i valencians.

Cal no oposar-se a la naturalesa, i aquí, en aquest ple, en aquesta disputa de les llengües, toquem altra vegada amb el fracassat Estat espanyol.

Qui ha pogut ésser el causant d'un tal fracàs en l'ensenyança? No venen d'això tots els mals nacionals?

Demana a Espanya que resolgui la qüestió catalana, que no és de Catalunya exclusivament.

La qüestió regional orgànica és constitutiva, més que constitucional.

El 1814, el 1835, i el 1843 els catalans s'anomenaren llavors centralistes; com també en 1868 i 1870; sols fou des de 1885 que s'ha agreujat el problema.

Cal resoldre'l — pregunta — per la guàrdia civil? Pèiser no solament civil. Ni Catalunya és Noruega, ni Castella, Aragó, León, Astúries, Bascònia, Galícia, València i Extremadura, Múrcia i Navarra són Suècia.

No hi ha altra solució que el nou règim: el federal en lloc de l'unitari.

«La Epoca» diu que és lamentable que, per una crisi dintre la Lliga Regionalista, s'hagi vingut a una agudització en la qüestió catalana desproporcionada a la realitat del problema.

Des de finals de 1917 — afegeix — amb l'hàbil aprofitament del moviment militar i de l'Assemblea de Parlamentaris, els homes de la Lliga han estat, quasi sense interrupció, en el Govern, en promiscuitat amb liberals i conservadors, amb gran avetallatja per a ço que ells anomenen catalanisme pràctic, però sense cap profit per al catalanisme idealista començat per les reivindicacions nacionals.

El fracàs de la xarxa telefònica pot iniciar la sèrie dels desencanyos.

Les estridors del costat d'ací de l'Ebre provocaren els lamentables encara que ben intencionats d'A. B. C., i han donat marge a aquesta campanya que constitueix avui una complicació desagradable, a la qual la proximitat de les eleccions dona interès a fomentar-lo.

Aquesta coincidència ha entrat bona cosa — afegeix — en l'admirable discurs del senyor Cambó a Barcelona.

Estan ponderats tan mestriolament, en aquest discurs, l'afecte, les passions en ebullició i les rufades de foc sentides, que la Lliga es col·loca en posició de poder aprofitar per a la candidatura el moviment d'Acció Catalana, si efectivament hi ha eleccions, i ensem tornar a acceptar una o diverses carteres en qualsevol Govern de concentració si altra vegada es formés.

Suplim aci la serenitat que per allí es perd. No donem a les paraules un signifi-

cat que en realitat, no autoritzen avui les coses que hi ha avui a Catalunya; i anem-hi amb una política afortunada en l'aspecte econòmic i en el social, al·luntar l'estrell d'aquesta propaganda i aquells comptats si bé sonats elements que s'hi fa agafadissa.

MANIFESTACIONS

DEL DOCTOR MAESTRE

Recollint les insinuacions d'alguns ministres, segons les quals la duració de la malaltia del senyor Villanueva faria que el Govern hagués de nomenar Alt Comissari, els inevitables profetes han llançat noms, com el del doctor Maestre, com a probable candidat.

El propi doctor Maestre ha dit que ningú li havia fet indicacions en el dit sentit, però la conversa ha derivat vers la qüestió del Marroc, i opinava que podria resoldre's el problema com va resoldre'l el P. Legacía al Perú.

Recordava que sols port el P. Legacía en el seu equipatge un breuari i triomf imposant la justícia i resolent únicament amb el mateix breuari que portava.

EN VILLANUEVA

El senyor Villanueva continuava avui en el mateix estat de salut.

ESCAÑOL A UNA CASA DE JOG

Madrid, 10, 2 matinalada.

Fa uns moments s'ha promogut un for escàndol en el Centre Asturià, situat al carrer d'Alcalá.

Dels informes recollits ara mateix en el lloc del succe, resulta que uns individus, quatre o sis, que semblen que són contractistes de joc, han assaltat, revolver en mà, la banda de la casa, emportant-se'n els diners.

Dos dels assaltants han estat detinguts, però no ha estat trobat el diner, perquè als detinguts se'ls ha trobat sense gec.

La policia ha començat les gestions per a descobrir als altres assaltants i veure de trobar el diner.

Davant l'edifici on està instal·lat el Centre Asturià hi ha nombros públic que comenta el fet en tots els tons.

ESTRANGER

El Ruhr ocupat

Roma, 9. — Als cirkels vaticanistes diuen que està mancat en absolut de fonament la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el secretari d'Estat del Vaticà havia realitzat una gestió prop de l'ambaixador de França acreditat prop de la Santa Seu, en el sentit de recomanar a França que tingui paciència i moderació envers a Alemanya. — Havas.

A vis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostindre correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils i factibles.

De Madrid estant

RECORDATORI

Una tarda, a la Porta del Sol, vaig trobar a En Ramon Raventós. Estava aturat davant del ministeri de la Governació, llegint atentament una llibreta que hi ha fixada a la façana.

—Gran país aquest. Veus? Aquí una commemoració als herois de la Independència, per tal que en aquest mateix indret vengueren l'estranger. M'està molt bé i ho trobo molt posat en raó. Però, ara ve el bé. Qui signa aquest homenatge? El Círcol de Belles Arts! Gran país; em sembla que m'agradaria.

Hores després, passejant per la Carrera de Sant Geroni, concirso i com descendentat.

—Què vols que et digui? Tant que digues, tant que presumis. I jo aquí he trobat a faltar un quiosquet com el de «Ca'l lloro». Aquesta gent no entén la netedat de les coses humils.

A l'endemà. Bona hora del matí. Matí radiós. Un cel puríssim, un sol magnífic; un sol fatxenda; fanfarriós que ho feia tot per punt. El gran humorista no se sentia pas meravellosa.

—Massa n'hi ha massa. Ara les taques del sol fanien aquella rialla grasse i grollera amb que tantes vegades l'han estrafet els dibuixants bunyols. Riu massa fort! Mira: a mi em sembla que aquí tothom riu massa fort. No entén la delicadesa de les coses subtils.

De sobte, s'atura. Restà mirant en terra, entremig de la gentada. De seguida canvia la direcció i comença a caminar en sentit contrari. Al seu costat jo el veia moure el cap com cercant, entre les clarianes de la gent, a algú que s'allunyava. Caminà més depressa, no volent perdre la visió aquella. De cop, somrigué, alçant la mà dreta fent un jolís gestic de salutació. Co' és repetí dues o tres vegades. Després ja més assegat el pas, es girà el barret del revés i feu una xisla ganyota apallassada. Davant nostre, davant d'ell, agafat de la mà d'una mainadera, un nen ros, bonic, amb una cara d'àngel que ha deixat el núvol per anar a jugar a l'entrada, el mirava amorosol, reia, reia. Es quedava endarrerit i la mainadera tenia quasi de dur-lo a viva força. L'infantó allargava la mà que tenia llure a En Ramon, el qual s'hi acostà, el prengué d'una revolada en braços i li feu un petó. El nen feu un crit, la mainadera restà astorada, emportant-se'n el nen apressadament, es perdé entre la

Sessió de la Diputació

A un quart de sis de la tarda va reunir-se ahir la Diputació en sessió pública.

Es la segona del segon període. Hi assisteix escàs públic.

Presideix el senyor Vallès i Pujals. El secretari senyor Tarruella llegeix l'acta de la sessió passada, que és aprovada.

Sense que cap diputat demani per a parlar, s'entra a l'ordre del dia.

El primer dictamen es refereix a les denúncies formulades pel senyor Guanyabens contra el sots-caporal i Mossos de l'Esquadra de La Granada.

El president demana que quedi sobre la taula, a prec del senyor Guanyabens, que no pot assistir a la sessió, per tenir greument malalt un membre de la seva família.

El senyor Casanovas s'hi mostra conforme, i demana que les responsabilitats siguin esteses a tots aquells a qui puguin afectar les denúncies.

Recorda la política de l'ex-governador senyor Anido i del cap de policia senyor Arlegui, manifestant que era secretari del primer el comandant dels Mossos senyor Oller.

Censura aquella política, així com la col·laboració del senyor Oller. Si dues autoritats van haver de sortir de Barcelona d'una manera vergonyosa, era lògic que els acompanyés el senyor Oller, la participació del

gentada, mig esporuguida i mig ofesa.

En els ulls d'En Raventós hi espurnejava una petita brillantor quasi líquida. M'esguardà somrient i afegí:

—Tan mateix fa un dia esplèndid. Però aquesta gent no entén, tots aquests no entenen...

No, amic inoblidable, no entenen, no entenen! A tots plegats ens costa massa entendre tota la profunda bondat, tota la ciència vital que hi havia en el teu humorisme, tota la universalitat que es tancava en el teu barcelonisme.

No tothom sap llescar el pa, ni dur claredat al front i tu ho feies amb una tan natural fàcil, que de vegades no t'ho coneixíem. Però, era tanta la viva resplendor que tot t'hi enfrapaves...

Tu conegueres l'encís de les coses humils, i en la rialla dels infants i en el mig riure dels homes, hi semblaves la lleugria immortal. El regust d'aquella sal que t'hi posaves feia les nostres boques a pler per a fruit la netedat de les coses petites, de les alegries honestes... Del llot de la vida en feies flor de llum.

A mans vessades ens donaves l'alegria del teu esperit i a l'ensens la maduritat d'una llició pietosa. I tu servaves, per a la teva soledat, totes les dolces, que ens amagaves.

Amic, mestre de frívols profunditats, de lleugeres pregonesses, ara que no hi ets, en cada rialla d'infant, en cada mig-riure d'home hi sabem veure una mica de la teva resplendor. Hi sabem veure, també, una mica de la teva ànima? Fores tan púdic, tan gelós de la teva pròpia vida que la feres un secret dintre teu i de la teva tenebra feies clator per als altres...

Ara, ja no et cal temer res. La gloria et pesará amb la seva infinita i aterna igualtat. I com si et traguessis la jaqueta per a treballar més a la fresca, en aquella humida i llòbrega cova que tu i jo tants altres coneixem, de les tenebres de la qual alguns esperits n'heu tret tanta llum, et treuràs la corona lluminosa, les ales fènixes, la túnica transparent, penjant-les al vestíbul, sortiràs del palau infinit per a jugar amb els nens a l'entrada, sense mainaderes esporuguides, ni gent que no en entén aquesta cosa, meravellosa i eterna, petita i infinita, que és el cor i que al costat dels teus amics de sempre, ressuscitarà ditxós, reposat, per a tota l'eternitat.

Amén.
8-1-23.

Rafel MARQUINA

Capítol VII. — Ingressos extraordinaris, 100.
Capítol VIII. — Arbitris especials, 11.500.
Capítol XIV. — Reintegrats, pesetes 28.599'12.
Total, 1.436.057'44 pesetes.

SECCIO DE DESPESES

Capítol I. — Administració provincial, 219.025'00.
Capítol II. — Serveis generals, 868.640'96.
Capítol IV. — Carregues, 145.000'00.
Capítol V. — Instrucció pública, 58.791'68.
Capítol VI. — Beneficència, 7.139'38.
Capítol VII. — Correcció pública, 68.089'42.
Capítol VIII. — Imprevistos, 9.401'00.
Total, 1.436.057'44.

ALTRES DICTAMENS

En breus moments es despatxen els altres dictamens que componen l'ordre del dia.

NOVAMENT EL PRESSUPOST

El senyor Escalas diu unes paraules referents al pressupost, paraules que no hauria dit si el senyor Pérez de Rozas no hagués pronunciat les seves, car el pressupost és altra cosa que una pura fórmula.

Feta la presentació, es posa a disposició de tots els diputats per a esvalir tots els dubtes que es puguin presentar durant la lectura del pressupost.

PREGUNTES

El senyor Marqués pregunta la causa que no s'hagi concedit augment de sou als funcionaris del Cos Provincial.

El senyor Escalas li contesta que se tracta de pressupostos poc menys que de liquidació. D'altra banda creu que el treball dels dignes funcionaris de la Diputació, si no és retribuït amb esplendidesa, tampoc és mal retribuït.

El senyor Marqués creu que el pressupost s'ha fet sota la coacció del Consell de la Mancomunitat.

El senyor Escalas refuta els arguments del senyor Marqués, dient que no ha tingut en la confecció de dit pressupost cap intervenció la Mancomunitat.

Fa un elogi de la honorabilitat dels funcionaris de la casa, manifestant que no n'hi ha cap que pel fet de tenir un sou poc abundós fos causa de fer res que desdís d'aquella.

Pel que toca al fet de tenir funcionaris temporers, queda explicat dient que es tracta del treball passatger i no d'un treball definitiu.

El senyor Marqués presenta una esmena, que és refusada, i més tard, fa unes observacions referents al sou d'uns sots-caporals de les Esquadres, que li són contestades pel senyor de Riba.

El pressupost és aprovat.

LA PROPOSICIO DEL SENYOR CASANOVAS

Es dona compte d'aquesta proposició:

«El diputat que sotscritu proposa l'adopció del següent acord:

«Que la Diputació se serveixi acordar la destitució del senyor comandant general dels Mossos de l'Esquadra, per tal de fer efectives, en la seva més alta representació les responsabilitats en què ha incorregut el Cos durant la repressió governativa, sostinguda per les autoritats centrals destituïdes, i a les ordres de les quals s'havia posat pel senyor comandant, el Cos d'Esquadres de Barcelona.

Palau de la Generalitat, 9 gener de 1923. — Joan Casanovas.

Hi ha una addició a la proposició presentada pels diputats d'Acció Catalana, que diu co que segueix:

«Els diputats que sotscritu proposen l'addició del següent extrem a la proposició de senyor Casanovas:

«Que, atenció que la motivació de la dita proposició no és efecte preclament de la persona que pugui exercir el comandament del Cos, sinó conseqüència ineludible de la consuetud organica del mateix la Diputació acordà la supressió del Cos de Mossos de l'Esquadra, traspasant a la Mancomunitat la partida del pressupost que el seu manteniment representava, per tal que aquesta curi, si ho creu pertinent, de crear un Cos civil de celadors que exerceixi les funcions de vigilància de les obres i instal·lacions de la Mancomunitat.

Palau de la Generalitat, 9 de gener de 1923. — M. Massó Llorans, J. M. Bassols, Pelai Vidal de Llobatera, J. Bofill.

Proposició i addició passen a la comissió corresponent per a dictaminar.

ACABAMENT

I no havent-hi altres assumptes per a tractar, s'acaba la sessió.

Barcelona i Sevilla

ACOMIADAMENT

Ahir al migdia, l'alcalde i la Comissió Hispano-Americana de Sevilla feren una visita de compliment a l'Ajuntament. Foren rebuts per l'alcalde, senyor marqués d'Alella i els regidors senyors Santanilla, Olivella, Roure, Nonell, Domènech, Escala, Quirós, Navés i Palau.

Visitaren el despatx de l'alcalde als Salons de Cent i de Conferències i principals dependències de la Casa i després acompanyats d'alguns regidors i funcionaris de la Comissió de Cultura, visitaren l'Escola de Mar i algun dels grups escolars que té en construcció l'Ajuntament.

L'alcalde, senyor marqués d'Alella, ha rebut el següent telefonema de l'alcalde accidental de Sevilla, N. Enric Garcia de la Villa: «En nom ciutat i meu, m'honro expressar-li gratitud per carnyosa rebuda i cordial acollida dispensada representació comitè exposició Hispano-Americana. Dignis traslladar igual gratitud i salutació al President de la Mancomunitat i a la Comissió de l'Exposició de Barcelona i rebí els meus fervorosos vots perquè cada dia s'estrenyin més els laços entre aqueixa i aquesta ciutat».

El senyor marqués d'Alella contesta amb un altre agraït l'atenció i expressant també el seu desig per a que siguin sempre molt cordials les relacions entre Barcelona i Sevilla.

Els comissionats de l'Exposició ibero-americana que han estat hostes de Barcelona durant aquests dies, han obsequiat amb un àpat, a l'Hotel Ritz, les autoritats, Ajuntament, Comitè de l'Exposició de Barcelona i altres personalitats.

La taula s'ha parat a la gran sala. Hi havia dues presidències: una ocupada per l'alcalde de Sevilla i l'altra pel comissari regit d'aquella Exposició. El comte de Colomblí tenia als seus costats el governador civil, el president de la Mancomunitat, el primer tinent d'alcalde senyor Maynés i el senyor Giménez d'Aragón, primer tinent d'alcalde de Sevilla; el senyor Pich, comissari de l'Exposició de Barcelona; el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals; el senyor Didac Martínez Barrio, regidor de Sevilla, i el senyor Luengo, comissari d'Ensenyament primari.

L'alcalde de Sevilla, senyor comte de l'Halcon, tenia als seus costats el senyor Cambó, comissari de l'Exposició de Barcelona; En Lluís Moliní Uribe, enginyer de l'Exposició de Sevilla; el delegat d'Hisenda, N. Enric Junoy, l'alcalde de Barcelona, el governador militar marqués de Castelflorite, el senyor Rodríguez Caso i el duc de Solferino.

Hi assistiren també els regidors senyors Nadal, Plaça, Maral, Navés, Arguer i Olivella, el secretari senyor Planas, el cap del ceremonial senyor Ribé, els alts funcionaris de l'Exposició senyors Olaguer Junyent, Sagredo i Sans i altres.

El menú, escrit en català i en castellà, ha estat servit d'una manera exquisida.

El quintet de corda ha tocat durant l'àpat un bell programa de composicions de música popular catalana: «La Mare de Déu», «La filla del marxant», «La filadora», «La sardana de les monges» i unes melodies populars andaluses.

En abocar-se el xampany, el regidor de Sevilla senyor Martínez Barrio pronuncià paraules d'afecte i cortesia per la nostra ciutat i Catalunya, ponderant la bellesa de la terra i les qualitats dels catalans, oferint-los la reciprocitat dels fills d'Andalusia. Alça la copa brindant per Catalunya, per Andalusia i per la seva germanívola amistat.

El senyor Junoy pronuncià un discurs ple d'enginy, brillant simpatia pels que són hostes de Barcelona. Diu que els senyors comtes del Halcon i de Colomblí han pregat que, en llengua catalana, donés a tots un afectuós comiat i així ho fa, acabant amb la paraula «A reveure!».

N. Antoni Giménez d'Aragón, en pendre comiat dels presents, d'agué que entenia fer-ho de tota la ciutat, agraït les moltes atencions amb que els havien honorat; i digué que esperava correspondre-hi quan els catalans visitin l'Exposició de Sevilla, de la qual en dona algunes clarietats.

En Cambó començà pronunciant

paraules de gran afecte i simpatia personal per la ciutat de Sevilla i per la regió andalusa, una de les que actuen amb més vigor la pròpia personalitat. De Sevilla en digué que era una veritable ciutat, amb totes les seves característiques. Per això confia que l'Exposició que està preparant tindrà un èxit esclatant.

Després de molts atinades consideracions sobre Sevilla i la seva projectada Exposició, diu que l'Exposició que prepara Barcelona resultaria manca sinó coincidís amb la de Sevilla. Ambdues es completaran.

S'ha emès la idea de la conveniència de nomenar les Juntes Directives d'aquestes dues Exposicions, no es precipitar-se i mentrestant els membres de la Junta de Sevilla poden considerar-se part integrant de la de Barcelona i a la inversa el de Barcelona, com si ho fossin de la de Sevilla, aal que tots hi aportem la col·laboració més desplida, perquè hi hagi una relació contínua, una coordinació mútua entre les dues Exposicions. Aquestes coincidència i coordinació seran la fermança de l'èxit de totes dues, al que quan Sevilla faci la seva Exposició Barcelona també inauguri la seva, copant així tots els turistes estrangers i no els deixem sortir d'Espanya.

Adverteix als representants de Sevilla que tot el que han vist durant llurs visites aquestes dies és degut a l'amor que nosaltres tenim a Catalunya i a totes les nostres coses, i no crec que res del que heu vist vos haurà ofès, perquè vosaltres estíem molt la vostra terra andalusa i la vostra ciutat de Sevilla i com més gran sigui el vostre amor a les coses vostres, millor comprendreu l'amor, l'afecte que tots els catalans sentim a les nostres coses.

L'Exposició de Barcelona no volem que sigui un moment, sinó un període llarg. Voldríem que comences aviat i no acabés mai.

El proper mes de maig celebrarem una tanda d'exposicions parcials preparatòries de la Gran Exposició; celebrarem l'Exposició del Moble. Volem que vosaltres hi sigueu i vos invitem des d'ara a concórrer-hi, perquè vosaltres hi podeu pandre part molt dignament, exposant-hi tot lo molt bo que teniu i que feu referent a mobiliari.

Per a la tardor tenim projectada una altra exposició que completará la de primavera.

Amb totes dues jo crec que tindrem l'experiència suficient per a determinar un programa per a la vostra, que ha d'obrir una corrent de simpatia entre Espanya i Amèrica.

Per a cooperar a la vostra empresa els nostres esforços no tindran límit, no teniu més que demanar.

Les paraules d'afecte i cordialitat del senyor Cambó produïren una gran impressió als representants de Sevilla i a totes les altres personalitats que anaren a donar-li afectuoses estretes de ma i cordials enhorabones.

El comte de Colomblí, comissari de Sevilla, invità al senyor Cambó a una conferència, que celebraren a una altra sala, amb assistència del senyor Vidal i Guardiola.

Ahir vespre la Comissió de Sevilla va marxar de Barcelona amb el tren exprés de Madrid.

Anaren a donar-li comiat el President de la Mancomunitat, l'alcalde, el President de la Diputació, el senyor Cambó, el governador, el secretari senyor Planas, els senyors Sagredo, Sans i Ffres i moltes altres personalitats.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia». Mifiana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma da, Largo S. Domingos, 11.

Els Esports:

Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

FUTBOL

Nuremberg-Barcelona

(Camp del Barcelona)

Nuremberg, 1. Barcelona, 2 (primer partit)

Esmentem, abans que tot, un fet transcendental, la importància culminant del qual estalvia tot èlogi. Ens referim al miracle realitzat d'uns quants anys ençà, pel Futbol Club Barcelona, venent d'una manera brillantíssima, per cap més club ibèric no igualada, les potències futbolístiques més formidables d'Europa. D'enlla de les fronteres, ens arriben, sovint, les remors, totes vibrants i magnífiques, de les proeses de combats de l'exèrcit futbolista que ningú no pot abatre de lluitadors irreductibles, cobrats, només, de sol de la glòria i del triomf; de virtuosos sublims d'un tremp i d'una escola que flamegen al vent s'ensenyia màgica, amb la llegenda d'invencibles... però... no sabem quina força brava encén la sang impetuosa de la raça en aquests incomparables, defensors, mantenedors i enlairadors del nom i del prestigi futbolístic de Catalunya lluitant en nom del «Barcelona»; no sabem quin secret tanquen aquests suggestius i gloriosos colors blau i grana que, aquella que en gestes èpiques resten immovibles i ni s'muntuen ni es dobleguen, ni se senten ferits per l'esglai d'una derrota... davant del «Barcelona», davant dels braus i predilectes representants futbolístics de la terra catalana, cruixen i s'enfonsen i, molts d'ells per primera vegada, gusten l'amargor d'un contratemps insospitat. El Slavia, el Sparta, el New-Castle, el St Mirren, el Fùrth, el Nuremberg i tants d'altres... han vist trencada la cadena de les seves victòries pel mall implacable del «Barcelona».

Contendir amb els colossos del futbol continental, no és, avui, cap audàcia ressonant; el gest heròic és vèncer-los; és donar al món la sensació de la nostra força, de la nostra suficiència i capacitat vigoroses i definitives; és, dir a tots els pobles l'Europa: «en aquest tros de terra beneïda que s'anomena Catalunya hi ha un contingut de valors socials tan eficient, que sap triomfar dels més forts i dels millors». Això és el que ha dit el «Barcelona», repetides vegades davant del món i, en aquest fet culminant, van la seva potència, la seva autoritat, la seva força irresistible. Per això el «Barcelona» posà en llavis del poeta aquestes paraules subtils: «Nosaltres, som nosaltres. Els d'ahir, els d'avui, els de demà, els de sempre. Els qui avencem amb el cap alt i el cor encès. Els qui nasquem sota els porcs daurats del Palau de la Victòria».

Hi ha al camp dels campions una multitud imponent que bronz d'expectació. La superba tribuna ofereix un aspecte de meravella; les dames l'auríolen de bellesa; cada damisella una flor exquisida.

Apareix al terreny el bàndol alemany, equipat pulcrament i elegantment, i és ovacionat. Surt el Barcelona i l'ovació es renova.

Sota les ordres de l'àrbitre vienès, senyor Retsch, els equips s'alinen així: Nuremberg: Stuhlmann, Bark, Kugler, Ginnerwald, Popp, Schmidt, Strobel, Dainzer, Wiedner, Trag i Sutor. Barcelona: Pascual, Planas, Surroca, Torralba, Sàncio, Samitier, Píera, Martínez, Gràcia, Alcàntara i Sagi-Barba.

El senyor consol d'Alemanya marca el «kick-off», essent ovacionat. S'entaula la lluita i, en els primers moments se'n mostra, el bàndol alemany, insegur i desorientat davant l'impetuosa i desconcertant dels nostres, els quals amb una pressió irresistible, envaeixen els dominis adversaris, mantenint-s'hi llargament. Hi ha un moment d'ansietat en què la pilota, per miracle, no traspasa la xarxa alemanya; perill que poc després ronda la porta local. S'equilibren les forces i el joc esdevé duríssim i vertiginós, destacant-se dels alemanys l'ala esquerra d'atac per la rapidesa i precisió amb que avança i, dels locals la defensa que està se-

guríssima, tota la línia d'atac i en Sàncio i en Samitier que tenen una tardia de triomf. Transcorre tot el primer temps amb alternatives d'atac d'uns i altres, essent, però més greu-ment amenaçada la porta alemanya que la dels blau-grana.

Comença la segona part amb una actuació estupefent del Nuremberg, efectuant passades de totes marques i canvis de joc magistrals que entusiasmen el públic. Respon el Barcelona amb una embranzida fèrria i els dos contrincants es batlen duríssimament, elevat el joc a un grau d'emoció electrizant. En Samitier, actuant de providència, evita, llençant-se a terra, un gol segur, prodigant-se-li una ovació delirant. El porter alemany se'n mostra estupefent parant pilotes difícilíssimes amb una seguretat pasmosa. La mateixa impressió causa el defensa dret Bark, imperturbable i segur en les situacions més compromeses. I arriba el primer gol. Castigat el Nuremberg amb «penalty», és tirat per En Sagi, i repel·lit magistraltment per en Stuhlmann; però l'Alcàntara, com una exhalació, remata la jugada introduint la pilota al marc alemany. Un xut magne d'en Gràcia és desviat a corner pel porter alemany. «Penalty» contra els locals que en Wieder converteix en gol, establint-se l'empat. Des d'aquest moment, es lluita amb una feresa inconcebible, amb un poder extraordinari, no exempt de violència que fa que el partit esdevingui èpic. D'un cop franc llençat per en Samitier, arrebega en Sagi la pilota i d'un xut ras imparabla l'encasta a la xarxa germanica. Poc temps després s'obreix l'encontre.

El bàndol alemany se'n ha mostrat formidable; més de força, però, que de ciència. En algunes ocasions ha efectuat meravelles que revelen l'equip de gran classe que esperavem; amb tot, la duresa, que en tot moment empra, entorbeix la seva positiva valor. Els locals estigueren senzillament admirables; només l'ala dreta de la línia de mitjos desentonà repetides vegades del comportament sofer que la resta de l'equip demostra.

L'àrbitre donà la sensació d'una competència enviejable i d'una energia i cor. Si no arriba a imposar-se des del primer moment, segurament s'haurien produït incidents desagradables, donat el caient de violència amb què el partit s'inicia.

Nuremberg, 2; Barcelona, 4 (segon partit)

No és estrany que el Barcelona s'endugui, irresistiblement, les simpaties de la ciutat; no és cap estranyesa que els colors blau-grana apassioni i subjuguin les multituds; no és cap caprici arbitrari, ni cap parcial apreciació proclamar, el «Barcelona», el principi august dels Clubs d'Ibèria. Qui no se sent la sang encesa en contemplar l'heroicitat de les seves gestes homèriques; qui no se sent revoltat els sentits d'un gol arxivador, en viure l'epopeia, sempre nova, dels seus triomfs esclatants; qui resisteix impassible la foguerada d'entusiasme que encomana en exaltar, en elevar el nom de Catalunya per damunt de totes les fronteres, fent-la, enriolada i sobirana amb tots els atributs de la victòria, de tots indrets obiradora? Què hi fa, Barcelona que la impotència, l'enveja, i el despit se l'enrosquin al coll per a ofegar-te si tot un poble s'alçara i ajuntarà les seves a les teves mans fèrries per a esboçar i esclafar l'enemic innoble? T'has fet el símbol de la pàtria futbolística i mentre tu lluites per ella, ella viu per tu i s'alçará de les teves alegries i la compungiran les teves tristesses i, sempre, sempre et guiarà i l'enfortirà el braç per a aconseguir nous dies de glòria i de triomf; que en triomfar tu, és la Pàtria qui triomfa.

Ens ha inspirat aquestes paraules, l'espectacle imponent del poble aclamant-te, en un deliri d'entusiasme.

«Barcelona»... siguis sempre el «Barcelona»...

La catedral del futbol català ofereix, molt abans de començar la lluita, un aspecte senzillament imponent i fantàstic. La remor de la immensa multitud que frisa el moment de la batalla, fa l'aire vibrar d'una majestat incomparable. Tot és solenne, tot respira un ambient de pompa i de grandesa, sublimades per la gentil floració d'un mal encès de bellesa femenina.

Esclata una ovació imponent. Va endregada al bàndol alemany que salta al terreny. En ressona una altra d'inacabable. És prodiga a l'equip blau-grana que apareix, capitanejat per l'Alcàntara.

A la senyal de l'àrbitre i en mig d'una expectació imponderable s'al·liren els equips en la següent forma: Nuremberg: Stuhlmann, Bark, Kugler, Schmidt, Winter, Riegel, Popp, Wieder, Bös, Trag i Tutor.

Barcelona: Pascual, Planas, Surroca, Torralba, Sàncio, Samitier, Píera, Martínez, Gràcia, Alcàntara i Sagi-Barba.

I comença la terrible escamesa dels dos bàndols, brindant-nos una de les lluites més aferrissades i emocionants que el futbol català registra. La pilota creua el terreny d'un cap a l'altre amb rapidesa vertiginosa. La competència de facultats entre els jugadors és furiosa i magna i el públic s'arborà d'un entusiasme delirant. Es fa impossible seguir les incidències del joc; no resta temps d'admirar i aplaudir una determinada fase de la lluita perquè ràpidament les situacions canvien i una bellesa segueix a l'altra sense interrupció; una acció brillantíssima dona pas a una altra de més culminant, encara, i, tot vibra, tot palpita de bravesa, en els combatents, i d'emoció suprema, en els espectadors. Ara és una envestida fulminant dels blau-grana que enfonsa la barrera oposada pels alemanys; ara, un cos a cos electrizant entre l'Alcàntara i en Bark; el davantier prodigiós i el defensa irreductible; passa un instant i les mans s'ajunten aplaudint entusiasmes, en parlar, en Pascual, genoll en terra, un xut brutal d'en Popp. L'entusiasme creix; el deliri culmina, provocant-lo, unes vegades, les parades magistrals i valentes del porter alemany, les fugides esglaïadores d'en Tutor, Trag i Bös, en intel·ligència i combinació primoroses; la serenitat, decisió i coratge d'en Bark, cobrint ell sol tota la línia de defensa... altres, la prodigiosa habilitat i rapidesa de l'Alcàntara, passant i escapant-se com una fletxa; la portentosa ciència, en acció, del màgic i desconcertant Samitier; el braó incomparable d'en Sàncio; la pasmosa seguretat i fèl·lic actuació d'en Planas i en Surroca; les diligències inimitables d'en Píera i d'en Sagi-Barba; la tenacitat exemplar d'en Gràcia, en Torralba i en Martínez...

Per què seguir? La jornada és de les memorables, de les històriques; de les que en el llibre d'or del Barcelona, haurà de figurar-hi en lloc preferent i, en la ment de l'afició catalana, entre els records més agradabilissims i preats.

Els gols. — El primer d'aconseguir els alemanys mitjançant en Sutor, estant en Pascual, poc afortunat en aquesta ocasió. Marca l'Alcàntara el d'empat, entrant amb valentia i fermetat al porter alemany, quan aquest sortia a repel·lir la pilota.

El tercer i primer de la segona part, fou obra d'en Martínez, el qual, recollint una passada superba d'en Sàncio, avança impetuós vers la porta alemanya, engegant un xut màgic a l'angle, de la categoria dels imparables. El quart, l'entra en Bös, d'una rassa obliqua que trobà a en Pascual descol·locat. En Gràcia marcà el cinquè, rematant, d'un cop de cap, un centre mortal d'en Píera, i l'Alcàntara aconseguí el sisè, estupefent i vistós, aprofitant una passada oportuníssima d'en Gràcia. Als pocs segons d'aquest darrer gol, fineix el partit i el públic dret i aferrat d'entusiasme, ovaciona i aclama a vencedors i vençuts. La sèrie de partits internacionals que el Barcelona ens ha brindat, no podia tenir un coronament més resonant i apoteòsic.

Ja diguerem, en parlar del primer partit, el concepte que el Nuremberg ens mereixia; després d'aquest segon encontre ens cal afegir, només, que la fama de figurar, en primera línia, entre els colossos del futbol europeu, la té ben merecuda.

L'àrbitre, senyor Retsch, complí sense excidir-se.

AL CAMP DE L'ESPANYOL

Dissabte contendi el Sparta contra el bàndol espanyolista; vençent aquell per quatre gols a zero.

Drumenge lluitaren el Sparta i el Verein fur Rasseuspiele, d'Alemanya, ja conegut del nostre públic, vençent, també, els txecs per quatre gols a zero. Tots dos partits, donat el desequilibri de forces entre els contendents, estigueren mancats, en absolut, d'interès.

L'EUROPA A MADRID

Els dos partits jugats per l'Europa a la capital d'Espanya contra el Racing, han estat guanyats pels europeus per cinc a tres i quatre a tres, respectivament.

Felicitem cordialment l'Europa pel seu llúcidíssim comportament en terres castellanes.

CORRECUTA

CATLLAR

El darrer dissabte, es jugà un partit de futbol entre el F. C. Català Catllar i el F. C. de Morell, essent vençuts els d'aquesta per tres gols a un.

L'equip F. C. Català Catllar el formaven els següents:

Garpar, Sánchez, Vidal, Català, Bley, Salvat, Pascual i Pascual H. Montserrat, Guinovart i Unió.

Es distingí el defensa Guinovart, qui moltes vegades evità ésser dominat pel gol.

Rugby

PRIMER CAMPIONAT D'ESPANYA DE RUGBY

Primer. Club Atlètic Natació, 0 — Catalunya Club, 0

Es va celebrar a l'Hipòdrom l'esmentat partit, que va portar nombroses públic, però va resultar quelcom ensopit i deslucit, degut a la mala actuació dels jugadors, encara que el Catalunya té l'excusa que li mancava el seu capità, que és verament el millor dels seus jugadors.

No es feren cap marca, acabant, per tant, empatats a zero, resumint el partit en un domini complet del Catalunya durant la primera part, dominat altern la segona part, si bé l'Atlètic acorralà als seus adversaris els últims minuts, no va arribar a marcar cap punt, amb tots i els esforços titànics dels seus jugadors.

El senyor Cuyas va arbitrar de mestre, imparcial.

Segon. Olímpic Rugby Club, 21 — Centre Autonomista Dependents, 3

El camp de Sant Boi fou el teatre d'aquest partit, el resultat del qual va sorprendre a molts, perquè pel seu primer partit oficial debutà de mestre l'Olímpic, el jugadors del qual arribaren set vegades a la línia de marca contrària; l'última que no signin el suficient pràctics per a trans-formar els assaigs, perquè hauria estat dels millors el score obtingut.

Va dominar pels seus tres-quarts molt ràpids, notant-se en els del Centre la defectuosa col·locació assenyalada en l'últim partit per ells jugats; amb tot i el resultat no s'han de desesperar, lluitant aprendran i vindrà per a ells el dia de la victòria.

El senyor Coll va arbitrar a satisfacció de tothom, davant d'un crescut nombre d'aficionats al nostre nou i noble esport.

Atlètiques

IV Premi Jean Boulin

Novament ha tingut lloc la celebració d'aquesta carrera, en el recorregut Esplugues-Parc. Malgrat en Palau haver realitzat una formosa actuació, no ha pas batut el temps establert per en Pons. Des del començament, el vencedor menà el cap dels corredors sense que vegés osar-se el golg del seu triomf indiscutible.

En nombre de 60 prengueren la sortida, classificant-se'n 55, quals primers llocs corresponen a:

Primer: J. Palau (Espanyol), en 32' 51" 1/5. Segon: Ribas (Independents), en 33' 12" 3/5. Tercer: Z. Planell (Europa), en 33' 42" 2/5. Quart: M. Miguel (Espanyol). Cinquè: J. M. Manl (Independents). Sisè: N. Marco (Espanyol). Setè: J. Vivas (Europa). Vuitè: J. Pineda (Barcelona), Nove:

Hockey

Espanya, 5. França, 0

El primer encontre entre els seleccionats d'Espanya i França, ha estat pels jugadors francesos una pallissa sense discussió, 5 a 0, és un resultat da superioritat aplastant que ningú previa, i això vol dir que les forces, fins avui insospitades dels que fa poc es consideraven febles, han esdevingut una revelació, una amenaça, i finalment aquell somriure dels que miraven mig somrient dibuixant-se en llur rostre l'expressió del que perdona, ha canviat davant dels fets veritables, en els quals els considerats neofits, han passat a mestres.

El partit França jugat el diumenge al camp del Polo, ha portat a l'ànima de tothom una nova esperança; un jorn fou el futbol qui una demostració d'una valua indiscutible, més tard, el tennis ressorgia victoriosa davant de formidables adversaris; avui és el hockey el que omplena de joia i el que, amb llur victòria esclatant, enlaira el valor de l'esport ibèric.

Plau-nos anotar les paraules dites pel capità de l'equip vençut, com a prova de quan queda escrit: «Ha estat un asorpesa imprevista el joc valent dels nostres adversaris; aquest és superior al nostre i crec que enfront d'una selecció anglesa, farien una immillorable actuació, tal vegada força falaguera». Això, dit pels francesos, té una cabdal importància, i diu molt més de tot quan podríem dir nosaltres.

Sense entrar a detallar el partit, direm que els primers moments foren favorables als francesos, però que reaccionant els altres, es manifestaren amb més empena i poc a poc, convençuts que tenien forces suficients per a afrontar a l'enemic, començaren l'atac ferm i decidit, aconseguint en Ferrater el primer gol als 20 minuts, entrant en Satriestegui (P.) el segon, poc després. Això anima els ja probables vencedors establint el domini que malgrat correr el joc d'un camp a l'altre, es manifestà. Abans de finir el primer temps es marcaren dos tantos més.

La segona part França es llençà a recuperar la desferia que els infringiren, però n'omplaren en què un Aguilera, un Isamat, eren prou per a anul·lar els seus intents. El domini fou més favorable als francesos, no obstant això, un nou gol, vingué a refermar la seva derrota.

L'equip visitant és un bon equip, però els altres van imposar-se, tal vegada animats aquests pels primers tantos fets, i anul·lats els vençuts, davant d'una sorpresa insospitada, i potser també, hi contribuï el terreny mancat d'erba.

De totes maneres, el triomf és formosíssim i no dubtem que la transcendència que encloï el resultat dintre l'esport internacional, ha de condoldre a la França.

Els equips foren: Espanya: Isamat, Gomar, Aguilera, Belloer, Alonso, Urquijo, Grases, Ferrater, Satriestegui (J.), Satriestegui (I.), Giro.

Frància: Tonieux, Carcanagues, Riquin, Ressenhet, Prieur, Rony, Rallach, Steeg, Zlanes, Sam-le-Compte, Schineiden.

C. Vinadé (Europa). Desè: A. Costa (Europa).

Classificació per categories: Seniors: Palau, Ribas, Planell. Juniors: Pineda, Mengual, Balagué. Neofits: Planelles, Ramos, Zarriga. Clubs: Primer: C. D. Espanyol. Segon: C. D. Europa. Tercer: F. C. Barcelona.

BOXA

Entre els aficionats a la boxa hi ha certa expectació per la primera vetllada que l'A. E. P. organitza aquest any sota el nou pla que els seus directors han assenyalat per a fomentar l'afició a base de bons combats entre els boxadors, que a l'ensensa que són de bona classe, encara són esportistes, puix els organitzadors d'avui en endavant no volen que els abusos d'alguns boxadors els pagui el públic que va a la boxa atret per un exagerat reclam que forçosament s'ha de fer per a salvar els pressupostos. En la primera vetllada que dimecres se celebrà a l'Iris Park, des-

prés d'un petit combat de debutants del pes lleuger, en Sarion serà posat davant d'en Yonig Aracil, que en la passada vetllada va ésser posat davant d'en Boch.

En Conrad Sancho, campió del tornej del pes lleuger, serà posat davant d'en Sergi Anderson, boxador que promet arribar, com el seu germà Gastón, als primers llocs.

En Ferran Urtasun, sens dubte, el que millor boxa dels de casa, serà posat davant d'en Fabregat, qui pels seus últims combats, es qualifica com un dels millors pesos plomes.

Finalment el veterà Americano serà posat davant del notable atleta Adolf Friedl, ben conegut per ses proeses a l'aire i al qual els aficionats a la boxa ja coneixien com un gran valor dels del camp «amateur».

L'america, que en altres ocasions ja ens ha demostrat que sap treure profit de la seva experiència en les coses del ring, tindrà al davant un dels adversaris més perillosos que se li han oposat.

En aquests programes, com es pot veure, torna l'A. E. P. a aquells combats que, al cap i a la fi, són els que generalment salven el programa en les vetllades on el públic ha pagat una forta entrada per a no veure-hi res. Ja era hora que es prenguessin aquest determini en bé del deport.

Marítims

R. C. Marítim

Diumenge, a la tarda, se celebra la Junta particular de la Secció de Vela, amb assistència de bon nombre de socis.

Suprovenen l'acta i estat de comptes, i s'elegí la nova Junta, la qual queda constituïda per enguany com segueix:

Comodor: Santiago Amat; vocals: Francesc Rovira, Josep Vila Alvarez, Pere Pi i Artur Mas Bové. Pel Jurat de regates: Joaquim Batista, J. M. Roca Corominas, Joan Barba, J. Pons Cubilles, Joaquim Berenguer, Alfred Callicó, Magí Vidal i Manuel J. Bru.

Es donà compte de l'augment constant de la flota del Club i de l'augment de noves arribades de nous yachts de sèrie internacional i altres noves fulgures, les quals demostren la progressió sempre creixent de l'entitat, i s'ajustà la sessió a quarts de set de la tarda.

Copa Dato

El vinent diumenge, es correrà, organitzat pel Club Marítim, la primera prova del segon any de l'esmentada copa, per a naus de sis metres. Novament una incògnita es presenta al desenvolupament de les lluites. Les darreres proves de la Copa F. C. Barcelona, donen una inquiet referent a qui serà el vencedor d'ara.

Lawn - Tennis

ELS CAMPIONATS DE LAWN-TENNIS DEL MON

Els informes que tenim fins el present referent a l'organització de les proves mundials esmentades, permeten assegurar un èxit sense precedents els anys esportius de la península.

Així l'atenció que ha meregut a les Federacions estrangeres i l'entusiasme amb què totes elles es manifesten, disposades a remetre sos milions representants, com a jutjar per l'adhesió que manifesten els nuclis esportius més importants de la nostra nació i les contínues manifestacions de companyerisme que el Comitè executiu rep de tots els esports, són proves indubtables de l'excel·lent disposició general que s'observa al voltant d'aquest gran esdeveniment esportiu.

Confirmant els propòsits manifestats pels organitzadors, podem fer públic que d'aquí dos o tres dies quedará llista una de les pistes que s'estan construint al Palau de la Indústria i, per conseqüència, podran començar-hi de seguida els entrenaments.

A tal efecte, els elements del Comitè Tècnic i del Comitè Executiu van a adoptar seguidament una resolució que fixi les condicions per les quals serà factible als nostres raquetistes el poder preparar-se degudament; igualment s'haurà de concretar la categoria dels jugadors susceptibles de prendre part en aquests campionats, segons l'historial esportiu de cada un establert en els concursos organitzats pels clubs afiliats a la R. Associació d'Espanya.

Probablement demà es podran do-

nar al públic les dates de tancament en l'admissió d'inscripcions i sorteig de proves, designant-se a la vegada el jutge àrbitre internacional, a càrrec del qual anirà el desenvolupament tècnic dels partits.

El Comitè Executiu d'aquests campionats es troba molt agraït a l'ajut prestat per l'Ajuntament a tan magna empresa i es veu obligat així mateix a reconèixer les facilitats de tota mena que troba en el Comitè de la Fira Oficial de Mostres per a vèncer els importants obstacles que simultàniament es presenten per a portar a cap el seu comés.

En l'aspecte de cooperacions hem d'anotar l'oferta desinteressada i entusiasta d'un nombre grup de senyores de la nostra bona societat que, responant a la iniciativa de Na Isabel Llorach, s'han posat a la disposició del Comitè dels campionats per a facilitar-li amb llur ajut la gestió laboriosa que realitza.

El mateix s'ha de dir en honor als prestigis i sentiments altament esportius de la R. Societat d'Esport Basc que, amb tot i trobar-se en plena organització dels seus campionats, ha posat el seu estatge i el restant d'importants elements que disposa, al que es projecta celebrar des del dia dia primer de febrer.

Els tennistes, en particular, i tots els esportistes en general han d'apreciar com mereixen aquests actes que, pel seu desinterès i sacrifici mantenen l'esport en la seva més pura noblesa.

A continuació tenim el gust de fer pública la llista d'elements que han estat designats per a formar part dels Comitès d'honor i alt patronatge d'aquests campionats que es disputaran els primers dies de febrer.

Comitè d'honor: El rei (president), ministre d'Instrucció Pública, ministre de Foment, Capità general de Catalunya, Governador civil de Barcelona, President de la Mancomunitat de Catalunya, President de la Diputació provincial, Alcalde constitucional, Comandant de Marina, President de l'Audiència, Delegat d'Hisenda, Rector de la Universitat, don Enric Maines, don Josep Barbey i don Juli Marial.

Comitè d'alt patronatge: Senyor don Jordi de Sàtristegui (president), senyors don Joan Ventosa Canell, president de la Confederació esportiva de Catalunya; baró de Güell, duc d'Alba, baró de Sàtristegui, baró de Segur, comte de Casa València, marquès de Foronda, marquès de Sant Romà d'Ayala, marquès de Llanadri, marquès de Cabanes, don Dionís Conde, don Francisco d'Urteaga, don Jesús Jaurrieta, don Narcís Masferrer, director de la Fira de Mostres de Barcelona, Presidents del Cercle Artístic, Cercle Esportiu, Sindicat d'Atracció de Forasters, Reial Automòbil Club de Catalunya, Reial Societat de Carreres de Cavalls, Reial Associació de Capadors, Reial Moto Club de Catalunya, Penya Rip, Reial Club Nàutic, Reial Club Marítim, Club de Mar del C. A. D. C. I., Reial Societat de Sport Basc, Club de Natació Barcelona, Racing Club de Catalunya, Barcelona F. C., Reial Club Deportivo Espanyol, Club Esportiu Europa, Centre d'Esports de Sabadell, Unió Esportiva de Sans i Avenç de l'Esport.

Motor

Prova de regularitat: Barcelona-Saragossa

Proseguixen amb gran activitat els treballs d'organització d'aquesta important carrera que portarà a la pràctica el Reial Moto Club de Catalunya els dies 2, 3 i 4 de propiament mes de febrer, realitzant-se en l'actualitat les gestions necessàries per a l'establiment de llocs d'avitallament de benzina i oli a diversos llocs del recorregut situats a la mateixa carretera amb l'objecte que els concursants puguin el menys temps possible en els temps assignats a llurs respectius recorreguts, per a la qual cosa la Societat Espanyola de Comerç Exterior, està en comunicació directa amb la comissió organitzadora per tal d'efectuar l'establiment dels llocs esmentats a les províncies de Tarragona, Terol i Saragossa mitjançant les seves Agències.

Per a tractar d'assumpte concernent a l'arribada dels concursants a la capital aragonesa, la setmana que ve vindrà de Saragossa el vocal d'aquell sub-comitè, don Vicens González, qui donarà compte de les gestions realitzades i de tot el que aquella comissió cregui d'interès per a portar a cap una magnífica rebuda.

Tenen anunciada la seva inscripció que formalitzaran seguidament

les més importants marques de motocicletes, sidecars i Autocicles, entre les quals faran el seu debut algunes que per no haver pres part en cap concurs es té veritable interès per conèixer els seus resultats en les nostres carreteres.

La carrera Saragossa marcarà en el motociclisme una data memorable, puix oficiosament cap esperat que aviat sigui anunciada oficialment, sabem que diverses regions acudirán a Saragossa un creixent nombre de motoristes per a estrènyer més llurs llaços d'unió i donar a aquesta carrera el caràcter d'una manifestació de confraternitat.

Excursionisme

Prova per Muntanya

En la prova excursionista per muntanya, que per al 28 de l'actual, té organitzada el Centre Excursionista «Rodamón», seran concedits els següents premis: Copa d'argent C. E. «Rodamón», per l'entitat que classifiqui amb més avantatge tres equips. Dues medalles d'or de 18 quilats per al primer equip arribat. Dues medalles d'argent d'aurat per al segon. Dues medalles d'argent per al tercer. Vuit medalles de bronze per al quart, cinquè, sisè i setè, respectivament.

Demés, hi haurà premis que s'anunciaran oportunament.

Copa «Montcau»

Es d'esperar que serà un esdeveniment esportiu la cursa excursionista, a marxa llura, que, per al dia 28 proper, organitza el Grup Excursionista «Montcau», i sota l'itinerari de Gava, Vall de la Sentin, La Cloa, Begues i Vacirana.

Ultra i amagnífica Copa Montcau, que s'adjudicará com a primer premi, en figures d'altres, dedides pels següents senyors: la del senyor alcalde de Barcelona marques d'Allela, la qual serà concedida com a premi d'honor i destinada a l'entitat o club que presenti més nombre de participants i obtinguin major nombre de classificats; la de l'Ajuntament de Vallirana, la d'en Rafel López, la del senyor president del Grup Excursionista «Montcau», la del seu Consell Directiu, destinada com a primer premi de la classificació interior de l'entitat organitzadora, un objecte d'art, de l'Ajuntament de Gava i un premi especial de l'Ajuntament de Begues, per al concursant que en menys temps faci el recorregut de Gava a Begues, i quant a les medalles amb què sabem compta l'entitat organitzadora, amb dues del senyor Garcia Alsina, president de la Federació Catalana d'Atletisme i dels senyors socis fundadors de la Grup, En Miguel Roqué i En Jesús Ramon, i de la comissió organitzadora, qual lot de premis serà exposat molt aviat a un important establiment d'una de les nostres principals vies de la nostra ciutat.

A part la brillant organització que està portant a cap la comissió organitzadora, per a la celebració d'aquesta carrera, podem anunciar als nostres llegidors, que els serveis de sanitat aniran a càrrec del Cos de Facultatius i socis pertanyents a la nova Associació de Caritat «Creu Blanca», la qual posarà dos retens mobles a Gava i Begues, els quals faran el mateix recorregut que els corredors, i an de filx, a l'arribada, o sia a Vallirana.

Són moltes ja les inscripcions rebudes, entre les quals figuren bon nombre d'atletes d'importantes entitats esportives o excursionistes, go que fa suposar que serà molt renyida i a l'ensiem que important, la lluita per a assolir els primers llocs en la classificació d'aquest important acte esportiu.

Les inscripcions poden fer-se a l'estatge social del Grup Excursionista «Montcau», carrer de Sant Honorat, 7, principal, essent els drets de la mateixa, el d'una pesseta per participant.

Tingú lloc a l'estatge de l'Ateneu Empordanès, i davant d'un públic tan nombros com selecte, la conferència: «Una excursió per la Costa Brava: De Cap de Tossa a Cap de Bagur», a càrrec de l'artista i excursionista En Joan Bta. Camós.

Les projeccions que acompanyaren el text de la conferència, que en fou una ben escrita glossa, produïren l'admiració dels assistents, els quals aplaudiren molt sovint l'obra del conferenciant, ovoidant-lo en acabar la seva tasca interessant.

Hom comentava l'oportunitat d'aquest aspecte de l'actuació cultural de l'Ateneu Empordanès, propagant les bel·leses d'aquella contrada.

Barreja

MILLORA

Es troben en estat de plena millora, de la seva dolència, el volgut company de premsa i secretari del Club Natació Barcelona, l'amic Cladell.

No cal dir com ho celebrem.

PILOTA BASCA

Els partits de diumenge entre els socis de la R. S. de E. B., foren com segueix: Els germans Bó guanyaren a Aballí-Barguño per 35 a 31, i Ferrer-Mas a Balet-Palmada per 6 punts. Els dos partits foren molt interessants, distingint-se especialment els germans Bó. Aquests i els senyors Ferrer-Mas, empatats, jugaran el partit definitiu el vinent diumenge.

CORREDISSES

Questions socials

DE L'ATEMPTAT CONTRA EN MARTINEZ ANIDO

El Jutjat de Llotja, que instrueix el sumari pel complot tramtat per a atemptar contra la vida dels senyors Martínez Anido i Arlegui, ha rebut, diligenciat, del Jutjat de Sant Vicens, de València, l'exhort que fa quinze dies li havia tramès.

De les diligències resulta que Manuel Bermejo Francisco (a) «Madriels», mort al carrer Nou de Sant Francesc, era conegut de la policia de València com a sindicalista perillós i d'acció. Fou detingut governativament en aquella presó en la de Torres de Guarte, tres vegades: el 28 de febrer de 1921, el 13 de març del mateix any, i el 9 de gener de 1922, per dedicar-se a la propaganda terrorista, i exigir als patrons, amenaçant-los de mort, determinades quantitats. També fou detingut a Novelda (Alacant) el 17 de maig de 1922, per haver amenaçat de mort un propietari de la dita població, perquè es nega a remetre-li 5.000 pessetes.

Bermejo fou posat en llibertat el dia 6 d'agost darrer.

ELS DESAHUCIS

Al Govern civil fou facilitada ahir tarda als perodistes la següent nota: «El president de l'Audiència, atenent indicacions del governador, ha disposat que per la Secretaria de Govern es lliuri ordre directa als Jutjats municipals d'aquesta capital per tal que immediatament remetin a aquesta presidència dos estats:

Un comprensiu dels noms i cognoms de persones que han entrat a formar part, com a vocals, del Tribunal arbitral que ha conegut en els judicis de desahucis celebrats durant l'any 1922 expressant el concepte en què han estat designats amb relació a les condicions que especifica l'article 11 del Reial decret de 21 de juny de 1920; i en el cas que la designació s'hagués fet per alguna Associació de propietaris o llogaters, que es consigní si l'Associació consta que estigui legalment constituïda i si les persones designades exerceixen llurs funcions consecutivament per més d'un mes. I un altre estat dels judicis en què per no haver concorregut tots els vocals designats per les parts sense al·legar justa causa o per haver deixat de designar-los alguna de les parts oportunament s'haguessin celebrat els judicis només amb dos o tres vocals.

Així que tingué els esmentats estats, seran objecte d'examen detallat i aquest examen servirà de guia per a investigar en quin judici s'han pogut cometre irregularitats, imposar la sanció que procedeixi, i prevenir per al successiu abusos semblants als que es denuncien».

A FIGOLS

Organitzat pels Sindicats Lliures de la comarca de Berga, se celebrà un miting a Figols.

Parlaren els miners Safont, Subirana i Martín, i de Barcelona, Simón, Martínez i Sales.

Tots els oradors excitaren els obrers a complir amb llurs deures sindicals.

Durant l'acte no s'hagué de doldre cap incident.

ELS CAMBRERS

L'Associació Professional de Cambrers de Barcelona, del Sindicat Lliure, invita tots els seus associats a la reunió general ordinària que se celebrarà demà, a dos quarts de quatre de la tarda, al seu local social.

Acabat el període de festes de Nadal i Cap d'Any, la Comissió Mixta del Treball en el Comerç recorda que torna a estar vigent l'horari d'obertura i tancament d'establiments fixat

en els seus acords de caràcter general que prescriuen el tancament a les set de la nit per als comerços de venda al detall i a les vuit de la nit per als establiments del ram d'alimentació.

En conseqüència, els inspectors de la Corporació denunciaran els establiments que trobin oberts després de les hores autoritzades.

LA COMISSIO MIXTA

DEL TREBALL

Aquesta Comissió Mixta ha publicat en el Butlletí Oficial els dos següents Edictes relacionats amb l'horari de tancament dels establiments dedicats a la venda d'esparidenyes, i als llogaters de vestits de disfresses:

Tenint en compte que en el que es pertany a les esparidenyes, no hi ha raó ni motius que puguin eximir-los de subjectar-se a l'horari general fixat per al comerç a la menuda, així com tampoc vénen compresos en les excepcions que refereix al descans dominical assenyalat a la llei.

Aquesta Comissió Mixta del Treball acorda amb caràcter general i obligatori per al comerç d'aquesta ciutat:

Primer. — Que els establiments d'esparidenyes deuran permaner tancats tots els diumenges i subjectar-se a l'horari general fixat per al comerç a la menuda.

Segon. — Els comerços que fruit d'un horari més ampli, expendixin esparidenyes, deuran subjectar-se a l'horari general assenyalat als establiments de venda a la menuda o be suprimir la venda de dit article.

Es fa avinent als llogaters de vestits de disfresses, que seguint l'acordat l'any anterior, i de conformitat a l'interès per alguns industrials de dit ram, durant la temporada en què es celebren balls de disfresses, s'autoritzarà tenir oberts els establiments dedicats a dit negoci, en hores extraordinàries de nit, si aquests ho sol·liciten individualment i s'atenen a les condicions següents:

Les sol·licituds de permisos deuran indicar els dies en els quals aquest ha de contraure's, acompanyant-hi una llista o relació de la dependència respectiva, expressant-se la manera com se li compensarà l'excés de treball que implica la prorroga del tancament; aquest no podrà excedir de la una de la nit, entengent-se que en les hores que excedeixin de l'horari normal, deuran limitar-se exclusivament al lloguer de disfresses, abstenint-se en absolut de la venda de tota classe d'articles, doncs, qualsevulla transgressió, no solament portarà en si l'immediata caucitat del permís, sinó demés l'imposició de la corresponent multa per l'infracció comesa.

Els Pomells de Joventut

Tingú lloc el repartiment de joquines als nens pobres escollits per a tal acte entre els de Gràcia pel Pomell de Joventut «Fe i Pàtria», qui mantes vegades ja ha demostrat complir lleialment amb el seu lema.

Presidint la Directiva del Pomell, a l'hora fixada comença la festa el propagador dels Pomells de Joventut i de les tradicions patries de Catalunya, En Josep Gallifa, amb un breu i molt significatiu parlament, retent mercès profundes a tots els donants «reis» de la mainada nombrosa que esperava el repartiment, a totes autoritats populars que donaren gran ajut als organitzadors, fent-hi resorir el que Catalunya és cristiana, debades la vulguin quiscuns mols fills motejar altrament.

Seguidament, el jove En J. Casamit, jana llegí un curós escrit al·lusiu a l'acte.

El president del Pomell, senyor Pérez, començà després, el repartiment, pel qual nens i nenes ja freuraven feia estona, assistint-lo tots els pomellistes.

També cal esmentar l'assistència de quiscuns damiselles del Pomell «Poncellatge Maria», ocupant una llotja de preferència de la bonica sala de «La Violeta», cedida galapament i guarnida amb la bandera de la Pàtria per a tal acte, que, ultra el caritatiu aspecte, fou un èxit grandíol per als organitzadors.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre ns articles o notes duplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'enviar depdament els originals amb un segell o una firma n. n. n. n.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i Alacant

LÍNIES	Ingressos des de 1 de gener al 20 de Dbr. de 1922		Ingressos des de 1 de gener al 10 de desembre de 1921		Ingressos des de 1 de gener al 10 de desembre de 1920	
	1921	1922	1921	1922	1921	1922
Madrid a Saragossa	175.688.772'24	180.364.920'95	68.402'76	68.402'76	4.473.054'02	4.473.054'02
Madrid a Alacant	67.537.688'54	70.001.350'98	231.523'63	231.523'63	1.808.856'77	1.808.856'77
Tota la xarxa	243.226.460'78	250.366.271'93	6.292.910'79	6.292.910'79	6.281.910'79	6.281.910'79

Barcelona, 8 de gener de 1922. — El Secretari accidental del Comitè, R. Cavestany.

Moviment del Port el dia 9

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Ampurdanés», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Iturri Ripa», de Soler, amb càrrega general.
Vapor italià «Occident», de Genua, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 100 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», de de Mahó, amb càrrega general i 75 passatgers.
Vapor danès «Edda», d'Hernand, amb fusta.
Vapor italià «Emilia», de Galveston, amb cotó.
Vapor espanyol «Modesto Fuentes», d'Avilés, amb carbó.
Vapor anglès «Rosenworth», de Newcastle, amb carbó.
Vapor belga «Iser», d'Ambers, amb càrrega general.
Vapor holandès «Groenlo», de Newcastle, amb carbó.
Vapor espanyol «Cristina», de Cardiff, amb carbó.
Vapor espanyol «Bermeo», de Avilés, amb carbó.
Vapor anglès «Itteroy», de Cardiff, amb carbó.
Goleta italiana «Giuseppe Bertoni», de Lìorna, amb carbó.
Llagut espanyol «Virgen del Carmen Pastora», de Vinaroc, amb garrofes.
Pallebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor alemany «Hochland», de Hamburg i escales, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Canarias», de transít, cap a Alexandria.
Vapor espanyol «Maria Dolores», amb el seu equip cap a la mar.
Pallebot espanyol «Salinero», amb càrrega general, cap a Algeciras i Ceuta.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Cabo Higuer», amb càrrega general cap a Marsella i escales.
Vapor noruec «Pan», en llast, cap a València.
Vapor anglès «Colón», amb càrrega general i transít, cap a Tarragona.

BORSA DE BARCELONA

9 de gener de 1922

Ofertació única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 70'55 a 70'70, Alacants a 70'80, Colònia a 67'65, Metro-transversal a 117'00, i Aigües a 108'00.
A la tarda, a la Casa Llotja, Es fa de Nords de 70'70 a 70'80, Alacants de 70'85 a 70'90, Colònia a 67'65, i Aigües de 107'75 a 108'00 i a 107'75, Metro-transversal de 117'00 a 118'75 i a 118'00, i Gran Metropolita de 126'00 a 132'50.

Ofertació de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 100'00 i 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 108'00.
Barcelonesa de Navegació 6 1/2%, a 100'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 97'40.
Gran Molins Bascos 6 1/2%, a 90'50.
Mines de Potassa «Süria» 7 1/2%, a 99'75.
Municipis de l'Exposició 8 per 100, a 96'35 i 96'75.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tres v. febrer 1924 B		Tres v. febrer 1924 B	
París, rec. publicat	43'00	1924 B	102'90	1924 B	102'90
London, rec. publicat	29'61	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Berlin, rec. publicat	0'0	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Vienna, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Roma, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Genova, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Zurich, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
New York, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Caracas, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25
Corona, rec. publicat	0'015	1924 B	102'25	1924 B	102'25

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool		Tancos anterior		Obriment avui		Segon telegrama		Tercer telegrama		Quart telegrama		TANCA	
Disponible	15.13	00.00	15.13	00.00	15.13	00.00	15.13	00.00	15.13	00.00	15.13	00.00	00.00
Futurs:													
Gener	14.60	14.54	14.58	00.00	14.58	00.00	14.58	00.00	14.58	00.00	14.58	00.00	00.00
Març	14.43	14.37	14.40	00.00	14.40	00.00	14.40	00.00	14.40	00.00	14.40	00.00	00.00
Maig	14.26	14.20	14.23	00.00	14.23	00.00	14.23	00.00	14.23	00.00	14.23	00.00	00.00
Juliol	14.06	14.00	14.03	00.00	14.03	00.00	14.03	00.00	14.03	00.00	14.03	00.00	00.00
Octubre	13.24	N.	13.21	00.00	13.21	00.00	13.21	00.00	13.21	00.00	13.21	00.00	00.00

Barcelona, 9 de gener de 1923.

Vapor espanyol «Isla de Panay», de transít, cap a Cadix.
Vapor noruec «La France», de transít, cap a València.
Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor noruec «Einar Iar», amb càrrega general i transít cap a Marsella.

AINHIS
Dia 3 de gener de 1923.
(Informació de la casa I. Espinas, de Barcelona).
Superfosfat d'os de mig a 1 per 100 azot i 18/20 d'àcid fosfòric, a 15 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calc mineral 18/20 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 13 pessetes els 100 quilos, sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 16/18 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 13/15 per 100 d'àcid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.
Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 58 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa 15/16 per 100 azot, a 42 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 37 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa 80/83 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 32 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica còrnia natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 àcid sa pura, a 38 pessetes els 100 quilos.
Nitrogen Sant Jordi 8/10 per 100 azot, a 25 pessetes el sac de 70 quilos.
Farina fosfatada d'ossos per aliment de bestiar, a 50 pessetes els 50 quilos.
Sofres
Sofre «Extra fl.» a 14 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre sublimat (flor), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.

Banc de Catalunya

Central: Rambla d'Estudis, 4
Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.
N.º 2: Sant Andreu, 146
N.º 3: Salmerón, 111.

Valors - Cupons - Girs

Canvi - Banca
Apartat de Correus: 568
Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Sofre precipitat (gris), a 9 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre en terros, a 30 pessetes els 100 quilos.
Sofre en canó, a 45 pessetes els 100 quilos.
MINI D'ALUMINI
Dia 5 de gener de 1923.
En pols de color natural, a 150 pessetes els 100 quilos.
En pasta de colors grisos, a 350 pessetes els 100 quilos.
MERCAT VINICOLA DE BARCELONA
Dia 5 de gener de 1923.
(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes i Exportadors de vins de Barcelona).
Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector:
Penès: blanc, a 1'65 pessetes; negre, a 1'65.
Camp de Tarragona: blanc, a 1'75 pessetes; negre, a 1'75.
Conca de Barberà: blanc, a 1'90; negre, a 1'90.
Priorat: negre, a 2 pessetes.

Vilanova i Geltrú: negre, a 1'75 pes setes.
Igualada: negre, a 1'65 pessetes.
Martorell: blanc, a 2 pessetes.
Manxa: blanc, a 2 pessetes.
Alacant: negre, a 2'25 pessetes.
Mistela blanca, a 2'75 pessetes.
Mistela negra, a 2'75 pessetes.
Moscatell, a 4 pessetes.
(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)
ZENC, PLOM ALBAI, MINI, ESTANY
Dia 5 de gener de 1923.
Els preus que regeixen són els següents:

	Pessetes per 100 quilos
Zenc: En lingots de primera fosa	150
En lingots refinats	150
Xapes número 5	205
Xapes número 6	195
Xapes número 7	155
Xapes números 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24	170
Planxes ondulades números 13 i 14	170
Planxes per a setinar paper	207
Planxes per a calderes de vapor	180
Discs 1 tires per a gibrells	232
Claus de zenc	235
Zencs amb especial per a piles Leclanché	255
Piom: Tubs de plom pur de 6 a 8 m/m	118
Tubs de plom pur de 10 m/m endavant	116
Planxa de plom pur de 1 i 1/2, 2 i 1/2, 3 i 4 m/m	135
Mini: Pur de plom en barrils de 50 quilos net	126
Pur de plom en barrils de 100 quilos net	135
Pur de plom en barrils de 200 quilos net	136
Albaï: Pur en barrils de 150 quilos i 250 quilos net	126

ny: Fl en barretes, marca
llogots d'uns 18 quilos,
rea Billiton.

BACALLA

Dia 5 de gener de 1923.
Aquestes setmana no hi han hagut
es arribades.
er al consum es cotitzen els se-
ats preus:
erent animat
acalla llibre de primera, a 82 pes-
els 40 quilos.
acalla d'Islandia de primera, a
pessetes els 40 quilos.
acalla d'Islandia primes, a 69 pes-
els 40 quilos.
acalla d'Islandia de segona, a 60
peses els 40 quilos.
pes de bacalla, a 300 pessetes
40 quilos.

FARRATGES

Dia 5 de gener de 1923.
afals d'Urgell de primera, a 2750
etes els 100 quilos estació de Bar-
na.
afals d'Urgell de segona, a 25 pes-
es.
alla d'Urgell, a 1225 pessetes.
alla del país, a 1225 pessetes.
alla curia d'Aragó, a 1225 pes-
es.
alle per a embalatges, a 11 pes-
es.
alla per a omplir marfegues, a
pessetes.

Borsa de París

per 100 interior Espanyol	00'00
per 100 Exterior	00'00
acions Nord d'Espanya	805'00
Alacant	805'00
Andalusos	840'00
enda russa 5 per 100	000'00
4 1/2 per 100	000'00
asil 4 per 100	000'00
anc Espanyol Rio Plata	533'00
enda francesa 3 per 100	58'45
acions Rio Tinto	21'75

PREMI DE L'OR
(Premi de compra)

Ofons	124'50 percent
abel	128'00
oces i mitges unces	124'00
uart d'unca	124'00
1/16 d'unca	124'00
ranca	124'00
blara	8'32
lures	31'15

D'espectacles

El públic aficionat als espectacles
emocionants omple totes les nits
ample local del Circ Pallase per
amirar la presentació dels formo-
sos tigres reals que a les ordres d'un
expert domador realitzen arriscats
exercicis.

També són molt aplaudits els nota-
bles trapecistes volants Codonas, els
quals estan reputats com els millors
en llur difícil especialitat.
Per a molt aviat s'anuncia el de-
but dels acrobates Turidus, que ac-
tualment constitueixen la principal
atracció d'un gran circ de Berlín.

Ha quedat obert l'abonament d'a-
quest mes a les sessions de Teatre
d'Art que la distingida primera ac-
trix Mercè Nicolau ve organitzant al
saló del Teatre de l'Orfeó Gracienc.
Les dites sessions se celebraran els
dijous, dies 14 i 22, posant-se en

escena per al dia 14 l'estrena de la
comèdia dramàtica (en tres actes),
original d'En Milles Raurall «La fide-
lilitat d'Elena» i l'estrena de la comè-
dia en un acte d'Hernand «Zoca».

Per a la segona sessió del dia 28,
la reestrena del drama en cinc ac-
tes, del vigorós escriptor J. Puig i
Ferrer «La dama enamorada», obres
totes elles que es presentaran amb
propietat, encarregant-se de la pro-
tagonista la senyora Nicolau.

Diverses famílies de la nostra so-
cietat s'han dirigit a l'empresa del
Teatre Tivoli manifestant llur desig
de que s'organitzin cursos de patinat-
ge sobre el gel en hores fora d'es-
pectacle.

Accedint a l'esmentat prec, l'empres-
sa del Ballet sobre el gel estudiarà
tòt seguit la manera d'organitzar unes
classes de «skating», individuals i
col·lectives, que es donaran a la pis-
ta gelada de l'escenari del Tivoli mit-
jançant abonaments especials.

Aquesta nit té lloc al Teatre de No-
vetats l'estrena de l'òpera cinema-
matogràfica «Miss Venus», original del
noble compositor alemany Hans All-
bout.

«Miss Venus» és una òpera cine-
matogràfica de caràcter americà, d'as-
sumpte divertidíssim, sentimental i
de partitura alegre, elegant i de «re-
petició forçosa». El fox-trot, valses i
cançons que la il·lustren són popu-
lars en tota l'Àlemanya i Anglaterra,
estenen-se ràpidament així que la
cinta es va coneixent. La interpreta-
ció que li donen els artistes alemanys
en la part gràfica, és perfecta i a la
gentilesa i elegància, que els és pe-
cul·lar, correspon la veu dels nostres
artistes, assolint-se un perfecte sin-
cronisme.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 35 de propietat i abonament.
A les nou. Darrera representació de
l'òpera en cinc actes, **FAUST**, pels ce-
lebrats artistes Bau Bonaplate, Lucol,
Pintucci, Sarobe, Zalesky. — Demà,
tarda, a les cinc: Funció núm. 13 de
propietat i abonament a tardes. Co-
miat de l'eminent artista Poli Ran-
daccio. Acte primer de **IL TROYATO**.
RE. Segon: Acte tercer d'**AIDA**. Ter-
cer: Acte quart de **LA GIOCONDA**. —
El dissabte: **ELS MESTRES CANTORS**.
— Dimarts: Repetició de la comèdia
musical de Mozart, **LES NOCES DE**
FIGARO. — Dia 18: Presentació del
divo tenor

Carlo Hacket

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. — Tel·l. 5125 i 4796 A

ULTIMA SETMANA

de la fastuosa revista de gran espec-
tacle.

ORI-ORI

per haver estat contractada per als
teatres APOLO, de València, i REINA
VICTORIA, de Madrid.

AVUI, DIMECRES.

FUNCIO a les 19 de la NIT
presentant-se les delicioses
escenes de

IDILI DE NINOTS

i el nou quadre

La TEVA DANSA i la MEVA

per

H. R. and Mrs. JACKSON

i els

JACKSON'S GIRLS

i prenent part en la representació els
formidables dansarins russos

LYDIA JOHNSON i K. ALPEROFF

DIUMENGE DIA 14

COMIAT DE LA COMPANYIA

Teatre Català ROMEA

Tel·l. 3500 A. — Avui, dimecres,
tarda, a les cinc: la famosa obra

LA CREU DE LA MASIA

Nit: tercera de l'eminent artista ER-
METE ZACCONI, amb la seva genial
creació

GLI SPETTRI

Demà, tarda: **Espectacles per a in-
fants: ELS PASTORETS O L'ADVE-
NIMENT DE L'INFANT JESUS**, amb
l'arribada dels SANTS REIS D'O-
RIENT, GASPÀR, MELCIOR i BAL-
TASAR, els quals obsequiaran amb
un presnt els nens; i nebes que as-
sistiran a l'espectacle Nit: **Tertúlia**
Catalanista: LA CASAMENTERA i LA
CREU DE LA MASIA. — Divendres,
nit:

COMIAT DEL GRAN ZACCONI
TRISTI AMORI i PIETRO CARUSO
Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO: Pròxima setmana

Extraordinàries sessions d'art
LEOPOLD FRÉGOLI - PILAR ALONSO

Teatre Català ROMEA

Avui, nit, a dos quarts de deu: Ter-
cera de l'eminent artista ERMETE
ZACCONI, amb la seva gran creació

GLI SPETTRI

Divendres: Comiat de l'insigne artista
ERMETE ZACCONI: **TRISTI AMORI**
i **D. PIETRO CARUSO**, dues genials
creacions de Zaccanti.

Teatre de Novetats

Avui, dimecres, nit, a les deu:

Inauguració de la temporada
d'òpera cinematogràfica

ESTRENA A ESPANYA
de l'òpera en cinc actes, música

d'HANS AILBOUT i SPRINGFELD.

MISS VENUS

cantada en espanyol per les senyore-
tes Gallego i Prats i els senyors Cor-
tada, Portabella i Rabaza, secundats
per notables artistes lírics, cor de
ambdós sexes, nodrida orquestra. Pre-
sentació extraordinària. El cosautor
de la formosa partitura

MESTRE HANS AILBOUT
que ha muntat el NOVISSIM ESPEC-
TACLE en les grans capitals euro-
pees, dirigirà les primeres represen-
tacions. — Vegiu-se cartells: **PREUS:**
BUTACA amb entrada, 250 pessetes;
Entrada general, una pesseta. El
timbre, a càrrec de l'empresa. — Es
despatxa a Comptaduria per a les tres
primeres representacions.

ELDORADO

Companyia de sarsuela
ORTAS i LEONIS i CALLEJO

Avui, dimecres, tarda, a les cinc:
Grandiosa matínee l'òpera en un
acte, dividit en tres quadros, de Mi-
quel Mihura i Ricard González, mú-
sica del mestre Penella, **LA NINA DE**
LOS RESOS Darrera representació
de la divertida joguina comica en dos

actes, de Muñoz Seca i Pérez Fernán-
dez, **EL GOYA**. Exits de broma. Nit,
a les deu: L'entremés **AHI VA ESA**
MOSCA! El formós soinet en un acte,
dividit en tres quadros, dels germans
Quintero, música del mestre Serrano,
LA REINA MORA i la bonica sarsuela
en un acte, dividit en tres quadros,
en prosa i vers, de Carles Arniches i
Josep Jackson Veyan, música del
mestre Jeroni Jiménez, **LOS GUAPOS**.
— Demà, dijous, tarda, **LA NINA DE**
LAS PLANCHAS i darrera represen-
tació de **EL PARQUE DE SEVILLA**.
Nit: **LA MAGDALENA TE GUIE, LOS**
GUAPOS i LA NINA DE LOS BESOS.
— Divendres propiament: Benefici de
CASSIMIR ORTAS, colossal pro-
grama.

ELDORADO: Adéu a Espanya

LEOPOLD FRÉGOLI

10 UNIOS DIES

TEATRE COMIC

Avui, dimecres, nit, a dos quarts
de deu: **LA DAMA DE LAS CAME-
LIAS** (cinc actes); **LA TORNADA**
D'EN NANDU i PI-PH

Gran Teatre Espanyol

Avui, dimecres, 10 de gener. Tarda,
a les cinc, **UNA SENYORA DE COM-
PROMIS**. Nit, a les deu, **L'obra del**
dia. A L'OMBRA DE MONTJUICH i
LA POR.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
Guell - Tudela - Asquerino - Cortés

Avui, dimecres, tarda, a les cinc,
**MATINEE POPULAR. BUTACA PLA-
TEA, UNA PESSETA**. La formosa co-
mèdia en tres actes.

EL CENTENARIO

Nit, a les deu, **POPULAR. BUTACA**
PLATEA, DUES PESSETES. La co-
mèdia en tres actes, de gran èxit.

EL ARDID

Demà, dijous, tarda, **MATINEE DE**
MODA POPULAR. El veritable i crei-
xent èxit.

LA POBRE GENICIENTA

(La Ventaflores)

Nit, a les deu, **MODA SELECTA PO-
PULAR**. L'èxit és gran broma.

LOS FRESCOS

Es despatxa a Comptaduria. — Tel-
l. 4134 A.

Teatre Goya

Avui, dimecres,

Presentació a Barcelona
de

Carmeta Oliver Cobena

RETAZO

(tres actes)

SIN PALABRAS

(un acte)

Protagonista: **CARMETA**

CIRC PALISSE

Marquès del Duero, cantonada
Comte Asalto

L'exhibició de feres més gran del món

32 Ossos, 6 Elefants, 10 Lleons, 6 Ti-
gres reals, 17 Simis, 32 Cavalls,
Camells, Bufals, etc., etc.

Continuen les ovacions del número
més emocionant que es coneix.

ELS CODONAS

El valent domptador **FISCHER** amb
els seus

Ferotges Tigres reals

El grup més impressionant del món

Els 20 óssos polars

i altres formidables atraccions.

Cada nit, a les deu.

colossals funcions

**DIJOUS, DISSABTES i DIUMEN-
GES**. Grans matínees, a dos quarts
de cinc.

Cada dia, a les deu del matí i a
les vuit de la nit, visita al **PARC**
**ZOOLOGIC. LA COL·LECCIO DE FE-
RES MES NOTABLE DEL MON.**

ELDORADO: TOURNÉE

de la simpàtica artista

PILAR ALONSO

Debut, dijous, 15 de gener

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Programes selectes. Avui, tarda i
nit. Les pel·lícules de gran èxit: **A**
TRAVERS DEL DESERT; RERA L'ES-
CENARI; FUNCIO BENEFICA; LA
PENA NEGRA, i la de gran argument,
DUES SETMANES DE VACANCES. —
Aviat, estrena de la grandiosa pel·li-
cula **EL SECRET DEL PRINCEP XI-**
NES, per Dewis Stone.

Saló Catalunya

Gran Oïna de Moda

Notable sextet Jordà. — Avui, di-
meçres, grandiosa estrena del Pro-
grama Ajuria: **L'apatxe**, grandiosa
creació de la genial artista Dorothy
Dalton; èxit grandios, triomf defini-
tiu de la producció nacional: **«La**
dama de la flor (Repertori M. de
Miguel), preciosíssima joia d'art, di-
rigida pel gran mestre de la cinema-
tografia nord-americana Mister Hen-
rry Hourts, de la Famous Player, de
Nova York, formosos paisatges i vis-
tes de Granada i de Sevilla. Èxit de
broma continua: **«Tomaset conque-**
ridors i «Revista d'Esports. — Di-
luns vinent, la grandiosa i sensa-
cional pel·lícula del Reial Programà
Ajuria: **«La presa de l'abisme**, as-
sumpte de gran interès i emoció sen-
sacional, salvament d'un submarí en
el fons del mar. — Aviat: **«El petit**
lord» (Artistes Associats), última
creació de Mary Pickford.

ASSOCIACIO D'AMICS DE LA MÚSICA

Avui, dimecres, a tres quarts de deu:

Recital per l'eminent pianista rus

ALEXANDRE BOROWSKY

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart

de cinc, dos grandiosos partits a es-
tella. Primer: **BARRENECHEA i OR-**
BEA contra **GURUCEAGA i ICHAZO**.
Segon partit: **IRIONDO i MARTIN**
contra **URRESTI i URQUIDI**.

Terramar-Sitges

PARC HOTEL, deliciosa carretera

asfaltada. — Tel·l. 351.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Gran èxit de **GLORIA**

GIL REY, cançonista. **HOU JANOT**,
parella de ball; **CAROLINA DE LA**
RIVA i altres importants atraccions.

Tots els dies, **Aperitiff - Dancing i**

Tabari America.

TEATRE TIVOLI

Espectacle Iris-Palmer

Demà, dijous, 11 de gener, a les deu de la nit,

Debut, debut a Europa de **LA CHARLOTTE** amb el seu prodigiós

BALLET SOBRE GEL

Director artístic: **PAUL H. CRECKOW**

Director d'orquestra: **JOSEP ESPEITA**

PRIMERA PART

- I OBRERTURA «ROYAL WAGABOND», Goetzl.
- II UNA ESCENA D'HIVERN A SAINT MORITZ, Lieut.
- III LA XIOTTA, senyoreta Bertrud Ehrich, Frlemer.
- IV MARXA MILITAR, senyor PAUL KRECKOW, cam-
pió del món, Taubert.
- V PIERRROT i PIERRITTE, senyoretes Dora Wischer
i Elsie Derksen, Wolff-Ferrari.
- VI TRUENYENGSSTIMMEN (Veu de Primavera), LA
CHARLOTTE, fènica al món, Strauss.
- VII GAYOTA, Mars de conjunt, Karaganoff.
- VIII FLARTEO EN PRIMAVERA, senyoretes Dora Wis-
ch i Elsie Derksen i KRECKOW, Waldhorst.
- IX «LA LUCIERNAGA», LA CHARLOTTE, Delibes.

- X NINES DE LLANA, senyoretes Elsie Rackow, Hilde
Rosenthal, Bety Ruckert i Marta Kollat, Goetzl.
- XI PARODIA EXCENTRICA, senyoretes Harras i Charles,
Kora.
- XII DANSA APATXE, LA CHARLOTTE i KRECKOW,
Offenbach.

SEGONA PART

Per a donar repos als artistes del BALLET SOBRE
GEL, hi haurà un acte còmic dels juglars mundials
TATO i MAY.

TERCERA PART

SCHEHERAZADE

Música: N. RINSKY-KORSAKOFF

Coreografia: **IAN TROJANOWSKI**

Director artístic: **PAUL H. KRECKOW**.

Repartiment: Scheherazade, LA CHARLOTTE; Scha-
riar Pascha, Kurt Neumann; Sein Bruder, Dora Wischer;
Sein Begleiter, Elsie Derksen; Alier Eunuche, Bob La-
cage; Goldeva Sklave, PAUL H. KRECKOW; primera
balladeta, Gertrud Ehrich; balladetes, Elsie Rackow,
Bety Ruckert, Hilde Rosenthal, Ella Kreckow, Alice
Spisak, Fritzl Rogge, Wanda Wigorek; esclaves, Ger-
trud Lenschke, Marg Bell, Marta Kollat, Claire Toetika,
Grete Kärvey, Gerda Plausman; esclaus, soldats, etc.
Vestuari: **HUGO BARUCH & C.**, Berlín-Nova York.
Decorats: **GERHARD TARAPOVA**, pintora de l'hipo-
drom de Nova York.

LA MEJOR TINTURA PROGRESIVA

LA FLOR DE ORO

Usando esta privilegiada agua
nunca tendréis canas ni seréis calvos
**El cabello abundante y hermoso
es el mejor atractivo de la mujer**

La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro

es la mejor de todas las tinturas para el cabello y la barba; no mancha el cutis ni ensucia la ropa.
Esta tintura no contiene nitrato de plata, y con su uso el cabello se conserva siempre fino, brillante y negro.
Esta tintura se usa sin necesidad de preparación alguna, ni siquiera debe lavarse el cabello, ni antes ni después de la aplicación, aplicándose con un pequeño cepillo, como si fuese bandolina.
Usando esta agua se cura la caspa, se evita la caída del cabello, se suaviza, se aumenta y se perfuma.
es tónica, vigoriza las raíces del cabello y evita todas sus enfermedades. Por eso se usa también como higiénica.
conserva el color primitivo del cabello, ya sea negro ó castaño; el color depende de más ó menos aplicaciones.
Esta tintura deja el cabello tan hermoso, que no es posible distinguirlo del natural, si su aplicación se hace bien.
La aplicación de esta tintura es tan fácil y cómoda, que uno solo se basta; por lo que, si se quiere, la persona más íntima ignora el artificio.
Con el uso de esta agua se curan y evitan las placas, cesa la caída del cabello y excita su crecimiento, y como el cabello adquiere nuevo vigor, nunca seréis calvos.
Esta agua deben usarla todas las personas que deseen conservar el cabello hermoso y la cabeza sana.
Es la única tintura que á los cinco minutos de aplicada permite rizarse el cabello y no despiden mal olor; debe usarse como si fuera bandolina.

Las personas de temperamento herpético deben precisamente usar esta agua, si no quieren perjudicar su salud, y lograrán tener la cabeza sana y limpia con sólo una aplicación cada ocho días; y si á la vez desean teñir el pelo, hágase lo que dice el prospecto que acompaña á la botella.
De venta: principales perfumerías y droguerías de España y Portugal.

CONTRA LATOS

PASTILLAS PECTORALES DE
G.F. MERINO E HIJO
EN USO DESDE 1827

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH, inconfusibil
bles d'originals mecano-
grafats.

Mobles Fixes Carpets

Guies i tot el material per
als sistemes moderns d'or-
ganització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriure, de tipus
canviables

Casa Garcia Suàrez

33 - Rambla de Catalunya

Telèfon 4386 A

TENIR

UN BON PAÏDOR

■ ANEUEU EN
COMPTÉ
Refusau com a fal-
sificades les caixes
que no portin la
firma dels únics
concessionaris per
Espanya i Urúach
i C. Arnaiz 49

Demaneu-lo en
farmàcies i centres
d'especifics

és una gran riquesa, una fortuna
inapreciable. Pair-ho tot sense mo-
lesties, sense fatigues, sense dolors,
és un tresor que cobdicia aquell que
té l'estómac delicat. — D'això no
en put menjar... — Això potser
em farà mal... — El metge m'ha
dït que d'això... Proveu tant sols
vuit dies de prendre l'Estò-
mec Artificial, i totes
aquelles exclamacions desapareixe-
ran de vostres llavis. Alíu im-
mediat. Curació certa i prompte.

Serveis de la Companyia Transatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME
MONTSERRAT

El vapor
sortirà el dia 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 26 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor
sortirà el dia 17 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Cornu, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costaferme i Pacífic amb trasbord a Havana, Buenos Aires.

El vapor
sortirà el dia 10 de gener de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES
INFANTA ISABEL DE BORBON

El vapor
sortirà el dia 4 de febrer de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FERNANDO PÓO
CATALUNA

El vapor
sortirà el dia 15 de gener de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de Cadix cap a Les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Póo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anticiparan oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte emerat, com ha acreditat en son dílatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

Es la Reina de les Aigües de Taula la de la VALL DE SANT DANIEL GIRONA

CURA LES AFECCIONSS,
DEL FETGE, RONYON,
ESTOMAC, INTESITNS,
etc. etc.

MANANTIAL MIRALLS
Bicarbonatada, calico-sò-
dico-manganosa, varietat lí-
tínica-arsenical.

Es finíssima i carbònica com
la de Apollinaris. Durant l'esti-
tu resalta deliciosa bebent-
la fresca.

El seu dipositori: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 28

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Demandes

Serventes

de totes classes coloco. Passat-
ge Virreina, 24. Casa seria.

Capitalistes

Precisa per a negoci pròxim
en explotar en diversos llocs de
la capital amb bon rendiment.
Escriure 2443. Empresa Ideal
d'Informació, Rambla de les
Flors, 16 (anuncis).

Corredor

conexedor de la plaça per ar-
ticle indústria i comerç. Raó:
Cabalas, 52, fabrica.

Senyor vidu

de caràcter i posició es casaria
amb senyora de 35 a 50 anys,
amb quelcom de capital. Raó:
Virreina, Est. 4.

Senyor

amb negoci casat amb senyo-
reta decent. Assumeix serio.
Escriure al núm. 2444. Empresa
Ideal d'Informació, Rambla de
les Flors, 16 (anuncis).

Comanditaré

negoci seriós i que porti anys
establert. Intil contestar sen-
se aquests requisits. Escriure al
número 2420. «Empresa Ideal
d'Informació». — Rambla de les
Flors, 16 (ANUNCIS).

A cada poble

persona activa amb poc diner
empleat, es guanyaria la vida
venent novetats en perfumaria.
Escriure a C. D. Apartat 378
C. 14, Barcelona.

Cuïnera

per a sis persones, bon sou, pro-
pines. Corta, 431, entresol, 2.

Falta professor

mandolina per a llicons a do-
mèllic. Balmes, 69, 1er 2.

Serventa

20 a 25 anys falta a casa de se-
nyor sol. Dirigir-se de 3 a 6,
Provença, 159, quart, 2.ª, dreta.

Les millors ampliacions foto-
gràfiques surten del taller de
Reproduccions i ampliacions
fotogràfiques de J. Castell. Sant
Antoni, 44 (Sans) Barcelona.

NOIA JOVE

serviria casa poca família. Mo-
destes pretensions. Escriure:
VEU DE CATALUNYA, n.º 63.

Lloguers

Es desitja local

de regulars dimensions, propi
per a petita indústria, no im-
porta que sigui en extraradi.
Ofertes per escrit amb preus i
condicions a J. Orbea. Enten-
za, 70, pral., 2.ª.

Petit magatzem

sense traspàs. Raó: C. Universi-
tat, 65, baixos.

Gran ganga

Gran torre 3 pisos amb mobles,
jardí, aigua i telèfon, 30 ds. al
mes, prop de Barcelona. Ur-
gell, 40, pral., 1.ª De 10 a 1.

Pis

Formosíssim principal tocant a
la Rambla, cedirà a comprador
dels meus mobles. Raó: Passeig
de Gràcia, 49, botiga.

Pianos

de lloguer de dife-
rents preus. Bruch
n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Pis esplèndid

a diari amb set dormitoris i
tres balcons al carrer, molt ben
amoblat, especial per a dispo-
ses o artistes; res d'agències.
Raó: Guàrdia, 14, 1er, 1.ª E.
Irigoien, avui i demà, de 9
a 12.

Compres

COMPRO
a bon preu
MATERIAL
ELECTRIC
de totes classes.
Ofertes
de 7 a 9. València, 216, pral.

Compraria caseta de baixos i
primer pis en barriada obre-
ra de Barcelona, que no s'hi ha-
gin de fer despeses.

Escriure al senyor Blanc a
l'Administració de LA VEU DE
CATALUNYA, núm. 16.

Compraria el tomet de Pue-
ricultura «Per quan s'es ma-
re», fa poc esgotat.
Ofereixi's al número 5.010 d'a-
questa Administració.

Compraria cubetes fotogrà-
fiques de ferro esmaltat i de
50 x 80 cm., si estiguessin en bon
estat i a preu d'ocasió.
Ofereixi's al núm. 108 d'aques-
ta Administració.

Compraria els núms. 1 i 2 de
1918 per a completar la me-
va col·lecció del «Magazine»
«D'ací i d'allà».
Podem oferir-los al núm. 108 a
LA VEU DE CATALUNYA.

Dispeses

Es desitgen

enmoblades tres habitacions o
dues amb tres llits amb dret a
cuina en cas molt seriosa per a
tres senyores. — Ofertes amb
preus i condicions. Escriure al
número 2444 a l'«Empresa Ideal
d'Informació». — Rambla de les
Flors, 16 (Anuncis).

Grans habitacions

amb dret a cuina. Unió, 6, se-
gon, primera.

CASA particular admetrà se-
nyor a diari i sopar 5 duros
setmanals. Cardenal Casañas,
núms. 15 i 17, segon, segona.

3 habitacions

dret cuina. Vallhonrat, 12, bo-
tiga, Poble Sec.

Magnífica habitació

sol, net, amb pensió o sense;
a senyor en família, bany, as-
censor. Rambla de Catalunya,
24, tercer, segona.

Habitació amb dret a cuina

al carrer Quintans. — R. Rau-
rich, 20, Barcelona.

Habitació

a senyor estranger.
Barbà, 11, tercer.

Habit. 2 llits

sola dormir, balcó carrer, Ari-
bau, 18, primer, primera.

PENSION

GRANDS BOULEVARDS

Aigua corrent, calefacció,
bany, ascensor, telèfon, saló de
lectura, piano, etc.

CORTS

Xamfrà Rambla de Catalunya,
prop del Passeig de Gràcia.
INAUGURACIÓ dilluns, dia 8

Habitació

Per a dos amics a tota pensió,
amb balcó al carrer. Cardenal
Casañas, 15 i 17, principal.

Magnífica habitació

sol, llum, net, a senyor, en fa-
mília, bany, ascensor. Rambla
Catalunya, 24, tercer, 2.ª

Saló-dormitori

a tota pensió a matrimoni o 2
amics, independent, 2 balcons
al carrer. Ronda Sant Antoni,
49, tercer, 2.ª

Desitjo senyor

sola dormir. Còrrega, 230, 4rt 1.ª

Amb dret a cuina

Habitació matrimoni sense fills
balcó Plaça Letamandi, 24, se-
gon, primera.

Casa formal

cedixo habitació i despatxet.
Baixada de Sant Miquel, 2 bis,
entresol.

Vendes

Màquina d'escriure

400 i rapa urgent vendre. UN-
DERWOOD i Corona, Alfons,
núm. 57.

Màquines Tipograph

Ofereix en immillorables con-
dicions algunes màquines de
compondre «Typograph». Són
modernes i a punt de funcio-
nar.
Dirigir-se a P. A., número 13,
d'aquesta Administració.

Vene tota la meua col·lecció
de llibres de la «Biblioteca Li-
terària» de les publicacions de
l'Editorial en molt bones con-
dicions. Gairebé no n'hi ha cap
de tallat. Dirigir-se a J. C., nú-
m. 33, d'aquesta Administració.

Piano d'ocasió

venç. Corders, núm. 13, botiga

Torra i casa

a Dos-Rius es ven. Raó: Carrer
Sant Pau, 70. «Cruz Blanca».

Vene

bon dormitori caoba complet.
Sant Gil, 23 (Neumàtics).

Cases en venda

Casa Rambla Prat G. lloguer
barat, al 4rt per 100 net.
Casa Diagonal Esquerra, to-
cant al Passeig de Gràcia, per
120.000 ds.

Casa Portal de l'Àngel, per
200.000 ds.

Casa C. Corta, dreta, centrada,
per 200.000 ds.

R. Martínez de la Rosa, 60,
1er, 1.ª G, de 12 a 1 i de 7 a 8.

Tenda a Granollers

tocant al mercat amb tots els
tensils barats. 1.000 pessetes.
Cacs Boqueria, 3.

Tauell

de marbre
amb mun-
tants i barres de ferro es ven,
prop per a canaladaria i car-
nisseria. Villarroel, 146.

Caixa cabals

refractària mod. sense clau.
Alfons, número 57.

Venc o necessito

soci per a tenda de comestibles
acreditada prop de Barcelona.
Raó: Comte del Asalto, 15, prin-
cipal. De 8 a 12.

ROBES

de totes classes a plaços, sen-
se fiador, a deu raïls setma-
nals. Raó: Bonsucess, 2.
Quilose de brodat,

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a
pes. Compro or, plata, platí,
brillants i perles.

Joteries de J. Núñez

Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Vene un Omnibus

30 x 40 Hispano Suïssa de cabu-
da 30 seients en perfecte estat,
model nou. R. Catalunya, 52,
principal, segona.

VENDA

arrendo, vedat miner coure-
plata, labors, 16 km. carretera,
estació Robledo. Arrendat
Peñarroya es disposava explo-
tació quan es van suspendre
els negocis. Llista Madrid, cé-
dula 5763. Sense corredors.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics
farmacèutics i aigües minerals,
es reben directament dels punts
d'origen. Farmàcia de Botta i
Baltà. Rambla de Catalunya,
núm. 1, cantonada Ronda de la
Universitat.

Vene mobles

per haver de sortir de Barcelo-
na. Vene tot el mobiliari en
molt bones condicions i a bon
preu. Dirigir-se a LA VEU,
número 550.

Botiga sense traspàs

Raó C. Universitat, 65, baixos.

Avisos

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'ins-
tal·lat a les pissarres dels bai-
xos de

L'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos

Admetem anuncis per a tots els
períodes.

Grans descomptes

COPIES

a màquina

Circulars, Sobres.

Preus sense competen-
cia. Demaneu el follet
explicatiu de tots els
altres serveis de la casa

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Rbla. Flors, 16, baixos

Cobraments

M'encarrego del cobrament
de subscripcions i quotes de
tota mena d'entitats a tot Cata-
lunya.

Condicion especials per a la
provincia de Barcelona.

J. Genovart. Orlizelles, 32,
baixos.

Viatjant

acceptaria enparatge per po-
pobles de la provincia de Bar-
celona.

Escriure a la «VEU», núm. 156.

Comissions i representacions

les acceptaria jove amb refe-
rencies. Escriure: «LA VEU»,
número 154.

Tenedor de llibres

amb bones referències s'ofereix
una o dues hores diàries.
Escriure a «LA VEU», núm. 154

Professor de piano i